FMENDI
BURU
210112-gal

upm

RC 327 paginas 3 hojas

UofM

JESVSEN

AMORE-NEQUEEI

DAGOZTEN,

CEMBAIT OTOITZ-GAI,

Jesusen Compañiaco

A. Sebastian Mendiburuc

EGUIÑAC.

VII. Z.

1760.

BEHAR BEZALA.

Iruñeco Libru-guille Antonio CASTILLA-ren Echean.

na

LVI-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSEN JUEZEZ JUEZEZCO ibill-era alque-garria.

§. I.

ECUSIRIC PILATOSEC JUduac ciotena, igortzen du JESUS Herodes gaiſtoa gana.

JESUS preſo ceramaten, Apez Jaunac guelditu ciran PILATOSen echeco ate-etan, edo atarian; ta ſar-eraci zuten JESUS, Pilatoſ-Jueza jarriric cegoen, lecura.

SARTU cen ara JESUS, ta guelditu cen an zutic, eta, cijoan, eran, edo loturic, eta gaiſ-

gaista-guin arri-garri bat bai-liz bezala.

CEIN ere necatua, ucaldicatua, edo golpatua, ta ciquindua cijoan Jesus, Jangoico-guizona cen, JESUS maitagarria; ta an cegoen PILATOS Juezaren atzin hartan, JESUSi berari, cegocan bezala, edo bere beguietan, ta bere egoera gucian adirazten zuela, etzuela obenic bat-ere, ta, videric gabe, cecartela Judu gogor galduac, cecarten, eran.

HAU ecus:, ta ezagutu-horduco, ateratzen da PILATOS bere leiora, edo Apezac, eta gañeraco genda-guiro gaiztoac ceuden, aldeco balcoien batera; ta oriei harc beguiratu horduco, ecusten ditu guciac, edo gueienac beintzat, JESUS ez-bezala, edo becoqui illun-equin, asaldatuac, eta erdi-sutuac; eta onetan ere ezaguntzen du berriro JESUSen

oben.

oben-gabea, ta inocencia.

BAñA bere lan hau, Juduac nai zuten, eran, edo behar bezala eguiten asteco, erraten die guciei: ONgui, gendeac; eta cer diozue zuec, emen preso dacartzuen, guizon onen gain? CER guertatu da JERUSALENgo Erri andi onetan guizon onequin, edo cer gauz-arrigarri eguin du onec, zuec hau PAZCOZ, onen goizic, eta ceroc orrembat APEZEC, GUIZON andic, eta JAQUINtsuc, loturic, eta guis-onetan onara ecartzeco? *Quam accusationem affertis adversus hominem hunc?*

EZAGUTU zuten an bertan, edo bere-bereala Judu gogorrac, PILATOSen gald-era onec adirazten ciena (adirazten cien, passione, ta JESUS galdu-nai gueiegui eracusten zutela, zucen ibiltzeco); ta guelditu ciran ongui min-

duac; eta, sutuen eran erantzun cioten PILATOS Juez galdeguilleari: DEN, bezain gaiftaguin andia ori ez izatera, ez guiñan gu, ez, emen aguertuco gaur zure beguietan, ta ecarrico ez guenizun guc, ez, dacargun, egunean, dacargun, horduz, ta dacagun, eran.

ARQUI ditequen, gaiſta-guinic andiena da, guc gaur ecarri dizugun, guiza-guiro ori; ta orre gatic dacargu gaur, adin onetan, ta datorren bezala, ill-eraci dezazun zuc bertan, ta tricatu, edo bat ere luzatu GAbe.

EGUIAZ, Apez Jaunac? ORREN gaiſtaguin andia da gure JESUS maita-garria? GUC daquiguna, ta zuec ceroc ere ecin uca dezaquezuten, gauza da, JESUSec aſcotan eman diela eriei oſaſuna, gorrei adiera, itſuei ecuſtea, mutuei hizqueta, ta illei vicitza;

ta

ta ez dugu aditu guc bein ere, JESUSec bati-ere eguiñicaco gaizquicho, edo vide gabecho bacar-bacar bat ere; ez, eta zuec ere; bada zuec ceroc, egun goiceco, ta barco ceren. Batzarreetã eguin dezue al-eguinic asco, bat bad-ere aguererazteco; ta etzaitzue aguertu zuei, erdi baten aguertzallerîc ere: ta era orretaco gauzaric ecin arquituz, eguin dituzue zuec ceren salsac, eta eman dezue zuec JESUSen gain bein, ta berriz ceren vide-bagueco sentencia.

AH languille gaistoac, zuec, Judu gogorrac! BESTE sustraiezcoa da, bai, zuen gain, zuen JESUS ona ganaco gorrotu andi, ta sentenci macurra gatic, erortzeco dagoen, azquen sentencia!

ETA horc gorde zuec, hau emateco, dagoen, Jangoico altsu zucenaren escu-

in-

indartsu necatzalle-etatic? ETA norc ni, baldin ba-nabill ni ere, zuen eran, ta gaizquiz gaizqui?

BAñA orrên gaistoa bada guizon hau, erraten die Judu gogorrei PILATOSec, cer gatic ez dezue zuec ceroc ill-eraci; edo certara dacartzue zuec nere escuetara?

NAI ba-dezue zuec, daguidan nic gaur, gaur nic ongui deritzadana, errazue zuec guizon onen gain, errateco dezutena; bada nic ecin daguiquet deus ere, zuena bein, ta guero berarena ongui-ongui aditu artean.

JAUNA, eranzuten diote Judu gogortac PILATOSsi, guiza-tzar gaista-guin orrec eracusten ditu dotrina gaistoac; orrec eragozten du gueren Erregueari, edo Romaco Emperadoreari guc ematea, orri gu gandic dagocan, edo guc

orri

orri zor diogun, tributua; ta azquenean eguin da bera gure Erregue, edo artu du, Erregueren ez dagocan, icena.

SARTZEN da onequin, edo hau aditu-horduco, PILATOS, gure Jesus maita-garria arquitzen cen toquira, edo guelara: eguiten diozca JESUS maita-garriari bere galdemoduac; eta ecusten du, guezurra dela, Juduac dioten guci-gucia.

ARTZEN du guero berequin JESUS BERA Pilatosec; eta ateratzen du Judu gogorrac ecus dezaquen, leiora, edo lecura; ta erraten die Juduei: CER-taco, Jaunac, orrembat joan-etorri, arazo, guezur, ta naspilla? NIC ez dut onegan, edo onen baitan arquitzen, zuec darausstazuten, gauz-etatic bat-ere. *Ego nullam in eo invenio causam.* ADITU dut nic, bai, zuec diozuena: aditu dut nic,

nic, onec eranzuten duena; ta ez dut nic funtſic, edo pitſic arquitzen, guizon oni gaitzic eguiteco.

ORRA non, JESUSen humeac; orra non azqueneco aguertu oi den eguia. EZ da, ez cer zuec atſecabetu, zuec ceren gauzac ongui eguiñic ere aſmatzen ba-dizute, zu-equin dabiltzanac, ez den, cer, edo cer. ETZAITZUE orretan, ez, zuei guertatuco, gure JESUS maita-garriari aldi onetan guertatu gabeco gauzaric.

GUERTATZEN zaitzuenean, era bereco cerbait zuei ere, eguizue horduan zuec, aldi onetan JESUSec eguin izandu zuena. ERAMAzue zuec isſill-isſilchoric, eta ceren Jaunaren icenean, hordu hartaco ceren naigabea; eta zuen Jãgoicoac len, edo guero aguertuco du, dena, den bezala; ta, aguertzen ez-pa-du beſte

mun-

munduraño, zuen ona gatic izain da, eguiaren emengo gordetzea; ta izain da, hondra, ta gloria gueiago zuei guero ceren Jangoicoac eman naiez.

CER? (ERraten dute Judu gogorrac, PILATOSen hitzqueta zucen hau aditu-horduco) CER? EZ duela guizon orrec ili-gairic bat ere? ETA, GALILEAtic asi, ta JUDAco azquen bazter-eraño, nastuac daduzca alde guciac bere erausi-equin; bai ta gure Erri-JERUSALEN hau ere: *Commovet populum, docens per universam Iudæam, incipiens à Galilea usque huc.*

ETA, háu erran-ondoan, beren oju, marmaria, ta furrustada-tzar latz-equin, bazterrac urratu behar cituztela, cirudien Judu gogorrac.

BELDURTU bide cen PILATOS, onembat oju, onembat ecin-egon; ta onembat Judu

du gogorren escambil ecusi izandu zuenean; ta JESUSen predicu-contua, ta GALILEA aditu zuenean, gald-eguin zuen PILATOSec, GALILE-tarra cen, edo nongoa, gure JESUS maita-garria? ta, icasi zuen, Galile-tarra cela, ta HERODES pecoa. DEMBORA berean JERUSALENen arquitzen cen Herodes hau; ta, bururic ez autsi naiez Judu gogor-equin, ta oben bagueco bat ez gal-eraztea gatic, asmatu zuen PILATOSec, JESUSen Juez HERODES eguitea; ta igorri cion JESUS bera HERODES berari, ecus cezan harc, bere ordez, JESUS onarequin eguin citequena.

§. II.

§. II.

HERODESEN ECHERA DAramate JESUS, alquequizun andia-requin; ta andic berriz PILATOSen escuetara, aguitz andiagoa-requin.

ATERAtzen dute Juduac JESUS PILATOSEN echetic, an sartu-raci zuten, eran, edo escuac loturic; eta guiza-tzar cembaitec itsasten ciotela.

CEMBAT, eta gueiago cebillen JESUS, ambat arquitzen cen necatuagoa, ta flaquia gueiago-requin: ta, PILATOSen echean sartu cenean ere baño, indar gutiago-requin arquitzen cen JESUS, eta colore aguitz galduagoa-requin, andic atera cenean.

ATERAtzen da, bada,

JESUS PILATOS-enetic, al-duen bezala, ta, beraren Etsaigogorrac nai duten, eran. HORDUcotzaitziña cijoan goiza. JERUSALEN-darrac jaiquiac arquituco ciran, garai, edo aduintz hartaraco; jaquinen zuten, leneco arratſ-etic hordurañoco dembora gucian JESUSi guertatu-ricacoa: ta, aditu zutenean, nora cijoan JESUS, gendez beteco ciran, PILATOS-enetic HERODESen echerañoco caleac, eta leio guciac.

ONEMBAT genderen begui artean igaro cen JESUS, bat dabilquen, eraric alque-garrienean. ADITUCO zuen batzuetan JESUS maita-garriac, edo leio-etatic, edo bera cebil'en, carrica ber-etan: TA cer? hau da, Legue berri bat banatzen cebillen, guizon hura? Ona vide cen, cecarren, Leguea, guiſ-onetan bera dacartenean!

ADI-

ADITUco zuen guero; CER EGUIN DIRA guizon onen indarrac, eta escu, miracullu-guilleac? ILLAC ere vizten cituela, cioten len, guizon onec; eta orra non daramaten loturic preso, ta, ill bat eraman oi den, bezain aisa.

EMEN adituco zuen JESUSec bat bere lagunei erraten: ORRA, orra certan guelditu den, zuen Predicaritzar andi hau! ZABILzte, bai, zabilzte orren ondoren, ora-in-dañocoan ibilli zarazten bezala; ta ecusico dezue cein hondratuac guelditzen zarazten ori, ta zuec gucioc!

AN errain cion norbaitec Jesus necatu-maita-garriari berari: AH guiza-gaisoa; lan onetan sarturic ecusten dezu zuc gaur cere burua, ta vide zucenac daramazquitzu zuc, bucaera onac izateco.

ETA eztiran nosqui fal-

taco, ez, blasfemiaz, ta hizqueta gaiftoz bere beharriac JESUSi aldi hartan ongui beteco ciozten, guiza-tzarrac ere.

ETA nola ote cebillen gure JESUS maita-garria, onembat eſcambillen, ta vide-gaberen artean?

CENA bezala; edo iſſill-isſillic, eta bere adiera gogor hau, ta videco bere neque guciac bere Aita eternoaren icenean, ta gure oneraco ceramaz-quiela.

AH nere JESUS, milletan ta milletan maita-garria; ta nic zuri zor dizudan, ontartea, ta favorea! NOIZ oni erantzun nic, nola-ere-bait bada ere!

JESUS ara bitartean, billatuco zuten HERODES Apez andiac guizon jaquintusuac, eta JESUSen Etſai guciac.

BA-cequiten oriec, bai, nor cen HERODES, ta nola cebi-

cebillen HERODES orien beren Erregue izan naiez; ta usteco zuten, oriei atseguin eguitea gatic, aisa ill-eracico zuela JESUS HERODESec; bada, anitz dembora etzela, dantzari char Nescach sbati atseguin eguitea gatic, ill-eraci zuen, JESUSen vide-guille on, S. JUAN BAUTISTA.

USTE onequin errain cioten Judu gogorrac HERODESi, nola igortzen cion PILATOSec JESUS; ta certaraco: ta errain ciozcaten videnabar, norc daqui, cembat gauza, ta guezur JESUSen gain, edo JESUSen contra.

SARTZEN dute Judu gogorrac JESUS Herodesen guelara. ETZEN atsecabetu, ez, Herodes-tzarra JESUS an bere guelan, ta bere beguietan ecustez; bada dembora cen, JESUS ecusi-nai andia--requin arquitzen cela HERODES Erregue hau,

CER

CER gatic, uste dezu?

CEREN aditzea zuen Herodes onec, eguiten cituela JESUSec anitz gauz-arrigarri, ta milagro; ta ecusi nai zuquen orietatic bat, edo beste.

AVIAtzen zaio JESUSi Herodes bere ongui-etorriequin, ta JESUS-equin hizqueta andiluceac. nai citu-quenaren eran.

BAñA ba-cequien JESUSec Herodesen gogoco berria. BA-cequien, cein guizon gaisto-ciquiña cen Herodes Erregue hau; bai ta, HERODESec bere Anaiaren vici-quidea-requin, edo emaztea-requin cecarren, vicitza loi galdua ere; ta etzion JESUSec hitz bat erantzun HERODESi, ez ta beguiratu ere.

HORDUAN an arquitzen ciran, APEZ Nagusiac, ESCRIBAC, eta JESUSen Etsai guciac ecusten zuten hau gu-

cia;

cia; ta, ecusi zutenean, JESUSec an artu zuen, berariazco mutu-tasuna, ta isilera, beldurtu ciran guciac, utz cezan viciric Herodesec gure JESUS maita-garria; ta aviatu ciran JESUSen gain, edo contra erausi-ta-erausi, ta isiltzen etzirala.

EGUIA da, etzielabeguiratze andiric eguin izandu Herodesec orien erausi guciei; ez eta HERODESen gendeac, eta Zaldunac ere; bada azquenean HERODESec, eta bere Zaldunac eguin izandu zutena izandu cen, soñeco zuriz JESUS maita-garria jauntzeraztea, soñeco-era onequin Juduei, ta PILATOSi adirazteco bezala, JESUS maita-garria, obenic eein zuquen, ta adimentu laburrezco guizonen bat bide cela, edo guizon eroa cela Jangoico-guizon JESUS maita-garria. Eta era orretan

jaun-

jauntziric itzuli zuen JESUS Herodesec Erromatier PILATOS beraren escu-etara; ta beren artu eman onetan adisquidetu ciran; edo bat eguiñic guelditu ciran, len aserre cebiltzan, Pilatos, ta Herodes.

NOR-nai arritzecoa den gauza, aldi onetan JESUSec daraman, alqui-quizuna! JESUS izaqui, daquigun bezala, Aita eternoaren JAQUIundea, ta gauza guciac daquizquien, Jangoico-guizona; ta eroa dela HERODESec, eta Herodesen gende, ta Zaldun guciac! ETA, berac hau asmatzea, ta erratea deus ez bat bai-liz bezala, eroz jauntziric JESUS JERUSALENgo caleetan, JERUSALENdar guciac erotzat artu dezaten JESUS jaquintsu guztiz maita-garria!

ORRA cein andia, JESUSec guri digun, amorea! BERE amore onec JESUSi era-

eraguiten derozcan, gauzac eraqueriac dira, amore andi onen berriric ez dutenentzat.

ETA neretzat cer ote dira JESUS maitariaren gauzac berac?

ECER-ez bat adiña; edo beintzat ez anitz gueiago; bada gueiagotan ba-neduzca nic nere JESUSen gauzac, eguiñen nituque nic, oriei erantzuteco, eguiten ez ditudan, anitz gauza, ta lan.

GUCIA gatic ere, atziña daramatzi JESUSec bere amorearen eguitecoac, eta ez da guelldituco JESUS, ez, bere gauza guciac eguin artean, naiz izan ditecela gañeraco guzon guciac, JESUS beraren, ni bezain, maitatzalle charrac.

HORDU gaiftoan bezala, bota zuen bere begui-etatic JESUS maita-garria Herodefec; eta loturic, ecarri zuten bezala, eraman zuten ber-

riro Judu gogorrac calez cale PILATOSen ichera.

LEN ichura charrean JESUS ecusi zutenac, orain ichura aguitz charragoan bera ecusten zutenean, cer ote cioten?

LEN ciotena nołqui, ta anitz gueiago.

ETA cer ote cion JESUS maita-garriac, ori orien ahotic aditzen zuenean?

GURE becatuei cegoten, alquequizuna cela, berac bere bihotzean ceraman, naigabe gucia: ta pozic ceramala gucia, gure ona gatic, eta guc alquer c ecus ez guenezan JESUS beraren beguietan, gu mundutic atera ondoan, ta azquen egunean.

ETA cer ote diozu zuc, becatari char esquer--gabea? ERZAITZU zuri lotsandiz, ta alque-quitzun izu garriz estaltzen cere arpeguia? ZU gatic alquez, ta lotsaz betea gure

JE-

JESUS, ta dembora berean eroaren ſoñecoz jauntzia; ta al-ere zu alqueric gabe, ta ero baten lan-etan, edo alquequizuna alquequizunen gain ematen diozula zuc JESUS berari cere vicitza macur galdua-requin?

LOTSAturic, edo alqueturic JESUS, zuri ongui naiez, calez cale, ta echez eche; ta zu echez eche, ta calez-cale JESUS maita-garriaren alquequizun-eraco onac diran, gauzac eguiten! ZU certan guelditu beharra ote zara, guelditzen ez pa-dituzu zuc cere lotſagabe--queriac; eta ibillera macurrac?

EZ onetan, JESUS maita-garria, ez! ORI ezaguntzen dezu zuc, becatari charra; ta al-ere uzten ez dituzu zuc cere lotſagabe-queriac, eta pauſu gaiſtoac? ETA al-ere vicinai dezu zuc, eroaren eran,

ta cere buruaren galgarri eguiñic!

ORI da, bai; nere JESUS maita-garria, orain-dañocoan nic zu gatic eguin izandu dudana! BAñA, ezaguturic orain nic nere gaur-arteco ibill-era macurren esquer-gabetasuna; ta, ezaguturic videnabar zuri nic nere vide-gabean ar-eraci dizquitzudan, alquequizun illun gogorrac, ongui damuturic arquitzen naz gaur, ta beguitan guztiz artuac daduzcadala orain--dañoco nere eraqueriac; eta dembora bezean arquitzen naz ni, oriec guciac uzteco, ta vici modu berri on bat artzeco, asmoan; ta negarrez, ta ciñezco urriquiz zuri cere nequeac gaur al-eguinean arindu-nai guztiz andia-requin.

IRAUN ba-lezate, nere ill-arteco demboran, oraingo nere asmoac! ALA guer-

ta

ta dedilla gure JESUS maitagarria; bai arren, bai.

I.

EGO AUTEM CONSTITUTUS SUM Rex ab eo super Sion montem sanctum eius; prædicans præceptum eius. Ps. 2. 6.

NERE humeac, erraten digu guri gure JESUS maita-garriac: nere humeac, Erregue naz ni, bai; baña ez naz ni, ez Erregue, munduco Erregueen erara. ORIEN escābillac, orien Soldadescac, orien guerrac, diruac, eta gañeraco orien gauzac ez dute nerequin cer ecusi, nere etsai-Judu-gogorrac nai dutena erran-arren nere Erregue---tasunaren gain, edo contra.

ERREGUE naz ni, bai, nere humeac; baña bihotzen Erregue. ELIZAco gendeac, ba-

taia-

tajaturic arquitzen diran, humillac dira nere Erresumaren bazterrac, nere Erresumaren, edo nere Erreinuco ondasunac, Soldaduac, eta gauza guciac. ORIEN beren Erregue naz ni; ta nere nai andia-requin ala ere. ORIEI eracusten diet nic, eta pozic al-ere, nere Erreinuco Leguea, ta Ceru-videa.

VIDE on zucen onez ongui necatzen diranac dira nere soldadu maiteac. Oriec guciac, nere ondoren dabiltza beren gurutzea-requin, edo beren aztura--gaistoac garaituz, pasione sutuac escuratzen dituztela, ta beren anitz hilduraren, ta, nere icenean arturicaco, nequeren artean.

NAI dezu izan zuc ere, nere soldadu maite orietatic bat? ORI bada: virtutezco peleac dira nere guerra guciac. BERE humill-erac, bere alquequizunac, bere vide-gabeac, eta

gais-

gaiſtoen eſcu-etatic etortzen zaizcan, bere charqueriac emequiena eramaten dituena da nere ſoldaduric onena.

BERAC eguin-ala baicic, ez diot eſcatzen bati-ere nic. EGUITEN duen, gucigucian laguntzen diot nic nere ſoldadu-etatic edoceini, izan dedilla hau errumes beharſua, edo aberats ondaſun-duna.

ONGUI eguiten baditu nere ſoldadu batec bere gauzac, iltzen denean hau, nerequin daramat nic nere Ceruco Erreſumara, ango nere glorian, nere ſenide ona bezala, Principe izatera. ORRA nere ſoldadu onen pagua. NAI dezu hau zuc, edo ez?

AH, Jauna! bai-etz errain dut nic, len aſcotan bezala; baña beldur naz ni, izan nadin emendic aitziña, ora indañocoan bezain mimberea, ta izucorra, edo beldurtia; ta

utci-

utzico zaitudala nic zuc beharren-beharren den demboran ; edo, nere gogoari atseguin eguitea gatic, ez natzaiela gogortuco ni, nere ARAguiari, aragui hau gaitzera macurtzen denean; SUlececoari, gaitz-videren bat onec niri aguertzen didanean, edo nere lagun gaistoei, gauz on-etatic ater-eraci ni, ta macur-gaistoetara oriec eraman nai nautenean!

HAU guerta ez daquidan niri, orain-dañocoan bezala, sendortu nazazu zuc, nere JESUS maita-garria, cere gracia-requin ; ta pozic izain naz ni guerozcoan zure soldadu humill on, gogor etatic. Bai arren, JESUS maitea, bai.

2.

OBMUTUI, ET NON APERUI os meum; quoniam tu fecisti. Ps. 30. 10.

MUTUTU nintzan ni, nere Aita eternoa, erran cezaquen, bai, JESUSec egungo eguna-requin; mututu nintzan ni, ta ez nuen ezpañic erabilli nic, hitz bat ateratzeco, nere alde, edo nere oneraco, nai zuten, gucia nere gain Judu gogorrac cerausten, aldietan; ez eta HERODES Erreguec, ongui-naiez bezala, anitz gauza gald-eguin cizquidanean ere; ba-nequien alabaña, orre gatic cetorquidan, eriotza, zure naiez cetorquidala, ta munduco galduen oneraco.

MUTUTU nintzan, bada, munduco guciei onguinaiez, ta ceren zu, ecin-guei-

ago-rāno, maite zaitudan nic, nere Aita maita-garria : ta mututuc nintzaquè ni berriz, ta berriz ere, zuc ala nai izatera.

BAI, Aita maitea, bai: hau ba-daquizu zuc cerorrec ere, nic bezain ongui; ta badaquizu orain berriro ez-ecic, lenagoco cere eternidade gucigucian ere.

ETA ote nequien nic becatari charrac, gure JESUSen mututze hau; ta bere mututze onequin JESUSec guri eracutsi nai ciguna?

NERE erausiac, nere hitzontzi-queriac, nere mintzatze beroac, nere erantzute charrac EZ-ETZ, diote: bada JESUSen mututzeac eracusten cidan niri, behar etzian, hitzei nic ez aditu eguitza; ta mintzen ba-ninduten ere, nerequin cebiltzan, lagunac, edo besteren batzuec,

nere

nereJauna gana nic bihòtza goi-
tituric, nere horduco mindue-
rac, JESUEen mindue-requin
batean Aita eterno berari nic
ematea: videnabar nic Aita be-
rari eſcatzen niola, era orre-
taco aldietan eme-emequi, ta
guztiz isſill guelditzeco gracia,

BAñA ez nic ori egui-
ten! ORRE gatic galdu ditut
nic anitz irabaci, ta merecimentu!

GAUR--guero irabaci
andiac eguin naiez nago; ta
behar den aldietan, zu bezala,
gure JESUS maita-garria, nere
al-eguin gucian mututzeco aſ-
moan. Indazu arren, orreta-
raco nic beharco dudan, cere
laguntza, ta gracia. ALA biz;
bai arreu, bai.

3

ERGO VOS ESTIS SOLI HOMINES, & vobiscum morietur sapientia? Iob 12. 2.

ONGUI, HERODES Erregue, ta Jaun andia; ta ongui! ORREla-zu, ta zure Zaldunac zarazte, gauzac aditzen zaizten, guizonac? ZUEC ez izatera, ez lizaque nosqui arquituco gaur mundu guci-gucian lequiquenic bat ere, jaquin behar diran, gauz-etatic; eta ill-otza legoque guizonen arteco jaquinde guci-gucia?

ORRA, Herodes Jauna; orra zuriz jauntziric uzten dezu gaur zuc gure JESUS maita-garria! Era orretan vidaltzen dezu gaur zuc gure JESUS JERUSALENgo calez cale PILATOS-baitara, edo Pilatosen eche-

echera! Zuc orretan adiraci dezuna gatic, ſero bat dela, uſte dute JESUS ISRAELdarrac, eta JERUSALENgo gendeac; eta hiſtaz, ta irriz dagozca, alqueric bat-ere gabe.

EROA da berez JESUS, Herodes jaquintſua? ALA diozu! Zuc diozu? Zuc? Cere Anaiaren emaztea-requin, bazter guciac daquitela, vicitza loi-lizun bat dacartzun, guizon, arrica ill, ta erre beharrac? ZUC, S. JOAN BAPTISTARI burua quen-eraci cenion, guizonac, vici-modu liquits hau ceren utz eraci nai cizun, beſteric bague? ZUC, antuſtez betericaco guiza-tzarrac, eta JUDAco ERREINUA ceretu naiez zabiltzan, arro-tzarrac; zuc diozu; hitzez, ta ſiñuz, eroa dela gure JESUS maitagarria?

EROA JESUS? Aita eternoaren JAquiundea? Aita

eter-

eternoaren SEME bacar Jangoico-guizona; ta Jangoico-guizon, gauza guciac daquizquiena! HAU da Herodesen ustez guizon ecer-ez ero choratu bat?

BAI bada! NORAñocoa den guizonen itsu-tasuna, ta era-queria! ETA norañocoa gure JESUSen gu ganaco nai-amorea; bada amore nai onec eraguin diozcan, lanac gatic, eman diote JESUSi eroaren icena, ta soñecoa!

ETA, Herodes illa gatic, bucatu ote dira ICEN-GOITI onen emalleac?

EZ eguiaqui? ANITZ dira oraindic ere, eroaren icena eman oi dietenac JESUSen ondoren dabiltzanei; munduco eraqueri-etatic, jan-edan galgarri-etatic, sartu-atera, ta jostatze arin-liquits-etatic bereisten diranei; bai ta oriec orietatic urrun-erazten dituztenei ere.

Zo-

ZORI onecoac; icen onen ſoñecó zuria-requin beren buruac ecuſia gatic, JESUSen videric uzten ez dutenac! bada oriec dira, JESUSen eran, edo zucen gauzac daquizitenac; eta oriec, guero Ceruan jaquiundez beteric, JESUS berarequin vicico diranac.

AH! ni ere izaten banintz orietatic bat! EZ-panaz izandu ni orien eracoa, nere oben culpac gatic izandu da; tà, lenago ni ori-etatic ez izanduaz ongui damuturic, gaurdanic ba-da ere izaten aſteco, eguin uſte dut, bai, nic eguin ala. Orretaraco aſmoan erratera noa orain nere hitzez ta nai oſoz: *NERE JESU-CHISTO, &c.*

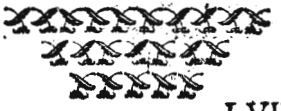

LVII.

LVII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSEN, TA BARRABASen berdiñ-era, ta bereiſtea.

§. I.

EMATEN DIE PILATOSEC Juduei, bitatic bat, JESUS, edo BARRABAS.

I

DAMUTUCO citzaion PILATOSi, edo nai gabetuco cen Pilatos, berriz JESUS bere eſcuetan, HERODES Erreguec itzulirie, ecuſi zuenean; bada igorri cion JESUS Herodeſi, JESUSen eguitecoan deus ez ebaraqui naiez; ta naita-ez ebaraqui beharrean guelditzen cen, JESUS ona berriz ha-

haren eſcu-etaratzea-requin.

ARTZEN du bada berequin Pilatoſec JESUS maitagarria; artzen du, cetorren eran, edo zuriz jauntzia, ta eroaren idurian, ta aintzura chiarrean. ATERAtzen du, berequin berriz leneco lecu, edo ecuſtegui berera. DEitzen die, bein, beſte Judu gucien iceneean hitz eguiten zuten, Apaizei, oriequin batean, an arquitzen ciran, Cargu-dunei, ta azquenean gañeraco Judu guciei: ta erraten die Pilatoſec: ONA non dezuten, zuec ceroc ecarri didazuten, guizon hau. ZUEC erran izandu didazue niri, guizon onec naſtuac daduzcatziela bazter guciac, eta, ez daquit, beſte cembat, ceren gogoac eman dizuten, gauza: ta orra, nic eguin diozcat oni, zuec ceroc beguira zaudeztela, nere carguac, edo niri cegozquidan, galdetze guciac: eta

ecusi dezue zuec ceroç, ez dela eguiaren pitsic ere, zuec esan didazuten, guci-gucian. Luc. 23. 13. & 14.

HERODES Erregue zuen erritarra da, edo bazter ebetaçoa. BÁ-du, bai, HERODES Erreguec zuen usantzen zuen, Legueen, ta gauzen, behar den, adiñaco berria: orre gatic igorri zaituztet nic zuec Herodes Erreguea gana guizon onequin bera-requin, ecusi cezan Herodesec, eguia cen, edo ez, zuec emen ceniotena; ta, ala celaric, eman cezon, cegocan, sentencia.

ETA cer eguin du guizon onequin guizon andi Erregue Herodesec? ONEN soñeco onéc adirazten duena: edo zuéi ceroi beguitan ematea ceren aser-era, ta passione sutua-requin; ta zuei ceroi adiraztea, oben baguecoa dela, zuen iduriz, munduco oben-

dun

dun andi-ena den, guizon hau.

CER nai dezue, bada, zuec daguidan nic, era onetaco guizona-requin ? IL-eraci obenidun-daco, obenen pitſic ere ez duela ? II

ORIE : Bazcoetan arquitzen gara, zuec ceroc daquizuen bezala; ta, aldi onetaco Bazcoz eman oi dizuet nic, Preſon-deguian arquitzen diran, gaiſtaguin guci-etatic bat, edo ori-etatic edocein, ceroc eſcatzen dezutena.

EZ dut nic ez zuen uſantza galdu nai, niola ere. BAñA aurtengo zuen Bazco andi onetan laburtu nai dizuet cerbaitcho ceren uſantza. Preſon-deguian arquitzen da gaur, anitz beſte gaiſtoren artean, BARRABAS deritzan, guizon guztiz errebes galgarri bat.

HAU da, zuec ceroc daquizuen bezala, lapur-eri andiac eguin izandu dituen, gui-

zon, echeen naſ-garri bat. HAU da, gau, ta egun bazterrac aſaldatzen dabillen, guizon bat, eta norequin-nai, ta guciequin noiz-nai gaizqui datorren, guizona. ETA hau berau da, orai ndic anitz ez-dela, bere aſer-aldi batean bati vicia quendu cion, guiza-tzarra.

GUIZON, onen gaiſto hau, bada, ta, zuec emen ecuſten dezuten, Jeſus dira aurtengo Bazcoan zuen eſcuetan guelditzen diranac. BI-etatic bat emain dizuet nic, bai, baña ez beſteric. Cer diozue Jeruſalengo gendeac? Cer diozue, Juda-tarrac? CEIN nai dezue, eman daquizuen', ceren aurtengo Bazcoan Jeſus, edo Barrabas? *Quem vultis dimittam vobis, Barrabam, an Iesum?* Matt. 27. 17.

EDERqui, Pilatos Jauna; ta ederqui al ere! Obenic ez duela, diozu zuc, gu-

re

re Jesus maita--garriac ; eta obendun gaistoen gaistoenaren aldean ezartzen diezu Judu-tarrei, ta Jerusalengo guciei ! BA-daquizu zuc, Juez Jauna, nai-gabe utsez , Jesusi gaizqui-iritzic, eta ecin ecusiz Jesus maita-garria, dirala Juduen erausi guciac. Ibid. v. 18.

ETA eguia ba-liz ere, oriec dioten, guci-gucia, eguin cenezaque zuc Jesus maita-garria-requin, eguiten dezuna baño, gauz itsusia-goric ? Bada, Bozcoz Preson-deguitic ateratzẽ diranen arteã ezartzen dezu zuc Jesus maita-gartia ; ta orien artean ez-ecic , gucien arteco gaistoenaren aldamenean: ta Juduac artzen ba-dut-ere, Barrabas uzten dutela, mundu guciac usteco du, gaistoa cela Jesus ; ta, Juduac Jesus bere catepetic ez ateratzera, Preson-deguian usteldu beharra, urcabera beharra, edo nequez,

ta

ta castiguz cenzaraci beharra cela Jesus; ta, uste onetan guelditzen ba-dira munduçq gendeac ez dira Munduçoaç egoin ez, Jesusen Legue on guztiz garbi-zucena artzeco: ta orra zu gatic, Pilatos Jauna, galduric bezala betico gure Jesus maita-garria!

LAN ona, PILATOS, bai segurqui, zuc gaur JESUS onari eguiten diozuna! LAN ona, bai, onic izandu ba-da mundua mundu den-etatic!

III.

BALDIN ba-cequien PILATOSec (ertain didazu zuc) Juda-tarrena; baldin ba-cequien, etzutela aguertu Judaco Apezac beren erausi guciequin eguiazco gaizquiric JESUSen gain, edo contra; ta, eguia ba-cen (cen bezala), PILATOSec berac erran ciena Judatar gogorrei, harc, eguiazco gaizquiac baicic, ecin cas-

tiga citzaquela; nola orain ſartzen du PILATOSec gaiſtaguin arri-garrien artean, orietatic bat baí-liz bezala, gure JESUS maíta garria;

JUez beldurti char, behar ez bezalacoa izanez PILATOS; ta ceren PILATOSec obequi beguiratzen cien guizon aberatſ-erauſleei, isſillic cegoen, JESUS behartſuari baño.

ETA ez ote dira arquitzen egungo egunean ere gure artean cembait orrelaco guizachar beldurti? EZ ote naz ni nerau ere orietatic bat? BIC billatzen ba-naute ni; ta oriec ba-dira, aberatſa bata, ta beſtea ondaſun-gabea, edo ez orreſacoa, ceiñi beguiratu oi diot nic guei-enic? BEHARtſuari? EZ-aberatſari?

ORIEC bioc ba-diote, edo batzarrean, edo lagun artean, batac bat, eta beſteac

ber-

bertzea, eguia izana gatic aberatſ-ezac eſaten duena: ori bera erran oi dut nic ere; edo erran oi dut nic, beſte aberatſac nai duena.

ARTU-emanetan badabiltza oriec berac, edo beſteren bi; edo aucitan, ta pleitotan badabiltza, era bereco beſteren batzuec, behartſuari nic eman oi diot eſcua, batetan, edo banaca niri hau oriec eſcatu ezquero?

AH! noſqui nic behartſu orri eſcuric ez ematea gatic, beſteric ecin dudanean, igueſiari ematen diot, edo, aberatſari atſecaberic ez eguitea gatic, guelditzen naz ni guztiz mututua, edo ez dut aguertu nai nic, aguer nezaquen, gauzaric bat ere, naiz atera dedilla nai bezala, ta gaizqui errumes behartſua, edo gutiena dazaquena!

AH Pilatos gaiſtoa ni

ere

ere ! bada , JESUSen hume behartíua-requin onembat eguitea, JESUS bera gaiſtoen arteàn uztea bezala da.

§. II.

JUDUAC, EDO JUDA-TARrac JESUS utziric, artzen dute BARRABAS.

CER eguin ote zuten Judatar gogorrac, bitatic bat; Barrabas, edo JESUS maitagarria artzeco eſcua PILATOSec Bazcoz oriei eman cieneàn ? EDO cein artu ote zuten bi-etatic Juda-tar gogorrac, beren Jangoicoari eſquerrac emateco, ceren lenago atera cituen Judatar beren aitziñeco Iſrael-darrac Igyto gogorren eſcuetatic ?

CEIN ? Barrabas, edo Jeſus ?

GAUZ arri-garria cen,

Jesus utzi, ta Barrabas artzea. Ba-cequiten Juda-tar Apezac, necazariac, arrantzaleac, languilleac, eta, gañeraco, antustez, jaquiundez, diruz, ta arrotasunez beteric vici etziran, guciac ongui-nai izandu ciotela beti Jesus maita-garriari; pozic aditzen cituztela Jesusen hitz onac; eta, oriec aditu-naiez, ibilli oi cirala gaisoac erriz erri, edo toquiz toqui.

BA-cequiten Apez berac, bai, Jesusec eguin oi cituen, sendatze, ta gañeraco gauz andiac, begui onez ecusi oi cituztela, ta ciran bezala Jangoico-guizon baten miracullotzat genda-era oriec berac; eta beldurtu ciran, Barrabas urziric, esca cezaten oriec beren Jesus maita-garria; ta gueldi citecen Apezac berac, eta beste, Jesus gurea galeraci naiez cebiltzan, guciac, len-

len-ere baño, aguitz gaizguiago, ta arſecabe, ta damu gueiago-requin.

BELDUR onequin, bada, ta cequitenac bezala, artuzuten Apez berac beren videa, JESUSi ongui nai cioten, oriei, JESUS utziric, Barrabas arerazteco.

SARtzen dira, bada, orien gucien artean; ta batzuec batzuei, ta beſteac bertzeei adirazten die JESUSen gain, berac aſmatu ala; ta noſqui, beſte cembait gauzaren artean; beguira zutela cer eguitera cidoacen; bal-din, Barrabas utzi, ta artzen ba-zuten JESUS maitagarria. ASIco cela JESUS berriz ere bere predicuz, ta milagroz bazter guciac naſten; gogan-behartuco cirala Erromatarrac; eta, orien petic Judatarrac atera citecen, beldurrarequin, beteco-cituztela armaz, ta Soldaduz Juda-tar beren, ta Iſra-

el-dar gucien Erriac, eta bazterrac; eta galduac izan behar zutela batac, ta besteac.

ORIEC guciac, bada, ta era bereco beste anitz asmacio, ta gauza sarten diotzate buruan gende gaisoari, an cebiltzan, APEZAC, erresperuzco GENdeac, eta CARGUdunac; eta eraguiten diote gende berari, berac nai dutena, edo esca-razten diote Barrabas, alde-bat utziric gure JESUS maita-garria.

ORObat eguin oi dute gurequin ere gure etsai sutugalgarriac.

ERRAten digu guri gucioi gure Jangoico maita-garriac, cer gauza den, guc nai duguna? NAI dugun guc gure JESUS bere Legue zucengarbia-requin, edo nai ote dugun guc JESUSen Legue berac debecatzen digun, cer, edo cer? VICI nai dugun guc, bes-

teren

teren gauzaric artzen ez dugula, edo lapur-erietan? IZAN nai dugun guc hitzez, gogoz escuz, ta lanez garbiac, edo nai dugun ibilli arin, ta aisa, loiez loi, hitz-ciquiñez ciquin, asmo gaistoz gaisto, ta atseguin lizunez lizun, ta liquits?

IBILLI nai dugun guc videgaberic bague; edo videgabez vide-gabe, ta charqueriz charqueri? BARcatu nai ditugun guc gueren atsecabe, ta naigabe miñac: edo arquitzen garan gu, gaizquiren bat eguiten digutenei ordañez erantzuteco asmoan? IZAN nai dugun guc JESUSen hume humillac, eta behar bezalacoac; edo arro-tzar errebes, gogoac ematen digun, eran vici nai dugunac?

OTZ-otzean galdetzen ba-zaicu guri hau gucia, edo era bereco cer, edo cer, gure Jaunaren alde jarrico gara

gu;

gu; ta erantzunen dugu, guc gure JESUS maita-garria bere Legue garbi ona-requin nai dugula.

BAñA sartzen ba-dira gure artean, bein sulececo etsai amurratuac, guero mundu eroa bere gauz-equin, ta azquenean naicunde macurrac, eta aragui gaistoaren su viciac; eta bein bacoitzac bere videtic, eta guero, guciac elcar artzen dutela, ta tentatzen gaituztela, ascotan ar-erazten digute, lembician guc gueroc nai ez guenuena; edo, gure Jaun maita-garria bere Legue garbia-requin alde bat utz-eraciric, ar-erazten digute, gure Jaunaren Legue berac debecatua, ta Jaun berarea etsai galgarria, edo becatua.

ANITZ necatzen ote dira, beren lan gaisto hau guri eraguiteco, gure etsai-era oriec?

EZ

EZ, beintzat batzuetan!

EZ dà hau ala? ERRAzu ezperen: NAI-etzenuen, hitz bat aditu-horduco, etziñan ſitu zu, hitz hura zuri erran cizuna gana?

VIDE gaiſtoac, edo ocaſio charrac eſcura cizuneco, etzenuen artu zuc, eta an bertan gorde, beſteren, era onetaco, edo hartaco, gauza hura?

HITZquetan zu aſi bezain laſter, zuc cerorrec daquizuna-requin, etzebiltzan an zure ezpañaz, eta zure eſcuac, behar ez bezala, ta aguitz lizunqui?

SARtzen ciñan zu, zuc cerorrec daquizun, joſtaquetan, cere bihotza, edo beſterena an zuc erre eraci gabe?

ETZEN aſcotan aſqui zure beguiratze arin char bat, atſeguin loi batez ciquintzeco

zuc

zuc zure barren gucia ?

ASERREtzen ciñan zu noiz-bait, edo aldiren batzuetan?

ECIN errazago!

BAQUEtzen ciñan guero zu?

BAI; baña, norc daqui noiz? GOCORtzen ciñan zu cere guraso equin? MUQUERtzen ciñan zu gañeraco-equin?

AISA, ta maiz!

ORRA bada cein neque guti-requin [eraguiten cizuten zuri cere etsaiac, berac nai zutena, ta JERUSALENgo Apez Nagusiac, Guizon adituac, eta Cargu-dunac ISRAEL-dar gaisoei eraguin izandu ciena.

II.

NOLA beren lan gaisto orretara ote ciran ISRAEL-dar gaisoac, edo, JESUS ntziric, Barrabas artzera?

LEMbicico aldian etziran trebe izandu; ez eta saiatu

tu ere beren lan char galdu hau eguitera; ta PILATOS Juezac erran cienean, cein nai zuten berac, aguertzen ciezten, bietatic, edo JESUS, edo BARRABAS? APEZ gaiſtoac, eta gañeraco orien Lagunac ba-ceraufaten ere, JESUSen gain, edo contra, mututuric guelditu ciran gañeraco gendeac; baña Apez orien, ta orien lagunen hitzontzi-queriari beharriac eman ciezteneco, aſi ciran beren gaitz-aldera macurtzen; ta PILATOSec guero bigarren aldian erran horduco, cein nai dezue zuec, orain ni gandic aditzen dezuten, bietatic, JESUS, edo Barrabas? Bertan, ta batetan eranzun izandu cioten, BARRABAS: hau da hau, guc orain nai dugunа, ez beſte ori, ez JESUS: *Quem vultis de duobus vobis dimitti? At illi dixerunt: Barabam.* Ibid. v. 21.

AH zuec APEZ gaiſtoac! AH zuec Eſcriba-tzar galdu-galgarriac! ISRAEL dar centzu gabeac eguin dute, bai, zuec nai cenuzten, eguitecoa; baña, oriec beren ezpañez eſcatua gatic, zuec zarazte ceren langoicoa-requico lembicicoric BARRABAS eſcatzen dezutenac! ON daguizuela, bai; bada emen bezala, Barrabas izain da guero ere ſeculaco zuen lagun, ta adiſquide!

ZORI gaiſtoan jaioac nombait zuec, erran daquiquezue zuei orrembat anima gaiſoren gal-garri gaiſtoei: bada oraingo zuen lanari dagocan, bucaera da betico ſua, ta beti ta beti lerturic ſulece arri-garrian erretzen egotea.

EZ dezue zuec anitz urricari, ez, orain zuec neque-petan darabiltzuen, JESUS maita-garria, orrembat JESUSen neque-requin aſpertu gabez,

ce-

ceren aldean ori utziric, Barrabas artzen dezutenean: ez eta ceren buru gaiſoa ere; bada, nequetan zuec JESUS uztea-requin, zucen-zucen zoazte ceroc beti-betico ceren buruac galtzera.

CER eguiten dezue zuec, ISRAELdar gaiſtoac? BARRABAS bate gatic, galdu betico Jeſus maita-garria? GALtzearen andia!

AY ene! ta ez ote da galtze aguitz itſuſiagoa, nic bein, ta aſcotan ere eguin izandu dudan, JESUS beraren galtzea? EZ dut galdu izandu nic ere nere JESUS, becatu larriren bat eguin izandu dudan, aldi oro? EZ dut galdu izandu nic, ongui ongui, ta aguitz garbiro nequiela, cer cen, ta norañocoa nic orretan galdu oi nuena?

ISRAEL--darrac jaquin ba-lute, nic daquidan eran, nor

cen

cen JESUS, utzico zuten gure JESUS maita-garria BARRABAS gaiſtoa-gatic? EZ dut uſte.

ETA ez nequien nic, ni nerau becaturaſzen nintzanen aldi-etan, gure JESUS maita-garria cela Jangoico-guizon, nere amorez, orrembat nequetan ibilli-ondoan, gurutze batean illic guelditu-ricacoa?

ETA hau gucia nic nequiela, utzi dut nic nere JESUS maita garria ecer-ez bate gatic, arſeguin char lizun loi bate gatic, edo edocein beſte becatu mortale gatic?

ETA utzi dut nic nere JESUS maita-garria, bein ezecic, berriz, ta birretan, ta nic neronec daquidan, aldi gucietan?

HAU ba-daquit nic, eta al-ere etzait damuz lertzen nere bihotza, ta barren guciguci hau?

I.

1.

QUI IUXTA ME ERANT, DE longe steterunt; & vim faciebant, qui quærebant animam meam. Ps. 37. 13.

CER eguin ote dira, gure JESUS maita-garria, zure Apostoluac? CER, zu-requin cebiltzan, gañeraco gendeac, eta guizonac?

IGUESI joanac dira ni gandic, eta guztiz urrun dabiltza, dio JESUS maita-garriac. ONGUI: ta ez da hau berau nic ere, beti-beti ez izan-arren, ascotan beintzat, eguin izandu dudan, lan charra, ta eguiteco esquer-gabecoa? Ez nembillen ni ere, edo gueienean, edo maiz asqui beintzat nere erara, nere gogara, ta zure Passioneco nequeez, zure ibill-era penatuez, ta egote

te gogorraz oroitu ere gabe, nere JESUS maita-garria? ETA-ez da hau, zure igueſi ni, ta zu gandic urrun ibiltzea?

BAñA nor naz ni, era onetan, orain-dañoco demboran ibilli nazan, guiza charra? Ez naz ni, nere JESUS maita-garria, guizon gucien artean zure alde-rena vici diran-etatic bat?

EZ naz ni, gueien-gueiena zuri zor dizuten cere hume-etatic? ETA orietatic nazala ni, ni naz orain-dañoco-an onen eſquer-gabecoa? ONEN itzurtia?, ta onen galgarri galdua?

ETA al-ére isſillic arquitzen zara, zu, nere JESUS maita-garria? ta al-ere zu ni, cere gogoan naducazula, arquitzen zara beti? ta arquitzen zara beti, niri ongui-naiez, ta nere oneraco, orrembat nequeren, ta etſai galduren

ren artean, ligun bat bad-ere cere alde ecusten ez dezula. Ah nere JESUS maita-garri-eguia! ta noiz erantzun nic zure amore bazter-baguecoari?

ONGUI beintzat, ez-eta etarnidade gucian orretan ni haria gatic ere!

GAUR-danic ba-dere banegui nic nere lan on onetan nere al-eguina!

BAñA zure Apostoluac, eta ni, nere JESUS maita-garria era onetan, ta zure iguesi gabiltzan artean, nola dabiltza, ta cer lecutan zure etsai, JUDAtar gogorrac?

ZURE orpoetan dabiltza ori-etatic batzuec, zuc iguesegui dezazun beldurrez bezala; ta zure beguietan arquitzen dira gañeracoac, eta inguruan, zu, gaizqui illic, lembaitlen ecusi naiac, eta guciac dabiltza zuri cere vicía era gogorren batean galerazteco videac billatzen beza-

la : ta , orretaraco , or dabiltza guciac ojuz , marmariz , guezurrac asmatuz , PILATOS beldurtu naiez , ta ISRAERdar gaisoei engañioz , ta liluracioz beren beguiac betetzen dieztela.

ETA ez ote nabil orien eran ni ere ! Ez ote dut nic ascotan nastu (ta aguitz al-ere) nere adimentua , ecus-ez cezan onec nere gaista-querien itsustasuna , ta nere gaista-queriequin nic JESUSi emanicaco , atsecabea , ta damu izu-garria?

ETZEN hau , nic nere aldetic al-eguina eguitea , nere JESUSi quen cezoten Borrero gogorrac bere vicitza ?

ONEtan ibilli naz ni , bai , Judatar gogor itsuen eran, ta ero galdu bat cebilquen bezala ; ta hartan ibilli naz ni , certan nembillen ohartzen ez nintzala ?

ETA hau gucia orain,

nic

nic ezaguturic ere, onen damu labur-epela-requin arquitzen naz ni; ta arquitzen naz ni, arquitzen nazan, bezain otz, eta atſecabe guti-requin?

2.

EGO AUTEM TANQUAM SURdus non audiebam, & ſicut mutus non aperiens os ſuum. Pſ. 37. 14.

NIri gaizqui nai cidatenac, dio JESUS maita-garriac, erraten zuten nere gain, gogoac ematen cien', edocein eraqueri, ta guezur. BA-ceraufaten, bai berac nai zutena, ta etziran erauſiz aſpertzen bein ere genda-guiro char galdu oriec; eta oriec izan naiez cer erauſi, nere gain, beren gogara ni berac gal-eraci artean, goicetic aſi, ta gau-eco berandu-raño aſmatzen ceuden beti

erausi berrien gaiac, eta nere gal-videac: eta al-ere ni guztiz gor-eguiñic, edo deus aditzen ez-duen, edocein guizon gorren eran.

CER gatic hau zuc onela gure JESUS maita-garria?

ZURI ongui naiez, dio, becatari charra, ta zuri zucen eracustea gatic, nola egon beharco dezun zuc, ongui egoteco zu, era bereco erausiz, ta vide-gabez cere beharriac zuri betetzen dizquitzu-tenetan.

PILATOSec etzequien, ez onelacoric, zuc ederqui daquizun bezala, gure JESUS maita-garria; ta ala ere PILATOSec ecusi horduco, ecusi zuen, eran, zure mutu-tasuna, ta Judatar galduen erausi taerausia: ta Judatar berac zure gain asmatzen zutena, ta bazter gucietan cerausten a, erran izandu cion JESUS maita-garriari arituaren eran, ta Ju-

da

datar gogorrac bera-raci naiez: Ez dituzu aditzen zure erſaiac emen zuri gaur aſmatzen dizquitzuten, gauzac? *Non auditis quanta adverſus te dicunt teſtimonia?*

CERtan zaude bada zu gaur emen orren mututuric? CER gatic urratzen ez dituzu zuc, cere egui garbi zucenequin orien guezurrac? CER gatic isſill-erazten ez dituzu zuc emen bertan hitz-ontzi guezurti oriec?

ORRA Jeſus maita garriari gaur PILATOSec erraten diona.

BAñA cer ote dio Pilatos onen erran-etara, berariaz, edo bere naiez mututuric arquitzen den, gure JESUS maita-garriac?

HITzic ere!

ETA cer ote deritza Pilatoſec era onetaco JESUSen isſill-erari?

HARC

HARC deritzana da, hau dela mundu gucian arquitzen den, gauzaric berriena, ta arri-garriena: *Ita ut miraretur Praeses vehementer.*

AL-ere da, ta: da alabaña, utsic ez duen, Jangoico guizon baten eguiteco, edo lan ecin zucenagoa; ta Jangoico-guizon, bere Aitaren icenean, hitz bat atera nai ezduenaren isillera, dembora berean ecusten ba-du ere, beren hitz galdu-char guezurtiequin Judatar gogorrac ciquintzen diotela, beren naiez, ta ustez, bere honra ecin-garbiagoa; ta hau oni aiec ciquindu ondoan, quendu-nai diotela, duen, odola, ta vicitza; ta quendu nai diotela, Barrabas bezain guizon gaisto bati barcatzen diotela bad-ere.

IZAN behar ote dut nic gaurguero, hau gucia nic nere JESUS ona gandic icasi, ta

ere

ere, orain-dañocoan izandu nazan, bezain mimberea, edo izucorra? NAI ez nuquen, hitz bat nic aditu-horduco, erran uste dut, nic bertze bat, aditzen dudana bezain gaistoa, edo aguian gaistoagoa? EZ ote dut artu behar emequicho nic, eta hitzic ere atera bague, nere JESUSen icenean, era orretaco edocein hitz, nic daquidan ezquero, orain daquidan bezala, cembat, eta cembat era berean artuac daduzcan ni gatic nere JESUS maita-garriac? BAI baldin bere! BAI berac laguntzen didala, bai.

3.

CONVENERUNT... ADVERSUS... Jesum Herodes, & Pontius cum gentibus, & populis Israel facere, quæ manus tua, & consilium tuum decreverunt fieri. Act. 4. 27.

GAIStoac ba--daguiquee, cembait aldiz beatzat, be-

berac nai dutena; baña, guc ala nai izatera, gure oneraco dira gaistoen gaizqui, ta gaistaqueri guciac. EZ dugu guc orretaraco, JESUS maita-garriari beguiratzea, ta JESUSen eran ibiltzea besteric behar.

ISRAELdarrac, eta Judu gogorrac ibilli ciran JESUS ill-eraci naiez; ta azquenean eraguin zuten oriec, berac nai zutena, irabazten cituztela, beren lan gal-garri onetaraco, PILATOS, HERODES, ta, hartaraco ciran, guizon guciac.

EGUIN cezaqueen Israel-darrac, beren lan hau baño gauza gaistoa-goric? ETA cer ote cion, orretan oriec cebiltzan demboran, gure JESUS maita-garriac?

ISRAEL-darrac, eta Juduac, gaizqui naiez bilatzen ciotela, berac guero izandu zuen, eriotza: baña, oriec ematen cioten, eriotz beretic ate-

ra

ra nai zuela Aita eternoac bere gloria, ta munduco galduen ona; ta Aitaren nai onari beguiraturic, nai zuela JESUSec berac ere JUDA-tar galduac, gaizqui naiez ematen cioten, eriotza.

ORREtaraco quendu cituen bere beguiac JESUSec Juduen gaizqui-etatic, Judu gaisto-etara mindu etzequion bat ere bere BIOTZA, ta Aita eternoac nai zuen, eriotza gogoan arturic, erditsi zuen JESUS maita-garriac, beraren Aitac berac nai zuena; bai ta, icen guciac garaitzen dituen, icen andi bat ere, ta, guero Ceruratzen ceneco, Aita beraren escoi-aldea.

NAI diozu zuc ere atseguin andi bat eguin cere Jangoico Aita maita-garriari, charqueriac, vide-gabeac, gaizquiac, edo nequeac cere gain ecusten dituzun aldietan? NAI dezu

zu zuc videnabar irabaci ſicen andi bat, eta anitz gloria beſte munduraco?

EGUIZU bada, JESUS maita-garriac zuri gaur eracuſten dizun, eguiteco a.

EZ beguiratu, bada, bat ere zuc, zuretzat HERODES, PILATOS, edo orien pecoa dirudien, guiza-guiro orri; ez beguiratu, zuc bat ere, Judu gogor gaiſtoac baño, gogorragoa, edo gaiſtoagoa dirudien, guiza charrari, edo emacumeari: beguira zagozu zuc cere Jangoicoari: eta ezaguturic dena, den bezala, edo zure Jangoicoac ala nai izanduric, dela, zuc Jangoico beraren icenean, ta zure animaren oneraco eraman behar dezun, quezca gogor, edo naigabe ori, eramazu zuc alic emequiena, ta Jangoico berari eſcatuz, cere lan hau zuc ongui eguiteco, beharco dezun, Jangoico beraren

ren laguntza, ta gracia.

AH, nere Jangoico maita-garria! NIC nere lan hau era onetan eguin izandu banu nere orain-dañoco demboran, gaur Ceura[illegible] milla ondasun-equin arquitzen nintzan ni, ta nere orain arteco, ta gaur bertaco nequeac ere, eraman oi ditudan, baño, arin-tasun gueiago requin, ta aguitz aisa naramatziela!

BAñA galdu dut nic hau gucia; ta, Ceruco nere vide zucena galduric, ibilli izandu naz ni, norc daqui, cembat becaturen artean?

EZ al-dut berriz nic eguiñen, era bereco ibill-eraric? Ez baldin bere, ez!

Eguiñen al ditut nic, orien lecuan, bere aldi onetan JESUSec nirl eracutsi dizquidanac?

NAI nuque beintzat, bai, ta orain--dañoco nere

utsen barcamentua ere. Ori es-
c.tzen diot nere Jangoico maai-
ta-garriari, hitzez, ta bihotzez
erraten diodala: *NERE JESU-
CHRISTO JAUNA, &c.*

LVIII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSEN AZOTEAC.

§. I.

EMATEN DU PILATOSEC JESUS azotatzeco sentencia.

I.

ARRIturic gelditu cen PILATOS, ecusi zuenean, Judatarrac, JESUS utziric, artu zutela Barrabas, lapur gaisto, guizon ilguillea; ta cer guer-

guertatzen zaion, ez daquien, guizon baten eran, galdetzen die Judatar berei: ongui Jaunac, eta cer eguin behar ote dugu guc gaur, CHRISTO deritzan, onaco JESUSez?

CEER? eranzuten diote Judatar gogor galduac: gurutze batean viciric josi, ta an, milla nequeren artean, iltzen utzi.

ORRA ceren billan dabiltzan JUDAtar gogorrac, ambat arazo, gau-galtze, erausi, ta asmacio guezurrezco-requiñ; ta, hau gucia berac erditsi artean, ez dute uste, onic izan behar dutela.

BEREbat neritzan nic ere, nere Jaunaz oroitzen ez nintzala, nere atseguin loien ondoren, ta videgabeco gauzetan nembillen demboran. BAñA niri aldi orietan guertatua, guertatuco zaie Judatarrei ere.

DAMUtzen cequidan

niri, nic neronec eguin-icaco; gaizquiez, oriec nic eguin-ondoan, cerbait ni centzatu horduco; ta bere--bat guertatuco zaie Judu gogorrei ere, gure JESUS maita-garria berac ill-eraci horduco.

EZ dute oriec ori uste; ta orre gatic-orain escatzen diote Pilatosi JESUS maita-garri beraren gurutzeco eriotza.

II.

PILATOS etzen arquitzen, ez, Judatar gogorren eran, edo etzen orien eran su viciz, passione galduz, ta asaldacioz beteric arquitzen Pilatos; ta PILATOSec ecusten cituen gauza guciac, gauzac arquitzen ciran, eran, ta bat ere anditu bague; ta, Judatar gogorren ezpañ-etatic aditu-horduco, ill-eraci cezala JESUS gurutze batean, iltze sendorrez jos-eraciric, eman izandu cien PILATOSec, Judatar be-

berei beren gaizquia bertan ezagutzeco lecua ; ta erran izandu cien guero, vide zucenic utzi nai-etzuen, Juez onac bezala: Eta ceri dagocala, eguin behar dut nic, zuec ni gandic orain orren gaizqui eſcatzen dezuten?

CER gatic ill-eraci behar dut nic, ez gurutze bateau, ta ez beſtela ere, obenic ez duen, onen eraco guizon bat?

BEIN', ta berriz adiraci dizuet len nic, eta orain irur-garren aldian diot, ez duela guizon onec eman izandu, zuec eſcatzen dezuten, eriotz gogor orre-taraco, videric bat ere; ta oben bagueco guizona dela guizon hau; ta guizon culparic ez duena.

BADA nola nai dezue zuec, zuei atſeguin eguitea gatic, daguidan nic ecin daguiquedan, gauza bat; eta gauza, zuec nai dezuten, hau bezain gogor itſuſia?

Nic

NIC daguiquedan gueien-gueiena da, castigu ceibait guizon oni ematea: baña eriotza? ez da Legueric, ez; ecin daguiquet nic niola ere, ez.

AH Pilatos, Pilatos guizajoa! BERAtu zaituzte cerbait zu cere JUDAtar gogorrac! LASTER eguiñen dezu zuc, bai, oriec nai dutena.

ETZIRAN ase bat-ere JUDAtar gogorrac, aldi onetan PILATOSec escañi cenaz: ta aditu-horduco, Judu berei atseguin eguitea gatic ema in ciola JESUSi ceibait castiguera edo cearacico zuela gure JESUS maita-garria, bazter guciac ojuz urratu naiez cebiltzan JUDAtar gogorrac; eta EZETZ, erraten cioten PILATOSi: etzirala content JESUSen azote-equin: ill-eraci cezala JESUS erraten cioten, ta gurutze batean al-ere. *At illi magis clamabant, dicentes, crucifigatur.*

ORI

ORI bera da, gure pasioneac gueroztic eguiten dutena, tentuz, ta tentuz dabiltzan, aldietan, gu guztiz orien gain ez gogortzera, edo guc oriei gueren gogoraco far--vide cerbait eman ezquero; bada, ori guc oriei eman ezquero, garaitzen gaituzte gu, ta eguiten dute gutaz, berac nai duten, edocein gauza; ta Juduen oju latzac, eta gure lan-gaiftoac efcatzen dute JESUS berarendaco gurutzeco eriotza.

BEGUIRA bada afierari; beguira! BERE lan onenari beguiratu baguez, afi izandu zuen PILATOSec ez-ongui JESUSen bere lan hau; ta, afi bezala, bucatu zuen, bere lan gaizqui afiricacoa.

III.

ETA cein izugarria Jefus maita-garriaren-daco lan char onen afiera!

BELDURtu zuten PI-

LA-

LATOS Juduen aldi onetacō ibill-era arazozcoac, eta oju latz gogorrac; eta oriec isill-eraci ustean, artu izandu zuen Pilatosec, ecin ar cezaquen, vide macur galgarri bat; eta, bein, ta berriz, ta irur-garren aldian aitortu ezquero, etzuela JESUSec obenic batere, bere etsai Judatar galduac aguertzen cituzten, gauza guci-etan, JESUSi, berac-nai zuen, alde-tara joateco escua eman lecuan, eman izandu cion, obendun Barrabas lapur-iltzallearen gain eman cezaquen, sentencia bezain, sentencia gogor izu-garri bat; bada manatu zuen, an bertan azotez cea-cezatela JESUS maita-garria; ta, ori baicic, ecin mana cezaquen lembicico aldian, Barrabasen gain, ere, guero gurutze batean ill beharra izan ba-cen ere Barrabas izu-garria.

ETA cer ote da, JE-

SUS-

SUSec diona, Pilatosen videbagueco manu hau aditazten zaionean?

Ezpañez ez du JESUSec erraten hitz bat ere; baña bihotzez erraten dio bere Aita maita-garriari, beraren icenean len DAVIDec erranic ceducan gauza bat: *Queniam ego in flagella paratus sum.* (Ps. 37. 18.): ONA ni, nere Aita maita-garria; ona ni bertatic prest, zuc ni gandic nai dezun, gucigucia eguiteco.

NERE gain artuac ditut nic munduco becatu guciac, eta prest arquitzen naz ni, nere Aita maita-garria, becatu berac escatzen dituzten, azote guciac artzeco.

UTZI diozu zuc, nere Aita, Pilatosi, berac nai duena nere gain manatzeco escu gucia: manatu ditu azoteac: izan ditecela bada zure icenean, ta munduco becatu gucien al-

de, oraingo nere azoteac.

HAU da, i gaur JESUSec diona, nere becatu guciac ere gogoan daduzcatziela; ta, oriec ere, gañeraco becatu guciequin batean bertatic urratu naiez da, era onetaco JESUSen erratea: ta nereac beintzat urratuco dira, nic nere ez-naia-requin ez eragoztera.

BAñA cembat JESUSen oñace neque--requin? GOACEN ecustera.

.II.

SOñECOAC QUENDUric, LOtzen dute JESUS Borreroac azot-ucaldi-etaraco.

I

PILATOSec bere manu; edo sentenci gogor hau eman zuenean, an orretaraco prest ceuden, guizonac artuco zuten JESUS bere besoetatic, eta eramain zuten, azoteac

teac artzeco toquira.

ARAco videan bein, ta guero an bertan cer gauzac erran etziozcaten JESUS maita--garriari, ta cer elcarri Borrero gogorrac?

GUCIAC aditzen cituen Jesus mimbere maita-garriac; eta adituco cituen, lots, edo alque guztiz andia-requin-baña ezpañic ere erabilli bague; ta ontzat artzen cituelà bere Aita maita--garriaren iceneañ, ta gure becatu guci-gucien alde.

ERRAN ciotenean Borrero gogorrac gure JESUS maita-garriari, quen citzala bere soñecoac, eta aguer cezala bere gorputza, artzera cetorren, azote-etaraco, alquez nosqui, ta nai-gabez itotzear citzaion bere BIHOTZ guztiz maitaria: ta GETSEMANIco odol-icerdiac, eta guerozco hondra-ezac, eta neque guciac

ba-

tañ o , atsecabetuagoa utzico cion hau eguin-beharrac bere barrena.

BAñA al-ere eguin zuen JESUS maita-garriac (eta bat ere luzatu gabe), Borrero gogorrac erran ciotena : ta, beràc bere aldetic al--eguina eguiten zuela, ta, azoteac eman naiez,berandetsiac ceuden, Borreroac tiraca laguntzen ciotela , guelditu cen lafter soñecoric gabe , lumaz egaztiac, illez laur-oñecoac , azalez zurac , eta printzez loreac estaltzen dituen , gure Jangoicoguizon JESUS maita-garria ; ta ala guelditu cen JESUS , berac cequiela , nola cegozcan beguira Ceruco Aingueruac, Erromaco Soldaduac , eta Judatarren arteco bere etsairic gogor-enac : eta orien beguiratze onéc alquetzen zuen guztiz JESUS maita-garria , ta nai-gabetzen cion bere BIHOTZA, ecin gueiagoraño. II.

II.

SOñECOric gabe, ta billusiric ecusi zutenean, lotu zuten JESUS pillare batean Borrero gogorrac.

EGOIN cen, bai, gueldiric JESUS maita-garria, lotu ezpa-lute ere; ta eramain cituen gure becatuen alde, Borreroac eman nai adiña azote, ta gueiago ere: baña etzuten Borreroac, JESUSen gu ganaco amorearen berriric bat-ere; ta, iguesca cebilquen, bat bailiz bezala, lotu zuten JESUS escu-mutur-etatic; eta aguian bai oñetatic ere: eta lotuco zuten, alic-ere segurquiena; ta orre gatic ecin gogorquiago.

BEGUIRA-eguiozu zuc emen, beste ecusquizun guciac apur batez alde bat utziric, cere JESUS maita-garriari. SOñECOric bague dago, ta bere escu-oñac sendorqui lotuac

tuac daduzcala, gure JESUS maita-garria!

LENECO gau gucian ecusi ditu JESUsec, batec ecus ditzaquen, vide-gaberic, charqueiric, eta nequeiric andienac!

GOIZ gucian erabilli dute gure JESUS maita-garria, alquez alque, calez cale, Tribunal gaistoz gaisto, ta ucaldiz ucaldi!

GOIZ otza da ostiral santu-goiz hau! Lecu aguerian daducate, gure JESUS maita-garria, ta, aicea nondic nai sartzen den, lecuan!

CER alque-quizunac, bada, cer oñaceac, eta cer otzac ez ditu JESUSec ecusten guis-onetaco eran, ta lecuan?

CER gatic dago gaur soñecoric gabe gure JESUS maita-garria?

CEREN zuc eta nic galdu

galdu guenuen graciaren gueren ſoñeco ederra ; ta ori gu gana itzul-eraci naiez.

CER gatic lotu ote diozcate Borrero gogorrac JESUSi bere oñac ?

GUREen ibillera ariñac gatic, eta ceren ſartu guinduzten gu gueren oñac joſtatze arin galgarrietan, ta iche, ta toqui gaiſtoetan.

CER gatic eſcuac ?

Gureen luzatze gaiſto, uquitze ciquin, artze char labur, ta gañeraco ligereciac gatic.

ETA cer gatic dago JESUS onembat alque-requin, ta onen otz-icara ?

Ceren guc urratu ditugun, alqueric gabe gure JESUSen manuac ; eta gure vendecuzco, ta gañeraco ibillera bero ciquiñac gatic.

ORRELA, gu gara JESUSen Borreroac, edo guiſ-

or-

orretan JESUS ezar-eraci dutenac?

BAI, bai! gure becatu ciquiñac gatic ez-pa-cen, etzuten Jesus, ez Judatarren Borrero gogorrac orretaraco!

ETA, hau nic jaquiñic ere, orain daquidan bezala, ni onetaz oroitzen nazan, aldietan etzait niri alquez, ta lotsaz betetzen nere aurpegui hau guciac?

Baña ez da, ez hau, izanic ere den, bezain gauza ciquin itsusia, guc aldi hartan Borrero gogorrei eraguin guenien gucia; ez eta gauzaric gogor ena ere. Goacen ecustera.

§. III.

URRATZEN DUTE JESUS bost milla azot-ucaldi, ta gueiago-requin.

I.

ERA hartan JESUS ecusi-horduco, asi ciran Borrero

rero gogorrac JESUS ceatzen.

OMEN ciran beintzat ſei-etaraño, orretan haritu ciranac; eta bata, beſtea bezain gogor amurratua. HARITU ciran aldizca; ta aldian gogoticago. BA-zuen norc bere azote-modua; ta guciac ciran arrigarriac; bada batzuec omen ciran elorrizcoac, eta arantcez beteac:beſteac idi-zañezcoac, eta burdin-puſca zorrotzez joſiac; eta gañeracoac cate-meezcoac.

ASMA zazu zuc, al badaguiquezu, Borrero gogorren azote oriequico lembico ucalditic azqueneco--raño Jeſus mimbere maita-garriac an eraman, ta ecuſi izandu zuena!

JESUSen gorputza cen gorputz odol garbien garbienezcoa; ta gorputz, oraindic aguertu den, mimbereena.

JESUSen gorputz hau arquitzen cen horduraco aguirz odol-uſtua; ta guztiz necatua

BEREz gogorrac ciran, ta sendor indartsuac, JESUSen gorputz mimbere hau ceatzen zuten, Borreroac; etzeuden oriec, ez, bat ere necatuac.

PILATOSec, igorri cituenean JESUS ceatzera, erraiu cien, Borrero indartsu sendorrei, cea cezatela JESUS maita-garria, cupide-bague, ta ichura charrean uzten zutela, aguertzen cienean guero, aguertu uste cien bezala, ta ecusten zutenean Judatar gogorrac JESUS era, ain urrical-garrian, erdi-urratua, ta illa cirudiela, urrical cequiozcan JESUS maita-garriari; ta utz cezaten, ala ba-cen ere, viciric, eta gurutze-ratu bague.

SUlececo Etsai gaistoac barrendic, eta Judatarrac hitzez, (ta aguian bai diruz ere), sutuco cituzten JESUSen Borreroac, Jesusen ceatze hau eguin cezaten ecin gogorquiago; PI-

LA-

LATOSec gurutze ratzen ezpa-zuen ere, horduco ceatze onetatic egun anitz igaro bague, ill-otza arqui cezaten, billatzen zutenac beren JESUS maita-garria.

ECUSI zazu cer-nolacoa izan citequen orien horduco azot-ucaldia? Cembait azot-ucaldiren buruco guelduituco cen JESUSen gorputza odola ceriola. ANdic laster asicō ciran Borreroac, azot-ucaldiz quentzen Jesus maita-garriari, bere gorgutzeco araguiaren zatiac?

ETA bein alde batean, ta bein bestean ematen ciotela, nola utzico cioten JESUSi bere gorputz gucia, burutic oñetaraño?

EZURRAC ere agueriran ceduzcala nosqui, ta ezaietaraño co zulo equin: bada JESUSec artzen cituen, azot-ucaldiac guztiz arri-garriac ciran;

ran ; ta izandu ciran oriec bost milla , ta bost eun bezala, gueroz Cerutic Anim-onei adiraci zaienaz.

ETA nai-ta-ez anitz izan behar zuten oriec , eta guztiz izugarriac ; bada ciran gure atseguin loien , ta munduco becatu gucien alde JESUSec artu-ricacoac ; eta munduco becatuac andi-itsusi-arrigarriac dira , ta guc cont-alac, baño , anitz gueiago : ta dembora berean ciran , guc . ezagu-al baño , aguitz beltzagoac, itsusiagoac , eta gaistoagoac.

NIC nere gorputzari eman diozcadan , atseguin char , ta gusto loiac gatic , onembat JESUSen azote , odoltze , urratze , ta neque !

Amurratuac ote daude Judatar gogorren oraingo Borreroac ? AZOT-ucaldica atera nai ote diote JESUSi , JESUSec duen , odola , JESUSen odo-

odolez berac aſeizeco? AN bertan JESUS illic utzi--naiez hari ote dira Borrero-tzar oriec, edo cer?

BAñA ez dut cer nic, ez, oriei galdetu, eguiteco onen gain jaquin nai dudana; galdetu behar diet ori nic nere oben-culpei, ta nere becatu galgarriei; oriec gatic da alabaña, gure JESUSec aldonetan daraman azot-ucaldia, ta neque arrigarria.

NERE becatuac, bada, ta nere oben-culpac, noiz artean harico zarazte zuec ceren azotez urratzen gure JESUS maita-garria? NOIZ artean iduquico dezue zuec JESUS maita-garria bere gorputzeco bazter guci-etatic odolaridariola, ta urratce berriz, neque izu-garriz, ta oñacez betetzen dezuela?

AH becatu madaricatuac,

tuac, nere orain-dañoco becatuac! ZORI gaiſtoan aguertu ciñazten becatuac! bada zuec-zuec zarazte gure JESUSen gaurco Borreroric gogorren-gogor-enac! ETOR-quizunac ba-ciñazte zuec, etortzen zuei utzi baño, len milletan illa pozic guelldituco nintzaque ni!

BERANDU bad-ere damutu zait orain, nere Aita eternoa, oriei len nic nere bihotzean lecu eguinaz: lagun zaquizquit orain, zure graciazco urriqui onez guciac iltzen; ta buca-bitez lembait-len, nere becatu oriec gatic diran, JESUSen azot-ucaldiac; eta ez dezotela gaurguero eman bat ere Juda-tarren Borrero indartſu-gogorrac; ez arren, ez:

II.

NOIZbait guelditu ciran oriec; eta quendu ciozcaten bere locarriac gure JESUS

mai-

maita-garriari. ORIEC beren locarriac JESUSi quendu-horduco, flaquiaz, ta indarric gabez, eronico cen gure JESUS maita-garria bere odolezco iſtillean: baña, ecuſiric JESUSec bere horduco egoera; ta alqueac, eta lotſac vicirazten zutela, joain cen erdi-ibilliz, erdi-arraſtan, bere ſoñecoac ceduzcan, toquira; ta, nequeż ba-cen ere, jauncico cituen JESUS maita-garriac; eta, hitzic atera gabe, guelditu cen preſt, Borrero berac, eta gañeraco an arquitzen ciran, guciac egun nai ciozcaten, videgabe guci-etaraco.

AY! hau ecuſcaria! ta Jangaico-guizon-JESUS maita-garriari guerta cequiqueola, orain guc aditzen dugun, alque-quizun, ta neque ecin andiago hau?

HAU ecuſten Coruco Aingueruac, eta iſſillic al-erel

HAU

HAU ecusten JESUSen Aita eternoac berac, eta uzten al-ere sulecoei, Juda-tar gogorrei, ta Borrero gaistoei, daguitela guciac, bere Seme JESUS maita-garria-requin, beren gogo amurraruac ematen diena! ta daguitela gure oben-culpac gatic, eta gure becatu ciquin loi gaisto galgarrien alde!

ANDIAC dira nombait gure oben-culpen, ta becatu galduen zorrac! ETA andiac dembora berean gu becatarien ganaco Aita eternoaren aserreac, orrembat escatzen duenean Aita eterno berac, beraren, ta gure arteco baque-etaraco!

AH, nere JESUS maita-garria! ta an arquitu banintz ni, zuri cere Borrero gogorrac emanicaco azot-ucaldiac bucatu, ta érori ciñanean! CEIN ciñez horduan nic?

cein

cein negar beroequin eſcatuco nizun zuri nere becatu itſuſi-en, ta nere oben-culpequin cere neque arri-garri-etaraco eman izandu nizquitzun, vi-deen barcamentua! Pozic apa-tuco nizun nic horduan, bai, ta humilqui al-ere, odolez be-teric arquitzen ciran, cere eſ-cu on-eder-etan.

CERORRÈC hartan ni-ri uzten cenidala, artuco cin-dudan nic zu horduan cere beſotic: lagunduco nizun nic zuri, cere odoletic ateratzen: ecarrico nizquitzun nic zuri ce-re ſoñecoac; eta ori-equin eſ-talico cindudan nic zu alic laſ-ter-ena.

ETA, nai ba-cenuen zuc, gueldi cedin an, ni ga-tic iſuri cenuen, cere odol gucia, utzico nuen nic hau, artuco nituen, odol bera iſur-eraci cizuten, Borreroen azo-te gogorrac; apatuco nien

guztiz devozqui, ceren nere oneraco uquitu cinduzten zu; ti gordeco nituen nic guero, egun hartaco zure nequeez beti, ta beti ni oroitzeco, ta, ecusten cituzten, gucien oneraco!

EZ nintzan ni, ez an arquitu, ta ecin neguiquen nic, orain erraten ditudan, gauz-etatic bat ere. NIC gaurguero daguiquedana da, horduco zure gauzac, eta neque gogorrac maiz gogoratzea: ta, oriec nic nere gogora ecartzen ditudan, aldi oro nere naiez, ta gogoz, an eguin gogo nuena emen bertan eguitea: ta eguin uste dut, bai, zuc cerorrec niri, nere Jesus maita-garria, nere lan on hau eguiten laguntzen didazula. ALA guerta dedilla, bada, bai arren, bai.

I.

QUONIAM PROPTER TE SUSTINUI opprobrium, operuit confusio faciem meam. Ps. 68. 8.

BA-daquizu zuc, bai, nere Aita eternoa (erran cezaquen aldi onetan JESUS maita-garriac): ba-daquizu zuc, bai, cein irri-garri eguiñic era billi nauten ni gaur nere etsai sutu-galduac! ORAIN-dañoco orien escucac, listucac, illetiracac, eta gañeraco, nic daramazquidan, nequeac, neque ariñac dira neretaco, gaurco nere alque-quizunaren aldean!

CERU-lurrac, eta lurreco etatic anitz beguira dagoz-quidala, quendu dizquidate niri nere soñecoac; eta utzi naute ni, nere burutic oñeta-rañocoan alquez, ta lo-

tsaz, nazan hau bete-betea.

BA-daquizu zuc, nere Aita maita-garria, hau gucia dela zuri nic ecin-gueiago-raño naiez, ta barca dagtiezun zuc becatari gaisoei, berac, ohartu-cabean bezala, edo beren gaista-queriz eguin izandu duten, gaizqui guci-gucia.

IZAN bitez nere gaurco alque-nequeac orien beren zorren alde, ta zure hondretan. URRICAL zaquizte gaisoei gaur bertan, ta bat-ere luzatu bague; bada orien zorraren diña ba-da, nic daramadan, oraingo nere lotsa, te alque-quizuna.

GURE JESUSen amorearen arri-garria! LOTSAric bague ni ambat demboraz nere lan loi-etan, ta eguiteco ciquin-etan; ta orain onembat-eraño lotsaturic nere JESUS maita-garria, nere lotsa baguequeri ciquin galduac gatic.

IR-

IRRiz, ta farraz ni nere anima becatuaren loiez beteric, eta Ceruco graciaren soñecoric bague arquitzen nintzan-etan ere; ta alquez ambat-eraño illunduric nere JESUS maita-garria, soñecoric ere bague nere orain arteco eraqueri charrac gatic!

BEGUItan arturic ni nere Aita eternoac; ceren, virtutezco soñecoac utziric, nic jauntzi ditudan nere becatuqueri urratu ciquiñarenac; eta ceren berariaz eguin nazan ni, Aita berarren etsai itsu galgarri amurratua; ta nere JESUS maita-garria alquez, ta nequez beteric, den gucia, niri nere soñeco loiac utz-eraztea gatic, eta, bere Aita palacaturic, haren, ta gure artean baque on batzuec eraguin naiez!

ETA al-ere gueldiric ni, ta JESUS maita-garriari hitz on bat erraten ez diodala,

onem-

onembat ontarteren esquerrac emateco: ta dembora bereannere becatuen loiqueriac, eta graciaren soñeco bagueac ez lotsaric niri, eta ez damuric ematen didatela?

AY hau centza-gabequeria! UTZIco al dut orain bad-ere? BAI arren, JESUS maitea, bai.

2

QUÆ NON RAPUI, TUNC exolvebam: & fui flagellatus tota die; & castigatio mea in maturinis. Ps. 68. 5.

GUre JESUS maita-garria, pillare batean sendorqui loturic, eta Borrero indartsu gogorren atzapar-etan, oriei JESUSec berac uzten diela, berac nai duten, gucia beraren-gain eguiten nere zorien alde, ta nere eraqueri hizu-

nac

nac gatic: eta dembora berean ni nere buruari atseguin eguiten; nere etsai galgarri amurratuen, ta pasione sutuen escuetan ni; ta loiez loi, ta becatuz becatu ni, orien gogara!

JESUSen bizcarrean, ta JESUS beraren burutic oñeta-rañoco bazter gucietan azotucaldica Borrero gogorrac, ceren nic eguin izandu niozcan nere gorputz char atseguincorrari, behar etziran, ta JESUSen Legueac debecatzen dituen, nai lizunac; eta al ere ni nere beguiei, nere beharriei, nere gogoari, ta nere gorputz berari atseguin berac, etabeste anitz debecatu eguiten dieztedala?

JESUSen gorputz mimbereco ezurrac araguiric bat ere bague, ta, ori orrela izanic, nere araguizco becatu liquitsac gatic, ni, esmo ci-

quiñez, gogoeta galduz, ta becatu gal-garriz asetzen, ta asetzen nere aragui loitsu hau, ta nere gorputz gaistoco ezurmuñac!

NEQUEZ, damuz, ta tristuraz beteric gaur, obenic bagueco, gure JESUSen BIHOtz maitari ecin maita-garriagoa; ta dembora berean nere bihotz obendun loi ciquina damuric bat-ere bague bere becatu gal-garrien artean, ta becatu ciquiñen atseguin berrietan?

NERE zorrac atera naiez, gure JESUS azotez lurratua, ta soñecoric bague; ta ni apaindur-etan, ta zor berriac eguiten, ta eraguiten echean, Elizan, calean, videan, plazan, ta non-nai!

HAU cer da, nere anima? HAU cer da, nere bihotza?

CER izain da? MUNDU-

DUan den, eraqueriric andiena: ta, ecusi dezun, centzagabe-tasunic eroen-eroena!

NERE Aita maite, JEJUS maitari-maita-garria, ni gal-ez nadin, galduric gaur gucia nequez, ta penaz; ta dembora berean ni nere eraquerietan, neque-vide berriac JESUSi eguiten, ta nere burua gaizquiz, ta videgabez galtzen-ta galtzen!

NOIZ artean iraun behar ote dute, orain-dañocoan onen gaizqui narabilten, nere eraqueriac?

NOIZ artean izain naz ni nere burnaren onen galgarri galdua?

ZUC ni, daguiquezunac bezala centzaraci artean, nere JESUS maita-garria!

EGUIZUarren zuc hau gaur bertatic, eta bat ere luzatu gabe. Escatzen dizut nic cere ontarte berri andi hau,

lenecoei nic guztiz gaizqui errantzun diedalaco damuz ongui beteric, eta lenaz damuturic, eta ondu nai ciñezco bat nere bihotzaren erdi-erdiraño sarturic daducadala. ADI nazazu, bada, nere Jangoico maita-garria. Bai arren, bai.

3.

NON EST SPECIES EI, NEQUE decor. Isai. 53. 2.

GU gucioc, Ceruco videtic atereac, eta galduric guembiltzan, dio ISAIAS Profetac. GUtatic bacoitzac artu izandu zuen bere cearra; ta, bere cearrez jaitsiz, ta malcortuz, edo amilduz cebillen lembaitlen sulecean guelditu nai zuenaren eran; ta an erortzear cen, ta an erortzen guiñan gu gucioc, guri gure JESUSec ez laguntzera, edo bere

gain

gain JESUSec ez artzera gure becatuen carga tzar aſtuna.

CER carga dela, deritzazu zuc, zure becatuen cargatzar hau?

HAU zuc ezagutzeco, ez dezu beguiratzea baicic, nola dabillen onequin Jangoicoguizon JESUS maita-garria, izanic JESUS, daquizun, bezain ſendor-indartſua.

AZOTE-etaco bere paſu hau emain-horduco, guelditu cen JESUS, ecin-necatugalduagoa, dio ISAIAsec: bada etzuen horduan JESUSec edertaſunic bat ere; ta galdu zuela, cirudien, guizonaren ichura, edo aintzura ere.

BEGUIratu-guenion, dio Profetac, eta etzuen JESUSec, triſturaz bateric guelditu gabe, beguiratzen cionac ecuſcezaquen, gauzaric bat ere.

OIN-pean bezala cecarten guciac, gure JESUS maita-

ta-garria, ta etzen orien gu-cien artean bat, ongui beguiratzen cionic JESUS maita-garriari.

NEQUEZ, ta trabajuz eguiña cirudien, ta dolore-etaco retablo latz urrical-garri bat gure Jangoico maita-garriac.

LOTS andiz, ta alque izu-garriz estalia cecarren horduan JESUSec bere aurpeguia; ta ez guenion beguiratu ere naiz guc, era hartan guc hura ez ecustea gatic, edo ez utzi-naiezJESUS hartaratzen,zuten gure becatuac.

AGUERI cen, bai; ta ongui al-ere, bere gain artuac ceduzcala JESUS mata-garriac gure animato eri-tasunac, eta oriec gatic, guc eraman behar guenituen, neque-oñaceac: baña ez guenuen orretara anitz beguiratzen guc; eta beguiratzen guenion guc gure JESUS maita-garriari, le-

pra-

prazuari, ta gure Jangoicoac berariaz, ta bere obenac gatic ala daducan, guizon galdu, edo lotsatu bati bezala.

AH! baña gure becàtuac gatic cen, aldi artan JESUSec ceraman guci-gucia! GURE becatuac gatic cegoen JESUS, bai, azot-uealdiz ain urratua, ta, ezur osoric ez daducanaren, eran! ETA, gure becatuei cegozten, neque oriec horduan bere gain gure JESUSec ez artzera, etzen arquitzen baqueric gureraco nion ere; ez guiñan sendatzen gu, gueren animaco eritasun-etatic; eta ondatzen guiñan gu beti-beticco sulece arri-garrian!

ECUSten dezu, ISAIAS Profetac hitz bian, aldi onetaco nequeen gain adirazten diguna? ECUSten dezu gaur gure JESUSec Pilatos baitan ecusten duena, edo daraman, nequea?

ETA

ETA cer diozu zuc, JESUSen onembat neque, ta amore ecusi ondoan?

CER erran dezaquet nic gaur, nere JESUS maita-garria! Arrituric nagoela ni, ta mututuric bezala; ta, cerbait errateco, nondic asi ez daquienaren eran.

EZ da bihotzic, ez, gure JESUS maita-garria, zu era orretan ecusi ezquero, damuz lertu bague guelditu behar luquenic! Baña anitz gogortu dídate niri nere hau nere becatuac, eta ecin eraguin diot nic, nai nuquenaren erditic, edo laurdenic ere.

AL-ere illundu da cerbait, zu era orretan ecusteareguin, nere bihotz char loitu gogortu hau. DAMUtu zaio bere becatuez. ARtu dut, becatu berriric ez eguiteco asmoa; ta bera gatic zuc aldi onetan daramaz--quitzun, neque-

queac gatic, esquerrac, eta esquerrac eman ondoan, dio alic cinquiena: *NERE JESU-CHRISTO, &c.*

LIX-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSI, IRRIZCO, EDO HISTAZCO Erregueri bezala, Soldaduac eguin ciotena.

§. I.

QUENTZEN DIOZCATE JESUSi, oñace, ta alque-quizun andia-requin, bere soñecoac.

I.

AMBAT milla, azot-ucaldiren ondoan, etzuen JESUSec izandu odol-garbitza-

tzalleric; eta, bere soñecoac jauncia gatic, guelditu cen gure JESUS maita-garria odola ceriola.

CERION, odola sartuco cen JESUS maita-garri beraren soñecoetan; ta, JESUSI cerion, odol hau an soñeco artean guelditiuz, ta oztuz cijoanean, JESUSen soñecoac guelditu ciran JESUS beraren zauriei, edo aragui urratuari lotuac, edo itsasiac.

ERA onetan, ta aice otzac ematen ciola JESUS maita-garriari, nola guelditiuco cen JESUS?

ILLAren idurian, odolez betea, ta urrical-tasunez nor-nai beteric utz-cezaquen bezala.

BAñA anitz urricaldu cequiozcan, Pilatosen echea zaitzen ceuden, Soldaduac?

Gauz--arrigarria! bat ere! ta, urricaldu beharrean,

hiſ-

hiſtaz, ta burlaz aviatu cequi-ozcan, ala cegoen, JESUS maita-garriari. ETA beren lan gogor arri-garri hau obequi eguitea gatic, deitu cien, JESUS an zaitzen ceuden, ſoldadu berac beren lagunei.

CEMBATI ote?

COHORTE ceritzan, pillari, S. MATTHEOC, eta S. MARCOS Evangelariac diotenaz: ta ſoldadu pill-onec bacituen, gutienean, eun ta oguei ta boſt ſoldadu. Eta, guciac an ez egona gatic, ſall-ona arquituco cen, bai, an, lan hau ecuſten; hiſtazcoa cen alabaña, orien aldi hartaco lan-egoera; ta era ôrretaco egoerac pozic billatu oi dituzte, ſoldadu tzarren eraco gendaguiroac.

AH nere JESUS maita-garria! ta baraiatuen artean ere ez ote dira arquitzen gaur anitz, damuzco, negar-

rezco, ta devociozco gauzetara baño, orrelaco-etara lasterrago, ta pozic-ago urbiltzen diranac?

ERRAN bequie bataiatu gueienei, entzun dezatela egun-oroco beren MEZA: DOAZquiola JESUSi noicean beín bere ecuste moduac Elizan eguitera; EGUIN ditzatela Aldare-etaco beren otoitzac: EZ dezatela galdu MEZA nagusiric; EZ eta Predicuric ere: CONFESSA-COmeca ditecela, alic maicena; ARQUI ditecela VEZperetan, ERROsarioan, CALvarioan, ta bertze orrelaco GAUZetan; cembat aitzaqui, ori-etaric gueienac, era orretaco gauzaric ez-eguitea gatic?

ETA, eguiten dituztenetan ere, cer naigabeac, cer motel-tasunac, cer andic eguesi-eguin-naiac, oriec hordu-orietan aguettzen dituztenac?

BA-

BAñA erran bequie oriei berei, emen dirala cecenac, an dantzac, an jocoac, an jan-edanac, an joſtaquetac, an aur-queriac, ta an gauza farra-garriac, arintzen zaie bertan oriei beren bihotza, ta ara-naiez daude, ta ara doaz, aſcotan beintzat, an JESUSi eguin oi zaizcan, irri-etara, ta hiſt-etara, edo becatu-etara anitz begiratzen ez dutela. AH Pilatoſen ſoldadu gentilen eraco bataiatuac!

II.

PILATOSen Soldadu oriec an bildu-horduco, oriec ara deitu cituztenac, eta lenagotic an JESUS-equin arquitzen ciranac, aſi ciran JESUSi eguiten bere hiſta, ta irri gogorrac.

LEMbicico aldian quendu ciozcaten JESUSi Soldadu oriec bere ſoñecoac, eta eman ciozcaten beren lan onetan

JE-

JESUSi bi neca-guiro guztiz arri-garriac: bata cen bere soñecoac JESUSi quentzea: ta bestea, soñeco berac quentzea-requin JESUSi emanicaco oñace--videa.

ANDI--arrigarriz cen, bai, JESUSen azqueneco neca-guiro hau; JESUSen gorputzeco araguiari itsatsiac ceuden alabaña JESUSen soñecoac; eta itsatsiac aragui, bostmill-azot-ucaldi, ta gueiago-requin urratu berriari: ta ecin quen citezqueen, orrela ceuden soñecoac, JESUSen zauriac, edo gorputzaren urratzeac berritu-gabe; ta, bere soñeco--equin batean JESUS maita-garriari odol, ta aragui zatiac quentzen etziozcatela.

ECUSI zazu cer oñace-nequeac, Jesusen aldi hartaco neque-oñaceac!

BAI? Bada, cein ere andi-arrigarriac ciran JESUS-

en

en neque oñace oriec, aguitz-eta aguitz andiagoac ciran, ta aguitz latzagoac, ſoñecoen quentze utſa-requin JESUSec eraman cituen, neque-miñac.

CER neque-miñac ote ciran, JESUSen neque-miñ orren arri-garri latz oriec?

ORIEC ciran, JESUS maita-garriari, bere billuſitzeac, edo ſoñecoric gabe guelditzeac; eta ala guelditzeac, ambat Soldadu-tzar, ta gañeraco genda-guiro gaiſto beguira cegozquiola, berritu ciozcan, alque-quizunac, eta lotſa arri-garriac; hau cen alabaña, JESUS bezain guizon lotſatiari, ta alquetiari guerta cequiqueon, nequeric arri-garrienetatic bat.

CER gatic ote dira, JESUS maita-garria, zure oraingo neque-modu bi berri oriec?

CER gatic izain dira? CEREN nic, lenac aſqui etzirala,

rala, eguin ditudan becatu bérriac! CEREN nic ni gandic quendu ditudan Ceruco graciaren nere soñeco ederrac, becatu loiaren zar ciquiñac jauntzi naiez: ta ceren alqueric bague, nabillen ni becatuz becatu, edo ceren eguiten ditudan nic, eguin oi ditudan, adiña becatu, ohartu cabean bezala, edo beguiratu bague, beguira dagoquidala niri nere Jangoicoa, edo ez-paliz baño gueiago, nere Jangoicoaz ni oroitzen ez nazala; ez eta nic nere ibillera galdu-equin galerazten ditudan, Animez ere.

ALQUE-nequeen gogorrac, azquen juicioco egun-eraco nere beguira dauden, neque-alqueac, nic emen ez quentzera, JESUSen alque-nequez ni valiatzen nazala, nere orain-dañoco lotsagabe-queriac eraguin dizquidan, gaizqui guciac!

§.II.

§. II.

EZARTZEN DIOZCATE JESUS maita-garriari ſoñeco-tzar gorri bat, arantzezco coroa, ta cañaberazco cetroa.

I.

SOLDADUen bigarren hiſta, edo JESUSi Soldaduac eguin cioten gauz--irri--garria izandu cen, ſoñeco gorri-tzar bat lepotic ematea.

ADITU zuten Soldaduac JESUSen gain Judatar gogorrac ciotena; ta, beſte anitz gauzaren artean, aditu izandu zuten, Erregue eguin naiez, ta Erroma-tarren contra armac artzeco aſmoan, ibilli cela JESUS maita-garria: ta bere Erregue-aſm onequin JESUSi beguitan eman naiez, gogoac eman cien an JERUSALENen atquitzen ciran, Soldadu-tzar Erroma-tarrei, JESUS eguitea Vote-etaco, edo burlazco Erregue;

gue ; ta, nola cequiten Soldaduac , Erromaco Erregueac ecarri oi zutela granazco mantoa, ezarri cioten JESUS maita-garriari oial-tzar gorri erdi urratu bat ; eta ezarri cioten ecin molda-caitzagoan, ta guztiz baldanqui, baguira cegozcanei, ta ecusten zuten, guciei obequi eraguin naiez irri, ta farra.

BAñA, cein ere andia cen, era onetan bere burua ecusteric JESUSec izandu zuen damu atsecabea , Soldaduen oial tzarrac , eta irriac baño, atsecabe , ta damu aguitz andiagoa eman izandu cioten JESUSi bere beguietan ceducan, beste gauza tzar batec?

CERC ote!

BATAIATU anitzen guerozco vicitza gaistoac. Vicitz hau da alabaña JESUS maita-garriaren-daco bataiatuen becatuz eguiñicaco oial-tzar itsusi,

ciquin-erraien nas garri bat; eta bere ſoñean hau ecuſteac, aldi hartan JESUS maita-garriac ecuſi izandu zuen bezala, alquetu behar zuen, ta illundu gure JESUS maita-garria, ſoldadu gucien irrizco ſoñecoac baño, milletan, ta anitz gueiago.

Hau daquizun ezquero zuc, becatari char bataiatua, ez ote dituzu utzico orain-dañoco cere oialquetac, edo becatu-videac? Leneco vide galgarri berez ibilli uſte dezu, ta JERUSALENgo ſoldadu-tzar galduen ondoren, datocen, demboretan ere? EGUNen batez damutuco zaitzu, bai ſegurqui! ETA izain ez ote da berandu-egui?

II.

ERROmatar ſoldaduac atziña doaz beren eguitecoan, edo gure JESUS maita-garriaren alque-quizun-vide-etan. BI-

LLAtzen dituzte cembait elorri-adar, arrantz luce gogorrez ongui beteac. EGUIten dute arantz oriez JESUSen bururaco coro-tzar gogor izugarri bat.

CORO hau oriec eguitean, cupide cituzten beren escuac, eta zula cequizten beldurrez, cebiltzan; baña, hau oriec eguin-horduco, batere beldurric gabe, ta, cupide-tasun guciac alde bat uzten cituztela, ezarri cioten JESUS maitagarriari (ta gogorqui alere) beré buru necatu guztiz mimberean; ta urzi cioten JESUSi bere buru gucia oñacez beteric, eta odola-ta-odola ceriola.

ANDIA da nombait gure JESUS maitagarria, zure odola-requin zure etsaiac duten tirria, orrem bat aldetara ta orren bortizqui oriec ori zuri issur-erazten dizutenean!

BAI

BAI: baña; ta ez ote da izandu JESUSen etſai gogor orienaren eracoa, ta aguian, oriena baño ere, aguitz andiagoa, gueroztic nic nere JESUS maita-garri bera-requin izandu dudana?

EZ ote dira, JESUS maita-garriaren buru bera zulatzen duten, arantzac nere orain dañoco antuſteac, nere arro-taſunac, eta nere aſmacio gaiſto, ta oroitzapenac, edo penſamentu liquis galduac?

BAI; ta, PILATOSen ſoldaduenac, eta JESUSen etſai gogor gucienac baño ere, aguitz gogorragoac: bada ſoldaduac etzequiten, nor cen JESUS, nic daquidan bezala; ez eta JESUSen etſaiac ere; ta, ez jaquiñean eguiten den, charqueria baño, aguitz gaiſtoagoa da, jaquiñaren gañean eguin-icacoa: ta orre gatic ni nere JESUS ona-requico, aran-

tzez burua zulatu cioten, ſoldaduac, eta beraren etſaiac baño, gogorragoa izandu naz, ta odoltiagoa. AH cer bataiatua ni! AH cer gure JESUS maita-garriaren humea!

III.

Eſcuan ere ba-dute Erregueac, Erregueac diralaco beren ſiñua. SIñU hau da urrezco, edo cillarrezco, CETROA deitzen den, baſtoimodu eder polit bat. Baſtoi, edo Erregueen Cetro onen ordez eman cioten JESUS maita-garriari Erromatar ſoldaduac cañabera puſca-tzar uts bat; eta hau ere, len ezarri ciozcaten, Coroaren, ta Erreguemantuaren eraco baſtoia, edo Cetroa cen.

CETRO, baſtoi, edo cañaber uts hau bere eſcuan ceramala; bere buruco loac; eta bazterrac urratzen ciozcan, arantzezco Coro latza bere bu-

ru berean ongui-ongui, edo aguitz ſarturic ceducala, ta, erdizca baicic, eſtaltzen etzuen, oial-tzar gorri hau lepotic zuela, Erregue, cein irri-garria Jeſus Erromatar ſoldadu arroen-daco!

ETA neretzat cerErregue otedа gure JESUS maita-garria?

NERE oraingo naiez beintzat, guztiz maita-garria; bada nere oneraco dira, ta ceren guztiz maite naven ni, aldi onetan gure JESUSec ecuſten dituen, edo daramatzien; irri, ta hiſta, charqueri, neque, ta vide gabe guciac.

GURE JESUS maita-garriac nai izatera, hitz bian (bai ta bat-equin ere) illotzac, elbarrituac, edo, eſcuric ecin darabilqueen, eran utz litzaque, an bertan ecuſten dituen, ta munduco ſoldadu guciac; baña ez die deuſic JESUSec eguiten, ta uzten die,

ſol-

toldu-tzar berei, daguitela berac Jesus bera-requin, gogoac berei ematen diena; ta, guc, gueren escuz, buruz, ta gorputzaren zati bacoitza-requin eguin ditugun, zor gucien alde, artzen du JESUS maitagarriac bere soñean, ematen dioten, oial-tzar alque-garria; artzen du bere buruan, buru gucia urratzen, ta odoltzen dion, arantzazco coro-tzar odolti-urratzallea; bai ta bere escuan ere Erregue eroaren cetroa, edo, aicez beterica-co, cañabera.

NI gatic orembat eguiten duen, Erreguea, nola neretzat izain, ez da Erregue guztiz maita-garria?

BAÑA maitatu dut nic, Erregue, onen maita-garri hau, edo nere JESUS on-eguia?

EZ anitz, gueienetan beintzar?

ETA maitatuco dut nic

gaur-

gaurdanic asi, ta nere ill arteco demboran!

BAI baldin bere! bai, nere Jangoico maita-garria; bai arren, bai.

§. III.

EGUITEN DIOZCATE JESUS maitagarriari Soldadu gogorrac beste anitz histu, ta gauzarri-garri.

I.

ERROMAco Soldadu gentil--ero entzat Erregue irrigarria cen gure JESUS maita-garria; ta, JESUSi cegozcan, cembait histequin irriz, ta farraz ase naiez, eguin ciozcaten JESUSi beren agur charrac, eta agurren eraco gauzac.

ERREGUEZ jauntziric ecusi zutenean, gure JESUS Soldadu-tzar oriec, joan izandu ciran JESUSen oñetara; ta, belaun baña lurrean zutela, asi

cequiozcan hiftaz erraten; HORdu onean, Erregue jauna; vici lucea dizulà cere Jangoicoac, Juduen Erregue andia; bai ta, Judatar gucien bazterrac zucen erabiltzeco, beharden, jaquiundea, dirua, ta gañeraco guci-gucia ere.

HAU oriec JESUSi erran ondoan, liftu ciquiñez bete cioten bere aurpeguia: ta orietatic batzuec efcuz bere aurpeguian, eta befteac bere efcuco cañabera-requin, buruan horduco farturic ceducan, arantzazco coroaren gañetic eman izandu ciozcaten ucaldi arri-garriac.

ORRA Munduarena, bai! MUNduan arquitzen diran-etatic anitzec eguiten dute, Judafec eguin izandua; edo, edocein ondafun, atfeguin char, edo hondra-aice irabaztea gatic, JESUS faltzea, edo beren Jangoicoaren Legue

gue ona urratzea : ta beste anitzec oraingo Soldaduena.

SOLDADUAC eguin cioten JESUS maita-garriari irri, ta hista : ta eguin cioten ori, an beguira ceuden, guciac ecusten zutela : ta berebat eguiten dute anitz munducoc ere ; bada beren gaizquiac eguiten dituzte, nor nai oriei beguira egona gatic.

ETZUEN, ez, era orretan eguin izandu Judasec berea : gordean, agur onaren idurian, adisquide-tasunaren sinuarequin, ta JESUS maita-garriari erraten ciola : *Jauna lagun daquizula, nere Maisua*, eguin izandu zuen Judasec berea. Orra Judasen agurrac izurriz beteac, eta JESUS onaren-daco listuca ciquiñac, eta ucaldi gogorrac !

ERA berecoac dira anitzec JESUS maita-garriari eguiten diozcatenac ; eta dira lis-

tuca ciquiñac, eta hista guztiz arrigarriac.

BELAUNIcatzen dira anitz confessariaren oñetan, ta aitortzen dute anitzec gure JESUSen Jangoico-tasuna; baña Judasen eran, edo hitzez, bai, ta bihotzez ez.

HITZEZ an anitzez diote, becatariac dirala berac; eta, gucia daquien, Jangoico berari erraten diozcatela, haren ordez dagoen, confessariaren belarrian beren obenac; eta erraten diozcatela, diranac, diran bezala, ta bat bacarric ere uzten ez dutela; ta erraten diozcatela, becatu berriric ez eguiteco asmo osoa-requin; ta, len eguin cituzten, gucien barcamentua erditsi-naiez.

BAñA hitz utsez diote oriec hau gucia; ez bihotzez: ta, diarducatela, dirudi, oriec orretan hari diranean, Jangoico-tasunic ez duen, Jangoi-

goicoa-requin ; edo munduan guertatzen denaren , berriric ez duen , Jangoicoren bate-quin.

NOLA bada ?

CEREN , era orretan confessatzen diran-etatic batzuec gordetzen diozcaten confessariari , eguin dituzten, becatu-etatic cembait , edo bat edo bertze ; edo , guciac hari oriec erran arren , erraten ez diozcaten , diran eran , ta beren saiets guciequin.

CEREN besteac erraten dituzten berenac , osoro, bai, ta behar bezala ; baña eguin cituztelaco urriquimenturic gabe ; edo ceren oriec , dituzten, oben guciac errana gatic , erraten dituzten , uzteco asmoric bague.

ORIEC guciac , bada, agur andiac JESUSi confessateguian hitzez , ta buruz eguiña gatic , eta damuz bularrac

ur-

urratu nai dituztelaco idurian, an egona gatic, ecusten ditugun, Soldadu-tzarren, ta Judasen eraco agur-guilleac dira, ta orien hitzac, eta confessione guciac JESUSen aurpeguiraco listuca ciquiñac.

ERA orretaco confessione bat-eguin ondoan, oriec guero comunioratzen ba-dira, aratzen dira, comunione utsgaistoaren çañabera-requin JESUS maita-garriari ucaldi gogor gaistoac ematera.

BAñA, hau gucia, ala izan-arren, edo izana gatic, lurrecoen beguietan belaunicatze, ta agur eder ona da orien era orretaco confessa-comecatzea; ta orre gatic da Judas galduaren langtiro gaistoaren eracoa.

BESTE anitzec eguiten diote JESUSi cerbait agur, MEZA enzutean, BAZCOetaco comunionean, ta era orreta-

CO

co beste gauzaren batzuetan; baña oriec, ori eguin horduco, histaca dagozca JESUS maita-garriari, ta irrizca, ta ucaldica, oraingo Soldadu gaistoen eran, ta agueri-agueri-an; bada aguerian eguiten dituzte oriec, norc daqui, cembat juramentu, ta maldicione, norc daqui, cembat lotsaga-be-queria, asserretzé, ta gaizqui.

ETA, berenei guti eritziric bezala, billatzen dituzte oriec, beren eraco lagunac, oriei ere beren irri-abarretan histetan, ta lan-gai gaisto-etan eman-naiez zatiren bat.

ATOzea zu; ta era onetaco genda-guiro-etatic ez dira arquitzen egun anitz-eta-anitz? ETA ez dira arquitzen beste anitz, len aguertu ditugun-etatic ere? ETA atozea: ez dira oriec, egun hartan JESUSi, Pilatosen Soldaduac baño ere,

atse-

atsecabe, ta damu gueiago ematen dioten, gendeac?

ETA ez ote naz izandu noizbait ni ere genda-guiro gaisto ori-etatic ber-etatic? EZ ote diet lagundu nic oriei noiz, edo noiz beren hista, ta irri ciquin-etan; ta beren cañabera ucaldi, edo becatu gaisto-etan?

AY nere JESUS maita-garria; bai ta, beim edo berriz ez-ecic, zuc daquizun adinetan ere!

ETA cer daquit nic egungo egunean ere nola, ta certan nabillen ni, edo nolacoac ote diran, oraingo nere confessioneac, oraingo nere comunioneac, eta gañeraco nere gauzac! BEHAR bada Ieneco nere confessione gucien confessione oso general bat escatzen dutenac!

EGUIN behar den, gucia eguin naiez nago ni gaur,

ta

ta leneco nere eguin gaiſtoen damu arri-garria-equin. BARCAtu behar dizquidatzu gaur niri guciac, nere JESUS maita-garria: ta videñabar adiraci zadazu, nol-ere bait nere zorren alde, ta zuri atſeguin eguiteco, eguin dezaquedana: bai arren, JESUS maitea, bai.

I.

SUPER DOLOREM VULNERUM meorum addiderunt. Pſ.68.27.

ORAIN, bai, orain erran dezaquezu zuc gure JESUS maita-garria, zure icenean, aſpaldi dela, DAVIDec erranic daducan, gauza guztiz eguiazco bat; edo: Oñace berriac billatu dituzte neretzat nere etſai gogorrac, eta Erromaco Soldaduac. URRAtzez, zauriz, ta oñace viciz beteric naducate ni nere etſai

go-

gogor oriec, oriec berac beren azot-ucaldiz illtzear nindutenetic, orain arteco demboran!

NERE zauriei, edo nere aragui, orien azot-ucaldiz urratuari itsasiac daude orain nere soñecoac; eta oriec niri quendu naiez dabiltza nere etsaiac; eta quentzen ere dizquidate, tiraca, ta, nai duten, bezala, ta oñacez berriz ni ler-eraci naiez dabilztanen eran. ETA cembat nere neque-requin! Cembat nere min berri, ta oñace-requin? ECUSten dezu!

BAñA hau gucia daramat nic nere Aita Eterno maita-garriaren icenean, ta hondretan, ta guci-gucia daramat nic dembora berean, beren becatuequin onen gaizqui narabilten, becatari gaistoen oneraco: ta orien oneraco guerta dedilla nere oraingo neque hau gucia, nere Aita Eterno-

aren

aren hondretan BEzala. ORRA oraingo JESUSen hitzquota.

ETA zurea ? CER erraten ote diozu zu cere aldetic, eta ordañez cere JESUS necatu maita-garriari ?

CER erran dezoquet nic becatari char centzu gutizco esquer-gabeac ? ERDI-mututuric naducala ni, nic hau ecustean, nere oraingo lotsac, eta alque-quizun izu-garriac.

NI gatic, eta nere becatuac gatic gure JESUS maita--garriac onembat enoju, onembat neque, ta onembat oñace ! NI bezain becatari char errebesa gatic gure JESUS maita-garria, soñecoric ere bague gaur, ta lotsaz erdiratua bezala ! NI bezain becatari char cirtzilla gatic, gure JESUS maita-garriac gaur oñaceac oñaceen gain, ta odol-isurtze berriac !

ETA al-ere, ero bat bezala ni, JESUSi beguiratu bague ni, JESUSec niri didan, amorea gatic, eta, onec areraci derozcan, neque gogorren esquerrac emateco?

EZ al da gaur--guero onelacoric guertatuco berriz bein ere? GOGOango al dut nic, aldi onetan, ta beti JESUS maita-garriari zor diodan, bazterric bagueco bere amorea? EGUINen al dut gaurguero beti nic nere al-eguiña, nere nequeac artuz nic JESUS beraren icenean, ta zucen zucen, ta viciro narraicola ni, vici-nazaño, lengo nere utsac ateratzeco?

BEHAR nuque beintzat; eta naiez nago, ta ori gucia zucen eguiteco asmoan, laguntzen didazula zuc cerorrec, nere JESUS maita-garria. EGUIZU ambat; bai arren, bai.

2.

QUID EST HOMO, QUOD MEmor es eius.... gloria, & honore coronasti eum... omnia subiecisti sub pedibus eius. Ps. 8. 5.

CER da gaur, JESUS maita-garria? CER da gaur nic dacusadana, ecusten zaitudanean nic zu mendico coroarequin, ta irrizco Erregue baten eran?

ZURE buruac bere edertasun guztiz andia-requin liluratzen ditu Aingueru-Serafinen beguiac, eta Aingueru-Serafinac alquez, ta lotsaz daude, zugana oriec jatsotzeco; baña Erromatier PILATOSen Soldadu-tzar arroac alqueric bat ere bague beguiratzen diote zure buru berari; ta munduco gaistaguin andienaren buru bat bai-liz bezala, ezartzen diote

arantz

arantz zorrotzezco coro-tzar arri-garri bat, eta uzten dute oñace latzez dena, ta odolez ongui betea!

GUIZONEN gogor-eguiac, era orretaco Soldadu-tzarrac; eta zuec eguin dezutena! ECUSTEN dezute zuec, dagoeneco ere, certara den, zuen lan-tzar izu-garri gogor orre gatic, JESUSen buru necatu mimbere hau? BAZTER gucietatic odola dariola dago, dagoeneco ere! AIN zorrotzac dira, ta ambat dira izatez, zuen escu-tzar baldanez sartu zaizcan arantza luceac!

BEGUIRA! Beguira! ITURRI andiac dirudite JESUSen buruco bi loac; eta, orietatic, eta bere bi beguien gañetic darion, odolac itsuturic bezala daduca, ta aurpegui guztiz busti-bustia-requin gure JESUS maita-garria! ECUSTEN dezue? ETA al ere etzaizca-

te

te cerbait urricaltzen Jangoico guizon orren necatuari ? CEER ? BURUtic atera behar diozue Jangoiço-guizon oni, Borrero gogorren azot-ucaldiei guelditu zaien, odol zatia ?

QUEN eguiozue lembaltlen, ezarri diozuen, arantzezco ceren coro-tzar gogoregui ori.

EZETZ, diote Soldadu-tzar gogorrac !

ETA cer ote da orren gain gure JESUSec diona ?

ONGUI dagoela, dio JESUS maita-garriac : eta eraman nai duela, guizonen oneraco, arantz oriec ematen dioten, neque gucia, ta odol isiurtzea.

BAñA nor gara gu, gure JESUS maita-garria, orrembat zure nequeren artean orren gogoan gu zuc iduquitzeco ?

GU gara gu, DAVIDec dionaz, gañeraco gucia gue-

ren oneraco zuri, gure JESUS oneguia, eraguin guenizun, gauza; ta gu gara, nor bagara gu; ta, gu ongui vici ezquero, hondrazco, ta gloriazco coro equin Ceruan beti ta beti egon behar dugun, zure zori oneco humeac.

HAU gucia irabazten, guri lagundu-naiez, darama gaur gure JESUS maita-garriac bere arantzezco coroaren neque, ta odol-isiurtze guci-gucia!

ETA cer eraman behar ote dezu zuc, onembat amoreri nol-ere bait zuc erantzuteco?

NIC neronec eraman ala, ta gure JESUSec nai duena.

ALA behar cenuque; bai, baña beldur naz ni, asalda zaitzan zu, zuc uste etzenuen, lembicico hitzac, edo videgabeac. EZ arren, ez, nere JESUS maita-garria, ez.

3.

TRADENT EUM GENTIBUS, ET *illudent ei, & conſpuent eum* Marc. 10. 34.

CEIN izu-garriac, aldi onetan ſoldadu-tzar gogorrac JESUSi eguinicaco hiſtac! ONGUI gogoan artuac erabilli cituen oriec, bai, gure JESUSec bere vicitzan; eta aguertu ere ciezten nola-ere-bait (bai ta, bein baño, gueiagotan ere) bere Apoſtolu maiteei; BAI, erraten ciela, bai: azot-ucaldiz ni Borrero gogorrac urratu-ondoan, utzi behar naute ni nere Etſai ſutu-galduac ſoldadu gentilen eſcuetan: ta niri ſoldadu-tzar oriec eguin behar didatena!

EPIñICO, edo utzico naute oriec ni, norc daqui, nola! ETA, ongui urrical-

gar-

garria egona gatic nerez ni, oriec ni artzen nautenean, etzaizquit, ez urricalduco bat ere.

ZARrez jauntziric, eta, ez dagozquidan, gauzac ematen dizquidatela, utzico naute oriec ni, artzen nautenean baño ere, mailletan urrical-garriagoa. ETA combat ere nere egotez horduan ni urrical-garriagoa, ambat irri, ta hista ciquiñagoac orien escutic artu beharra naz ni.

HAU gucia, ta anitz gueiago adiraci nai cien bere Apostoluei JESUS maita-garriac, erran cienean: *Israel-darrac utzico naute gentilen escuetan ni, ta oriec eguiñen didate niri hista, ta irri; ta harico zaizquit listu, ta listu.*

ETA ez ote dut eguin nic ere era onetaco cerbait gauza itsusi gure JESUS maita-garria-requin? BECATUAren

azot-

azot-ucaldiz urratu ondoan, ez diet utzi nic nere JESUS maita-garria beren escu ciquineran nere aztura, ta passione galduei? ETA nere passione galdu-loiac, eta aztura ciquin liquitsac eguin ez diote JESUS berari bein, ta berriz, ta ascotan, ta ascotan ere hista, ta irri?

ETA cer da hau gucia baicic, oriec ni erabilli nauten, eran ibiltzea, gaizquiz gaizqui, becatuz becatu, ta lotez loi? ETA hau ez da hista, ta irri nic nere JESUSez eguitea? HAU ez da, JESUSen Leguean vici nai dudala, nic erran, ta Legue bera ni loitzen, ciquintzen, ta urratzen ibiltzea?

HISTA da, bai: irria da, bai; ta hist-irri, soldadu gentilenac baño, aguitz guiago JESUSi beguitan ematen diona!

ETA ez ote diot nic, nere hist-irrien ondoren, listuca ere eman izandu nere JESUS maita-garriari?

CER ote ciran JESUS onarentzat nere erdizcaco confesioneac; nere damuric bagueco confesioneac; eta nere ontzeco asmoric etzecarten confesioneac?

CER, baicic ni nere JESUSi bere beharrietan ematen niozcan, listucac!

ETA cer ote ciran, behar bezala ni confessatu-bague, ta ni becatutic confessiora, ta confessiotic becatura nembilleſa nic eguin oi nituen, comunioneac?

CER, baicic nic nere JESUSi bere begui ecusle ederetara tiratzen niozcan, listuca ciquinac!

ONELA vicitu naz ni; ta al-ere onen aisola-cabean? HAU ezaguntzen dut orain nic, be-

berandu ba d-ere ; ta etzait damuz lertzen niri nere bihotz char galgarri hau ?

Ez eguiazqui ! baña urriquituric nago nere gaizqui eguiñaz ; ta berriz ez eguiteco aſmoan. Eta, aſm-onen ſeñaleren bat eman naiez, diot; eta alic cinquiena : NERE JESU-CHRISTO JAUNA, &c.

IX-GARREN

OTOITZ-GAIA.

PILATOSEN, TA JUDA-TARren, bi jarduqui alditan gure JESUSec ecusten duena.

§. I.

AGUERTZEN DIE JUDAtarrei JESUS Pilatosec eraguztiz urrical-garrian; ta hitz-eguiten die onen alde; baña alferric.

PILATOSec ecusi zuenean, JESUS maita-garria-requin soldadu-tzarrac eguin izandu zutena, illundu citzaion bere bi-

bihotz--barren gucia; ta berari iduriturie, era hartan JESUS ecusi ezquero, berebat guertatuco citzaiela Judatar gogorrei: ta, orien guerta-er hau ecusi naiez, aguertu cen beren beguietan Pilatos Jueza; ta aguertu cen an JESUS urrical-garria bere ondoren ceramala.

BEGUIRAtzen die bada PILATOSec Judatar guciei; ta, cegoen, era urrical-garrian JESUS aguertzen diela, erraten die PILATOSec: ONA non dacardan, ta ona cer eran, ta cer ichuran onaco zuen guizon hau; ecus dezazuen zuec, ez dudala nic oben-dun arquitzen hau, zuec escatzen dezutena nic onequin eguiteco.

PILATOSec JESUS an oriei aguertu cienean, arquitzen cen JESUS maita-garria erdi aguerian, zauriz, edo hetidaz.

ridaz cen gucia guztiz betea; ta odoleran sartua cirudiela, odola odolaren gain ceriola; oial-tar gorri irri-garri bat lepotic zuela; ta bere buru mimberean arantz zorrotzezco coro izugarri bat aguitz sarturic ceramala.

ESCUAC loturic eramain cituen JESUS maita-garriac, presondeguico guizonac bezala; ta escuan eramain zuen, soldaduac irriz ezarri cioten, cañabera.

BEGUI--etatic ateraco ciozcaten aguian JESUS maita-garriari cembait negar-malco, bere buruan sarturic ceduzcan, ta oñacez betetzen zuten, arantza zorrotz-gogorrac; eta negar-malcoac jaitsico ciran JESUSen aurpeguitic, berari bere burutic cetorquion, odola-requin nasteca.

AURPEGUICO colorea horduco galduric ceducan, eta

illa-

illarena cirudiela gure JESUS maita-garriac. BEGUIAC andituac eramain cituen, ta, zuen, oñace andia-requin erdi-estaliac; ambat izandu ciran, ta alacoac, JESUSec horduco arturic ceduzcan, escu-ucaldiac: eta berè arpegui gucia iduquico zuen JESUS maita-garriac odolez, ta listuz, ta ucaldiz ecin galduagoa.

BELAUNetan ecin izan cezaquen JESUSec orrembat indar, ta gozo. NAI--ta-ez otzez igaroa arquitzen cen JESUS bera, ta erdi galdua; otz dembora cen alabaña, JESUSen neca--dembora anitz cen JESUSi horducotz atera cioten odola; luzaro iduqui zuten JESUS soñecoric bague; ta horduan ere etzeducan JESUSec oial-tzar urratu, lepotic cerion, bat beste soñecoric.

ERA onetan, bada, ta, ecin bestez bezala; erdi ma-

cur-

curtua, ta oñac nequez cerabiltziela, aguertu cien Judatar gogorrei JESUS Pilatosec; eta erran cien, lenen gain: *Ecce homo*: ECUSten dezue zuec guizon hau. NIC lenago ere ambat aldiz adiraci dizutedan bezala, ez dut guizon onen baitan arquitzen obenic bat ere, ecusi ba-ditut ere bein, ta berriz, ta gueiagotan, zuec onen gain erraten, ta ezartzen dituzuen, gauzac; eta ecusi ditut zuec ceroc beguira zaudeztela, ta, cen gucia aditzen cenuztela: *Et ecce ego coram vobis interrogans, nullam causam inveni in homine isto ex his, in quibus eum accusatis.*

ALA ere, erran nizuen nic, emain niola cerbaít castigu, escuetatic nic hau utzi baño len: *Emendatum ergo illum dimitam*; ta ecusten dezue, cein andiac, ta cein arri-garriac diran, nic oni eman izandu

diozcadan, castigu-nequeac.

ETA nola-ere, PILATOS Jaun, Juez gaistoa, nola ere! OBENIC ez duela, diozu zuc orrembat bider, ta aldiz gure JESUS maita-garriac; eta cearazten dezu zuc JESUS maita-garri bera, munduco oben-dunic andiena cearaci litequen baño ere, aguitz gogorquiago!

EZ dela, diozu zuc cergatic eman castiguric bat ere JESUS maita-garriari; ta emaneraci diozcatzu zuc cerorrec, norc--daqui,cembat, guztiac gogorrac, eta, bata baño ere, bestea aguitz gogorragoa!

BEguira eguiozu zuc hastiz, ta burutic onetaraño, or daducazun, Jangoico-guizon JESUS maita-garriari; ta ecusico dezu nola daducaten ori zure castiguac! BA-du gueiagoren beharric Jangoico-guizon orrec or bertan, edo anitz luzatu bague, guztiz

odolez ustua, ta ill-otza guelditzeco? bada, guelditu zaion, odol-apurra bere buru gucitic, eta azot ucaldiz eguin zaizcan, ambat zulotatic, dariola, ta dariola dago!

CER ichura, dembora berean, PILATOS gogoreguia, zure castigu luce baldanac gure JESUSi utzi diotena?

ORAINche, bai, orainche ecusten dut nic, nere JESUS maita-garria, eguia cioia Profeta DAVIDec, zuri urrutitic beguira cegoquizula, zure icenean aldi batez erran izandu zuenean.

EZ naz ni, ez, cion DAVIDec guiz-idurian, edo aintzuran arquitzen nazan, guizona; bada, guciac oinpean dacarten, arra bezala, erabilli naute ni bart, eta gaur nere etsaiac; eguin dute nitaz oriec, gogo zutena; ta utzi naute ni, dacusazun, eran, ta, guiza-char-

ren

ren arteco charrena baño, aguitz charragoa dirudidala: *& abiectio plebis.* Pſ. 21. 7.

ETzara zu, gure JESUS maita-garria, DAVID Profeta berac dion bezala, *speciosus forma præ filiis hominum* (Pſ. 44. 3.), edo lurrean aguertu den, guizonic ederrena, ta bere gauza guciac ichuraric onenean, edo ecin-obequi ceduzquiena! NOLA guelditu zara, bada, orain zu, zu orain zauden eran? ta nola orrembat cinquin-taſunez ingurutua, ta orren urricalquia?

ASM-al adiña baño, humiltaſun aguitz andiagoa cen, zu, Jangoico izanic (zaran bezala) guizon eguitea: eguiña gatic zu guizonic ederrena: ta guizon, naturalezaren, ta graciaren doai guciac dituzuna, dituzun bezala. BADA cer erataco humil-taſuna izain dà, zu, guizon eguin-ondoan, gueldi-

tzea,

tzea, guelditu zaran, eran, edo guizonaren icena utzi, ta arrarena ar dezaquezun, eran? *ego sum vermis, & non homo.*

ORRA, Pilatos: orra certara duten ſgauſ zure caſtiguac, obenic bagueco gure Jangoico-guizon JESUS maitagarria!

CER gatic ori?

URRIcal daquiozcan Judatar gogorrac, dio, era orretan ori ecuſten dutenean.

BAI! on daguizula, bai, Juez ez-zucen PILATOS! LASTER ecuſico dezu zuc, bai, Juda-tarrena!

ECUSI zuen, bai; ta bere atſecabe andia-requin alere.

JUDA-tarrac, ala JESUS ecuſtean, etziran, ez urricaldu bat-ere JESUS maita-garriaz; ta, JESUSez urricaldu lecuan, aſi ciran an bertan, guizon amurratuen eran, bazterrac ojuzur-

ratzen; erraten zutela: *crucifige, crucifige eum*: bai, ongui dago, PILATOS, ta guztiz ongui, guizon orrequin zuc orain-dañocoan eguin izandu dezun, guci-gucia; baña cere ongui asi hau lembaitlen buca zazu zuc. EZ dezu cer guelditu, eguin-quizun arquitzen zaitzun, gucia zuc eguin artean: edo guizon-gaistaguin ceatu orri, gurutze batean, itlzez josiric, bere vicia quendu artean: *crucifige, crucifige.*

AH cer musica, JESUS maita-garria, zuri cerbait arintzeco, cere burutic oñetaraño zuc orain dituzun, cere min-oñace arrigarriac!

AL ere zure oraingo neque-oñace guciac baño, oñace-min gueiago ematen dizute zuri cereBIHOTZ maitari mimbere orretan, zu era orrelacora zaituzten, Judatar gogorrac; bada ecusten dezu zuc,

oriec

oriec orain zurequin duten gogortasuna;ta ecusten dezu, oriec beren gogor-tasun orre gatic, demboraz ecusi behar dutena: edo ecusten dezu zuc, uzten zaituztela orain oriec zu Erromaco Emperadorea gatic; eta al ere lafter oriec galduco dituztela Erromatar Emperadore beràc JERUSALENgo beren Erria-requin, ta Erri eder orretaco gauz-equin.

HAU gucia JESUSec ecusten duen, dembora berean ecusten dago, ecusten duen, hau baño, gauza gogorragoric ere; bada ecusten dago, bera-requico Judatar beren gogor-tasunac eramain dituela Judatar berac (garai onez oriec oraingo macurrac ez zucentzera) eternidade bateco, sulecera: ta betico Judatar gal-garrien galtze hau da, bere BIHOTZA, bere neque guciac baño, gueiago, ta gueiago JE-

SUS

SUS maita-garriari illuntzen, diona.

BAñA ez dute hau Judatar gogorrac ſiñiſten: uſte dute Judatarrac, berei, berac duten, Erreinua, quendu naiez, dabillela JESUS maita-garria; ta orre gatic eſcatzen diote PILATOSi, quen dezala lembaitlen JESUS maita-garria lur-gañetic; eta illeraci dezala, gurutze bateco neque guciequin.

ASERREtu cen PILATOS Juda-tarren onembat gogor-taſunequin: ta erran izandu cien: CER da orain zuec darauſa-zutena! ILL-dezadala nic onàco guizon hau?

GUEIEgui da orain-dañocoan ere, zuec gatic onec eraman duena. ILL-eraci nic hau? ILL-ezazue ceroc, nai ba-dezue, ceren gurutzean, edo ceren gogo gaiſtoac ematen dizuten, eran, ta ez deza-dazuela niri eguiteco onetan bururic

gue-

gueiago autsi : bada ez dut nic guizon one gan arquitzen obenen-pitsic ere.

BADA, Jauna, ba-ditu franco ere (erantzun cioten Judatar gogorrac)eta bere oben, ta gaistaqueri oriequin aguitz, ta maiz urratuac daduzca gure Legueco gauzac; eta urratuac daduzca, bere eriotza irabazteco, punturaño.

ETA ezaguzu dezazun cein eguiazcoa den, orain guc esaten dizugun, hau; eta ezagu dezazun, norañocoac diran guizon orren obenac, edo culpac, ERREGUE eguiteco asmoari guti eritziric, gure JANGOICO izaunaiez dabill, ta Jangoico-SEMEA delaco erausiz bazterrac betetzen dituela.

ECUSTEN dezu, PILATOS Jauna, cer blasfemia! ETA hau beste obenic ez-palu ere, ez du orrec obenic asqui, vicia galtzeco?

§. II.

§. II.

ECUSTEN DU PILATOSEC berriz, ta berriz ere JESUSen oben-gabea; ta ez du alere gurutzeco eriotzetic libratzen JESUS.

BEREN era onetaco erausiequin nastu cioten bere burua, Judatar gogorrac PILATOS Juez Erroma-tarrari, ta utzi zuten, cen gucia, cer eguin etzequienaren eran.

Sartzen da PILATOS berriz bere Salara, ta galdetzen dio JESUS maita-garriari: NONgoa zara zu, guizona, edo noren humea; edo cer da, or dauden Apez, ta gañeraco Judatar oriec DARAUStena?

BA-cequien JESUS maita-garriac, batetic ongui ezagutua ceducala PILATOSec berarren oben-baguea, edo inocen-

[illegible] [illegible]eſtetic, etzegoela PI-
[illegible] [illegible]ſiñiſteco, galdetu cio-
[illegible]en gain eranzun behar cio-
na (erantzutecoan); bada'eran-
tzun behar cion JESUSec Pila-
toſi, erantzuten aſi ezquero,
aguertuz TRINItateco, ta EN-
CARNAcioco, gure bi Miſte-
rioric andienac: eta orrequin
etzuen JESUSec hitzic atera.

BERAriazco JESUSen
mutu-taſun, edo iſsillera hau
ecuſten duenean, erraten dio
JESUS berari Pilatoſec; ETA
cer? EZ didazu niri zuc ERAN-
tzuten? EZ daquizu zuc, nic
orain zurequin daguiquedana?
EZ daquizu zuc nai ba-dut nic,
ill-eraci zaguizquedala, edo gu-
rutze batean, edo beſte, nic
deritzadan, edocein videz, ta
eran; ta nai ba-dut, utzico zai-
tudala nic, ill bague, edo vi-
ciric, orain zu arquitzen zaran,
eran?

ALA da, bai, erantzu-
ten

ten dio JESUSec Pilatosi ; baña beguira, cer eguiten dezun, PILATOS ; bada zure Jangoicoac zuri emanicacoa da , zuc orretaraco dezun , ahala , ta escu gucia ; ta , zucen ez-padarabiltzu zuc , orain zuc dezun , cere ahal , edo escu ori, contu gogorrac eman beharra zara zu : gaizqui , edo becatu eguiñen dezu zuc cere escuaren erabill-era ez-zucen orretan : ta gaizqui , ta becatu , nere etsai Judatar gogorrac eguiten dutena bezain , andia , ta arrigarria ez izana gatic , ongui beltz itsusia , ta eternidade bateco neque izu-garrien gaia.

HAU berau da JESUSec gaur guri gucioi erraten diguna : bada bere errate onetan berean erraten digu guri gure JESUS maita-garriac : zuen Jangoicoac zuei emanicacoa da , zueç gucioc dezuten

ala

ala, ta escua gucia.

EMAN dizquitzue zuei ceren Jangoico maita-garriac, zuec ceroc nai dezutela, cere gauz onac eguiteco, zuec behar dezuten, bere escua, laguntza, ta indar gucia; ta oriec zuec eguiñaz, ta eguiñaz, gracia, ta glori anitz irabazteco videa: baña, oriec eguin beharrean, edo eguin lecuan, gauza gaistoac zuec eguitera, Jangoico emalle bera izain da zuen ,contu-artzalle zucen zorrotza; ta Jangoico berac zuei azquenean emain dizue, lan char oriei dagotena, edo eternidade bateco sulecea.

BEGUIRA, bada, dio JESUS maita-garriac: beguira cer eguiten dezuten, PILATOS bera bezala, gaista zaitezqueen, guizonac!

ETZARA beldurtzen zu, becatari charra, JESUS-

en era onetaco erran orrequin? EZ? BERAZ ongui gogorra zara zu: ta, dirudienaz, PILATOS bera baño ere aguitz gogorragoa: bada beldurtu cen PILATOS zuri orain adiraci zaitzuna-requin; ta asi cen PILATOS bazter gucietan vide billa, gaizquiric ez eguiteco, ta gure JESUS maitagarria Judatar gaistoen atzapar-etatic atera naiez.

BA-zuen orretaraco PILATOSec besteric ere. EZ-CONdua cen Pilatos; ta, Judatar gogorren atzapar-etatic JESUS atera naiean cebillen, demboran, gaztigatu cion bere emazteac PILATOS berari: BEGUIRA, guizona, beguira, certara zoazen! BEguira cere buruari; ta beguira, ta contu, cere escuetan daducazun, oben bagueco guizon orrequin: bada aguitz izugarriac dira, gaur niri adiraci zaizquidan,

dan, gauzac, eta guciac dira orri dagozcanac, ta orren ontzalleac.

BERE emaztearen mandatu onec adiraci cion Pilatosi, oni beroni len JESUSec adiracia; bada, orain bezala, len ere adiraci citzaion Pilatosi, eguiten ba-zuen JESUSen gain, eguin behar etzuena; ta ill--erazten ba--zuen, obenic etzuen, gure JESUS maitagarria, atlecabe, ta neque arri-garri-etan sartuco zuela berac bere burua; ta, JESUS ona gatic ez-pa-cen ere, eguin cezala zucen, eguin behar zuena, bere ona gatic, eta eternidade gucico gaitzaren beldurrez ba-cen ere.

BAñA bere beldur hau quendu cioten Judatar gogorrac PILATOSi, edo bere beldur gucia-requin eraguin izandu cioten, berac nai zutena.

BELDUR hau hari quen era-

erazteco; ta naiz beldur, ta naiz ez, har eraguin naiez, berac nai zutena, aſten dira Judatar gogorrac ojuca, ta beren beſte guiſaco beldur bat PILATOS berari ar-eraci naiez, eſaten diote: ONgui da, PILATOS Jauna, bai, ongui da: ori viciric zuc uztera (etzioten JESUS maita-garriari bein ere deitzen bere icena-requin: ain gogorqui beguiratzen cioten Judatar galduac): ori viciric zuc uztera ez diozu ongui nai zuc, ez cere Erromaco Emperadoreari, edo cere Naguſiari; bada adiſquidetzen zara zu, zure Naguſi-Emperadore--aren etſai orrequin, edo, hari emengo Erreinua quendu-nai dion, orraco guizon gaiſtaguin orrequin. EGUIzu, ba-deritzazu, PILATOS Jauna; eguizu zuc lan oriſſe; ta adiracico diogu guc Erromaco zure Naguſiari cembat

bat zor dizun zuri, bere ordez emen zaduzcanari.

HAU Judatar gogorren ezpañ--etatic aditu--horduco, beldurtu cen Pilatos guizajoa; ta Erromaco bere Nagusiarequin, gaizqui guelditzeco beldurrez, etzion casoric eguin izandu bere emaztearen mandatuari, ez, eta beste naunduco etor-quizunari ere; ta, itsu-itsuan bezala, eman izandu zuen, gurutze batean iltzez josiric JESUS ill-erazteco sentenci gogor ecin macurragoa: ta, guizon baten ongui naia ez galdu--naiez, galdu izandu zuen Pilatos guizajoac bere Jangoicoarena, galdu izandu cen PILATOS bera beti, ta betico; ta lertzen, ta erretzen dago orain, ta era berean egon beharra da eternidade guci-gucian.

BELDURtzen ote nau ni, PILATOS ez-bezala, gaizqui

qui vici diranen eternidade bateco sulecean egon beharrac; eta beldur onec eragozten ote derezquit niri, ara daramaten, oben-culpac, eta becatuac?

AY ene! Cembait aldiz bai nosqui; baña ez behar bezala, beti, ta uts eguin bague! BADA ascotan, ta ascotan ere ez nintzân oroitzen ni etor-quizunaz; ta bein aragui gaistoac, bere oroitzapen lizun, naicunde loi, ta atseguin ciquiñ-equin, eta beste cembaitetan, nere lagun galduac beren erran-equin, ta etiai gordeac sutuz, ta sutuz ni, eraguin izandu derozquidate anitz gaizqui, ta becatu: ta, orietan nic uste nuen, ona gatic, galdu izandu dut nic nere Jaunaren gracia; galdu izandu dut nic eternidade bateco gloria, ta galdu izandu dut azquenean nic nere burua.

BAÑA beti-betico?

BAY, vide on bat artu ez-pa-dut nic, guerozco nere demboretan, edo ori oraiu nic ez artzera. BAY, gogortzen ez-pa-nazaie ni nere sulececo etsai galgarriei, oriec dioten, gaizquiric ez eguiteco: ta bai, baldin, gogoan arturic nic gure JESUSec diona, edo bai dela, emendic atera ondoco contu-artzalle jaquintsu zucen zorrotz-zorrotz bat, eguiten ez-pa-ditut nic nere Legueco gauzac, eta nere Jangoico maita-garriac adirazten dizquidan, beste guciac.

NERE Jangoico berac didala, artaraco behar den, bere laguntza, ta gracia. BAY, ta anitz gueiago, ta gueiago ere. BAY arren, bai.

I.

Ecce homo. Ioan. 19. 5.

BEGUIRA zagozu, guizon.

zon centzu gabea; beguira zagozu, arantzazco bere coroarequin, oial-tzar gorri batez ingurutua, ta cañabera bat escuan duela, Pilatosec eracusten dizun, Jangoico-guizon oni.

GUIZONA dela, dio PILATOSec: *Ecce homo*; ta ala da; baña ez da, ez, PILATOSec uste zuen, guizon utsa gure JESUS maita-garria; JESUS da alabaña Aita eternoaren Seme bacar-Jangoico, gure amorez, guizon eguiñ icacoa; ta orre gatic da guizonen, ta Aingueru gucien BURU maita-garria. JESUS da, gure becatuac bere gain arturic, orien alde orrembat neque daramatzien Jangoico-guizon ecin altsuagoa. JESUS da, gure gucien oneraco daramatzien, bere neque-equin guizonaren aintzura ere erdigaldua daducan, guizon-Jangoicoa. Hz BE-

BEGUIRA ezperen, zuc hau siñisten ez-pa-dezu: negarrez, ta odolez illunduac daduzca JESUSec gaur bere bi beguiac! NIRI ongui naiez, edo ongui-nai onec ar-eraci diozcan, nequeac gatic dago. JESUS gaur bere aurpeguico coloreac galduric, eta, den, gucia, escucaldiz, listuz, ta odolez bete-betea!

BEGUIRA; burutic odola dariola dago gure JESUS maita-garria; ta bere gorputz gucia daduca zauri, urratze, ta odol uts eguiña!

ORRA cer guizonaren aintzura, guri gaur gure amoreac gatic gure JESUSec aguertzen diguna! BADA ecin ere iduri galduzcoa den, Jangoico guizon ecin-ederrago batena da; ta, nere amorez era ontan ar-uitzen den, Jangoico guizon arena.

ONGUI: ta cer ez diot nic

nic zor, ni gatic onela dagoen Jangoico-guizon, nere JESUS maita-garriari?

ETA cer ez diot nic zorco emendic aitziña, norba-naz ni, ta nic JESUS berari escatzera, aldian aldiacoas, baldin ori nic escatzen ba-diot, hume onaren eran, lenego bere ontarte guciac gatic esquerrac emanaz, orain-dañoco nere zorrac ongui ezaguturic, eta orien, edo nere uts gucien damu andia-requin? ORI norc, ongui beintzat, adiraci?

ETA ez ote dut gaurguero nic, nere Jangoico-guizon, onen onguillea, ta niri ongui eguin nai-ustez onembat neque, ta pena daramana, ciñez, ta ciñez maitatu behar?

EZ ote ditut nic artu behar, alic emequiena, ta Jangoico-guizon beraren icenean, non-

nondic--nai niri datozquidan neque, ta naigabe guciac?

NAI nuque beintzat, Jangoico-guizon berac niri laguntzen didala. LAGUN zaquizquit bada, nere Jangoico-guizon JESUS maita--garria:: bai arren, bai.

2.

ECCE HOMO.

ORRA, erraten dizu JESUSen Aita eternoac; orra Jangoico--guizon--JESUS nere Seme maita-garria. ORRA nola daducaten gaur nere Seme maite ori bere etsaiac; eta orra nola, ta certan hari den dembora berean nere Seme Jangoico JESUS bera.

Andiac dira, bai, bere etsaiac nere Seme maite JESUSi eguin izandu derozten, histac, eta charqueriac: baña aguitz, eta aguitz andiagoa da, JESUSec berac hista, ta charqueri.

queri orien artean daducan, humil-tasuna.

ORRA cein behartsu eguiñic utzi didaten aldi onetan, bere ersaiac nere JESUS maita-garria! ESTALtzeco diña ez den, oial-tzar bat besteric ez diote Jesusi utzi bere soñeraco bere ersai-tzarrac: eta nere Seme JESUS bera soñecoez gain, bere vicia eman naiez dago zure, ta munduco guizon gucien oneraco!

ORRA, oñacez beteric dàducate burutic oñetaraño nere Seme JESUS maita-garria; ta arrizcoa bai-liz, bezala dago, ta hitzic atera gabe JESUS bere oñace gucien artean!

ORRA nere Seme oni ori eoin ecusi dutela daude orren ersaiac, eta, lembaitlen orri vicia quendu-naiez, ojuz, ta ibilliz bazterrac urratzen dituztela: ta JESUS denbora be-

berean oriei ongui naiez dago, ta orien, ta nai duten, munduco gucien oneraco pozic daramala, daraman, guci-gucia, ta or bertatic eman naiez dago JESUS bere zañ-eran, ta bihotz-maitarian guelditu zaion, odol gucia!

ORRA bada non dagoen, dio azquenic Aita eternoac; orra zuei eracusten, dago nere Seme-Jangoico JESUS maita-garria, zuec netequico, ta ceren etsaiequico gaur danic eguin behar dezutena.

EEGUIRA eguiozue, bada, bein, ta berriz, ta maiz, ta maiz ere, ta eguizue zuec zucen, nere Seme maitari maita-garriac gaur eracusten dizuten, guci-gucia.

ONGUI da, Aita eternoa; beguiratuco diot nic beintzat, bai, zure Seme Jangoico guizon, ongui necatu:

oni; baña beguiratu behar diozu zuc ere cerbait zu beraz urricaltzeco: bada JESUSen humil-tasunac, JESUSen gabeac, (eta gabe, JESUSec berac bere naiez daramanac), JESUSen isill-erac, eta pacienciac, eta JESUSec zuri dizun, ta bere etsaiei ere dien, nai andi, ta amore bazterric gabecoac diote, obenic bague daramala, berac daraman, gucia: ta, ongui dirudien, gauza da, era orretan necatzen denaz nornai urricaltzea.

ETA, erraten badidazu zuc, niri, nere Aita maita-garria, JESUSec berez obenic ez izana gatic, oben-dun arquitzen dela JESUS, eta gure gucien obenac bere gain artuac daduzcala; aitortuco dut arseguin andia-requin, zuc orretan diozun, gucia; baña orre gatic diot berriz; ta berriz ere, beguira dezozula zuc,

zure Seme JESUSec gure obenen beren alde eguiten duenari: beguira dezozula zuc guero JESUSi bere barren aldera, baldin ecusi nai badezu zuc, nola gaduzcan gu gucioc, naiez, ta amorez ongui sartuac bere BIHOTZeraño; ta JESUSen gu ganaco amore, ta nai andi one gatic artu zazu zuc, Aita eternoa, orain-dañoco gure zorren alde, oriec gatic JESUSec daramadan, neque guci-gucia; iguzuzu zuc bera berriz gueren becatu berriequin ez necarazteco gracia. BAI arren, Aita eternoa, bai.

3.

ECCE REX VESTER. Ioan. 19. 14.

ORRA non dezuten, erran cien gure Jangoicoac len Judatar gogorrei PI-

LA-

LATOSen ez-pañez ; ORRA non dezuten zuec ceren Erreguea. ORRA, zuec aſpaldi gucian uſte cenuzten, ceren MESIAS, DAVIDen echetic dator-quizuena.

DATOR-quizue ceren oneraco, ta zuec, ceren neque galgarrien artetic atera naiez. EZ dezozutela quendu zuec ceren Erregue MESIASi bere vicia, zuec ceroc eſcatzen dezuten bezala.

ARTU zazue zuec gaur danic ceren Erreguetaco MESIAS hau, manatu, edo aguindu dezan emen bertatic zuen bihotz-etan. NAI dezue?

EZ-ETZ, eranzun zuten Judatar galduac; erzutela nai cioten, Erromaco Erreguea, beſte Erregueric. ILLeraci cezala PILATOSec, cioten, JESUS; ta lembaitlen alere; ta ill-eraci cezala gurutze bateco eriotz guztiz gogorra requin.

AH,

AH, Judatar ero gaistoac! EGUNen batez damatuco zaitzue bai, orain zuec ez artuaz, ceren Profetac eracutsiricaco ceren MESIAS, ceren Erregue hau!

MESIAS Erregue hau, zuen Erreguea da orain bertan; ta zuen beren Erregue izain da eternidade guci-gucian ere: ta zuec ceren Erregue onen escutic artu beharco dezue, naita-ez, eternidade gucico ceren nequea, edo atseguin-contentua: ta ez da eternidadeco atseguin-contenturic, bere Erreguetzat MESIAS hau artzen ez duenaren-daco.

BEGUIRA, bada, cer diozuen, Judatar gaistoac: beguira ongui, ta beguira berriz, ta berriz ere! CER diozue, bada, Judatar eroac, cer diozue? EZETZ?

EZETZ diote: ta beren ezetz orretan gogortuac guelditzen dira Judatar galduac!

ETA certan ote zaude zu, edo cer ote diozu zuc, JESUS maita-garriaren hume becatariac?

ORRA (Aita eternoac erraten dizu zuri ere): ORra uon dezun zuc, orra cere Erregue MESIAS, Jangoi-guizon JESUS maita-garria. ICHURA charrean oraiu egona gatic zure MESIAS Erregue ori, Erregue jaquintsua da; Erregue berach urricaltia da; Erregue aberats guztiz emallea da; ta Erregue bereei, ecin gueiagoraño, nai diena: ta, ez dagocan, oraingo ichura ori ere, bereei ongui naiez daduca zuen MESIAS Erregue maita-garriac; bada Erregue orrec berac artu-nai izandu ez-pa-lu, etzion ar-eracico bere, guztiz galdua dirudien, ichura ori mundu guciac ere: hau da alabaña, Ceru gucian, ta lurreco edocein bazter-etan, nai duen edo,

edocein gauza eguiten duen, Erreguea; bada da nere Seme bacar-maite Jangoico guizon JESUS maita-garria. ECUSI zazu bada, nai dezun, edo ez hau zuc cere Erreguetaco?

Baña beguira, dio Aita eternoac berac; beguira: JESUSen soldadu oñac ibilli beharco dute JESUSen beraren eran. ARTU beharco dituzte, JESUSec berac bezala, ta nere icenean, edocein aldeatic eguiten zaizten, videgabeac, eta charqueri guciac: ònez erantzun beharco die gaistoen gaizquiei, ta errebestasimei: maitatu beharco dituzte beren ertaiac, eta gaizqui-guilleac: garaitu beharco dituzte beren pasioneac, eta aztura gaistoac; eta eguin beharco dituzte, JESUSen Legue garbiac escatzen dituen, gauza guciac.

ORI gucia eguin nai du-

dutenac dira, Erregue maitagarri hau beretzat artzen dutten, soldadu onac.

NAI dezu, bada, artu, zuc ere; ta nai dezu eguin orre-taraco escatzen zaitzun, hau gucia?

BAI, Aita eterno maitea, bai; ta pozic al-ere. LENAGO hau ez eguiñaz dut orain aguitz damu; bai ta, len, nere lan ou hau eguin baguez, eguin ditudan, orain dañoco nere becatu guciez ere: ta asi nai dut orain nic nere lan on hau nere becatu orien barcamenturic, onen esquean ciñez esaten dizudala; *NERE JESUCHRISTO, &c.*

LXI.

LXI-GARREN

OTOITZ-GAIA.

PILATOSEN SENTENCIATZEC GALVARIOCO Mendi-ra-ñocoa.

§. I.

PILATOSEN GARBIERA CIquiña ; ta JESUSen ſoñecoen alda-era nequezcoa.

I.

EZ du orain-dañocoan mundu gucian Juezec emanizandu , PILATOSec bezain gaizqui , ſentenciaric. AITORtzen du bein , PILATOSec, aitortzen du berriz , bai ta artaraco videac dacarren aldi gucietan ere , ez duela JESUS maita-

maita-garriac obenic bat-ere; ta ecin eman dequiqueola sentencia gaistoric JESUS maita-garriari; eta al-ere ematen dio PILATOS berac JESUS maita-garriari gurutzeco sentencia, edo, eman cequiqueon, sentenciaric gaistoena, gogorrena, ta alque-garriena.

Baña hau eman, ta ere, ta PILATOSen hordu-rañoco aitormenac asqui ez-pa-lira bezala bere sentenci errebes hau eman ondoan, garbitzen ditu PILATOSec bere escuac, Judatar gogorrac beguira dagozquiola; ta erraten die Judatar berei: OR compon: eguizue zuec, nai dezutena; nic ez dut artzen nere gain guizon, obenic ez duen, onen odola, ta ERIotza.

BAI: on daguizula, Juez ecin gaistoagoa; bai! ZU gatic quentzera doaz Judatarrac Jesus maita-garriari, duen odo-

odola, ta vicitza; ta, ala ere, zuc orretan ez dezula, diozu, escustecoric bat ere?

ZUC orre taraco escurie Juduei ez ematera, Judatar gogorrac ez diote JESUSi quenduco odol-tantaric ere; ta zure sentencia errebes gaisoz duen, gucia JESUSi quendu-ondoan, garbiric guelditu nai dezula, diozu zuc, eta JESUSen odol tantaric gabe, edo gaizquiric orretan zuc eguiten ez dezula?

EZ, ez orrelacoric, Pilatos Juez ez-zucena, ez! Gazqui emana da, ta becatu arri-garria zure gaurco sentencia; ta zure gain etorrico dira, sentenci orretaric datocen, gaizquiac, eta JESUSen odol issurtzeac.

AH! ta cembat, eta cembat lagun dituen PILATOS Juez ez-zucenac bere buru bagueco sentencian, ta hitz-

quet

queta ero macur onetan! Bada era berean ematen dute beren ſentencia, edo ecin eman dezaquen eſcua anitz GURASOC, anitz NAGUSIC, eta anitz CARGUdunec:

EZ ecuſi eguiten dute alabaña anitz CARGUdunec errico guizon galduen ſartuatera gaiſtoez, emacume-charariñac ematen dituzten, erratecoez, Hoſtatu-etaco egote luceez, jocatze galgarriez, ta jan-edan oſaſunen, ta echeen naſ-garriez; bai-ta gazteen carric-etaco, ta plaz-etaco ibillera liquitſez, ta zoco-etaco, ta bazter-etaco egote, ta lanmodu ciquin guciez ere.

BERE bat eguiten dute Guraſo-tzar anitzec ere beren Seme-alau-equin, ta Echeco Andre-Naguſiac beren oguico-equin; bada, jai-egunac etorri horduco, Guraſo-Naguſiac, eta Echandre-Amac ematen

ten dien, baimena-requin, edo eicua-requin an daude oriec nasteca, edo an dabiltza elcar artuac mutil-nescachac, suleco etsai galgarriac aguertu izandu ciezten, dantzetan, ta jostaqueta loi liquitsetac; ta an dabiltza etsai galgarriaren gógara, ta beren ibillera charetaco loiqueri-equin JESUSen odol-issurtzea, ta gurutzeco eriotza berritzen dutela, S. Pabloc dionaz: *Iterum sibimetipsis Filium Dei crucifigentes.*

ETA oriec era orretan ibillia gatic, beren GURAsoac, NAGUsiac, eta CARGUdunac artaraco ematen dien, escua-requin, edo oriec ibillera ori oriei debec-eraci gabez, edo çeren oriec berezten ez dituzten oriec, oriec leguiqueen bezala, oriec berac diote, PILATOS gaistoarena: bada diote, daguitela gu gatic gure menecoac, berac

rac nai dutena: beguira beza-te berac, nola, edo cer eran dabiltzan berac beren ibill-eretan; be-rentzat izain dute be-ren ibillera, zucena izan de-dilla hau, edo edocein era-tacoa.

MEAchatu ditugu guc, dio-te, bein baño, gueiagotan ere; ta adiraci diegu, bai, be-rac, onac izateco, eguin be-harco dutena; ta, eguiten ez-pa-dute, oriena da, ta ez gu-rea, orien beren macur-era.

Hau oriec erran ezquero, uſ-te dute, garbitu dituztela be-ren buruac, eta ez dutela egui-tecoric orien-pecoen becatu ciquin-etan. BAñA egunen be-tean ecuſico dute Guraſo-Car-gudu-Naguſi oriec, orien era-cuſle gal-garri PILATOSec aſ-paldi gucian ecuſten duena, ba-da PILATOSec eguin ba-zu-en ere Naguſi-Cargudun-Gu-raſo oriec adina, ta anitz gue-

iago

iago ere gure JESUS maita-garriaren alde, ceren etzuen eguin, eguin behar zuen gucia, Judatar gogorren lan gaisto hau eragozteco, erretzen dago gaur sulecean; ta an bertan, ta era berean egon beharrac dira, Pilatos beraren eran dabiltzan, Gurafo, cargudun-Nagusi guciac.

II.

PILATOS gaistoac eman horduco gure JESUSen gurutzeraco sentencia, artu izandu zuten JESUS bere Borrero gogorrac, eta atera zuten PILATOS Juez zucen-ezaren aldamen-etic. ETA eraman zuten, hartaraco ona cen, bazterren batera, ta an quendu izandu cioten JESUS maitagarriari soldadu-tzar arroac, irriz epeñi, edo ezarri cioten, oial-tzar gorria, ta orrequin guelditu cen JESUS, bat-ere soñecoric gabe, ta guztiz alque-

que-quizun arri-garri-andia-re-quin.

JESUSen alque-quizun andi-arri-garri hau aci-raci-na-iez; ta, ezagu cezaten JESUS, ecusten zuten, guciac, ezarri ciozcaten JESUSi Borrero be-rac bere soñecoac: baña prisa-ca, guztiz gogorqui, ta ber-ritzen ciozcatela bere oñace-neque guciac, beintzat buru-coac: bada bere buruan utzi cioten JESUS maita-garriari be-re arantzezco coro izugarria; ta, bere burutic; JESUSi sar-tzean bere soñeco (sartuco cio-ten bezala, beintzat barrene-coa; osoa cen albaña hau, ta, era hartan baicic, ecin sar-citequen, soñecoa); ta sartze-an JESUS maita-garriari bere soñeco hau, sartu cioten, eran Borrero gogorrac, edo lasterca, ta cupide bague, erabillico ciozcaten JESUS maita-gar-riari, bere buruan aguitz sar-

tuac

tuac ceduzcan, arantza guciac; eta sartuco ciozcaten videnabar, eta berriro beste cembait arantz ere; ta sartuco ciozcaten, norc-nai dacusan, adiña oñace, ta min JESUS mimbere-maita-garriari ematen ciozcatela.

ORRA, JESUS maitari on guztiz maita-garria! ta orra gure amoreac gatic, eta gure buru arroetaco antuste eroen, ta oroitzapen, ta gogoracio galduen alde, cere buru eder mimbere sorretan gaur zuc daramazuna! EZ al dizut nic berriz, era bereco nere pensamentu macur-galduequin-vide berriric eman behar zuri secula guçian! EZ nuque nai beintzat, nere Jangoico-guizon JESUS maita-garria Ez arren, ez. !

§. II.

§. II.

BERE GURUTZEA-REQUIN JESUSi JERUSALENen guertatua.

JESUSen ſoñecoen aldatze alquezco, ta lotſa-garri h u eguin horduco, atera zuten JESUS Borreroac PILATOSen echeco atarira.

ARA JESUS atera horduco, an ceducaten eguiña, ta preſtàtua, JESUSec bere bizcarrean, bere eriotza-raco, eraman behar zuen, gurutzea.

BEREN gaiſta-queriac gatic, eta ecin beſtez ulzera doacen, guizonac izutzen dira, ecuſten dutenean beren urcabea, edo, berei vicia-quentzeco den, beſte edocein gauza; ta, hura ez ecuſtea gatic, itſurzen dituzte bertan, edo lurreratzen dituzte beren beguiac: baña gure JESUSec ez-

zuen obenic batere : etzeramaten JESUS ; ez , bere gaizquiac Galvarioco mendira , ta gurutzeco eriotz gogorren ortz-etara : bere Aita Eternoaren amorea gatic , eta gure oneraco cijoan gure JESUS maitagarria bere gurutzeco eriotzera ; ta etzen irzutu bat ere ; ta , izutu lecuan : nai andi bat artu izandu zuen JESUS maita-garriac , bere gurutze latzandi hau ecustean ; ta , hau JESUSec ecusi horduco , errain cion , bai , bihotzez , guero hitzez gurutze bereari S. ANDRES Apostoluac erran , izandu ciona : ONGUI etorri zori oneco nere gurutze maitea ! ASPALdico urteetan ongui naituric iduqui nazu zuc ni , ta luzatzen cenuelaco naigabez ongui betea ! NERE Aita maita--garriari esquerrac , orain ba da ere neretzat aguertu zaituenean ; ta aguertu zaituen

tuen ezquero, bertatic emen, ta bat ere luzatu bague emain dizut nic nere nai oso garbia-requin ciñezco besarca bat, ar nazazun guero zuc ordañez ni cere besoetan; ta, uste onequin, pozic eguiñen dizut nic apa, edo muñ; bada, itze lodi lucez zuri josiric nagoela, eguin behar dut nic nere azquen loa, edo eman behar dut nic munduco gucien oneraco nere odola, ta nere vicitza.

ORRA molacoac izandu ciran, JESUSen aldi hartaco gogoetac, eta asmo-garbiac. JESUSen gogoetac, eta asmo guciac beguira ceuden becatari gaiso guci-etara; baita Judatar gogor-etara ere; bada guciac ciran gucien oneraco; ta guci-gucien ona billatzen zuten Jesusen horduco ta guerozco neca-era, naigabe, ta tormentu guciac; mun-

duco gueienac valiatzen ez-padira ere Jesusen horduco nequeez, edo bere neque pena arri-garri-equin JESUSec irabaci izandu cienaz.

ETA nolacoac izandu ote ciran JESUS ona gana hordu bereco Judatar gogorren asmoac, eta lanac?

ECIN gaistoagoac! ECIN gogorragoac! ECIN aso ciran alabaña bein-ere Judatar gogor gaiduac JESUSen nequeez, ta JESUS maita-garriari, berac beren naiez eguiten ciozcaten, vide-gabeez.

II.

BAñA, cein ere andiac ciran, aldi artarañocoan gure JESUSec eraman izandu cituen, neque-oñace-vide gabeac; eta cein ere izugarriac ciran, JESUSec berac berriro eraman beharco cituenac, edo cein ere neque alque-garri gogorra cen gurutze pisu bateequin

quin, ta horduan JESUSec ceducan ichuran, ta flaquia-requin joan beharra, JERUSALENGO caleetan barrena, JESUSi bere eriotzaraco bereci cioten toquiraño, JERUSALENdar guciac, eta egun hartan an arquitzen ciran, ISRAELdarrac beguira cegozquiola; gutiegui cerizten JESUSen Etaiac; eta alqueac alqueen gain JESUS necatu-maita-garriari eman naiez, atera cituzten dembora berean, ta JESUS maita-garria-requin bateean, iltzeco sentencia-requin presondeguian arquitzen ciran, bi Lapur; ta atera cituzten oriec ere beren gurutze-equin; ta, orien lagun eguiñic, eraman zuten JESUS bere gurutze pean GALVARIOco mendiraño.

CER erraiñ ote zuten JERUSALEN-darrac, eta cer beste Errietaco gendeac, era

char

char hartan, ta onelaco bi lagunen artean ecusi zutenean gure JESUS maita garria?

ORIetatic gueienac, edo anitzec beintzat ba-zuten JESUSen gauzen cerbait berri. Oriec berac ba-ceqiuten cembat ecuscari, ta miracullu eguiñic cegoen bere demboran gure JESUS maita garria; ta orain oriec era onen alquegarrian JESUS ecusi ezquero: HAU cer da (errain zuten, nai, ta ez)? CER eguin izandu dira, guizon onec eguin oi cituen, gauza andiac, edo cer guertatu ote zaio gueroztic guizon oni, era onetan orain hau guelditzeco?

ORIEC hau erran horduco, adituco zuten, ojuca cetorren, Pregaria; ta nola cion onec JESUSen etsaiac nai zutena, edo nola cion: JESUSec eguiñac ceduzcala onelaco, ta alaco gaistaqueriac

(gue-

(guezurrac guciac); eta orre gatic ceramatela Judatar Jaunac JESUS gurutze pean, gurutzeco eriotzara; ta ara ceramatela, era bereco eriotzara cidoacen, beste bi gaistaguin lapur andien artean.

HAU aditzean, arrituac guelldituco ciran ori-eratic batzuec; eta besteac hisquiriocal, ta eun aldiz hista, ta irri eguiten ciotela.

ETA zuc cer ote diozu, gure Jesus maitagarria, onembat videgaberen, ta alquequizunen artean cere burua ecusten dezun denboran? EZ dezu zuc aditzen orraor diotena? EZ dezu zuc ecusten cein lagun onac eman derezquitzuten videco requeracozure etsai mindu Judatar-gogorrac?

LAPURrac dira, Gaistaguiñac dira; ta aguian JERUSALENgo Presondegui gucian.

cian arquirzen ciran, andienac, Judatar gogorrac zuri eman dizqnitzuren videco, ta eriotzeco lagunac!

AH gure JESUS maitagarria! BEGUIratzen ez-pacenio orain zuc cere Aita maiteari, ta, zuc gure ona gatic, cere gain artua daducazun eguitecoari, cer etzen guertatuco gutaz, ta gure vicitzaz?

MILLEtan bedeica daquizula, zuri, JESUS maitagarria, gure amorez daramazun, cere lotsa, ta alquiquizun guztiz andia gatic!

BAñA nola doaquizu zuri cere gurutzea-requin gure JESUS maita-garria? Gurutze ori guztiz andi astun-pisua da! ZU odol guti-requin arquitzen zara gure, JESUS maita-garria, orrembat neque requin luzaro irauteco zuc: anitz da alabaña azotez, arantzez,

soñe-

ſoñeco itſatſiac quenduz, ta, beſte anitz aldetara orain Borrero gogorrac, eta ſoldadutzarrac atera dizutena.

BESTE alde, joan den, gau gucian, ta egungo goiz onetan liſtuca, oſticoca, tiraca, ta ucaldica erdi lertua zaduzquee zu cere etſaiac, eta oñen gañean doidoia zaudequeen eran, JESUS maita-garria! NOLA daramaquezu, bada, zuc, zu, dagoen, horduraco era orretan arquitzen zarala, orren gurutze arri-garria?

NOLA? BEATZ-topaca: belaunequin maiz indartic gabez, lurreratzen dela, ta erdi arraſtan bezala; ta darion, odola-requin bazterrac buſtitzen dituela!

III.

ECUSIric hau gucia Judatar gogorrac; eta dembora berean, mendira baño, len

JESUS necatu maita-garria illen zaielaco beldurra-requin, villatzen diote JESUSi norc lagundu bere gurutze baldantzar astun hau eramaten.

ISRAELdar, ta JUDAtar guci-etatic etzuen batec ere lan hau eguin nai izandu: ain lotsa-garria cen orien artean gurutzea, ta gurutzeco eriotza. BAtzen dute an, ta gueldirazten dute, bere lanteguitic cetorren, Simon, CIRENE ceritzan, urrutico erri bateco guizon bat.

GUIZON hau, JESUSen Leguean ongui vicitu ciran, ALEXANDROren, ta RUFOren Aita cen.

AH, nere JESUS maita-garria, ni an arquitzera aldi hartan, ta arquitzera ni an, orain daquiz-quidan, adiña gauzen berri ona-requin, pozic lagunduco nizun nic, bai, cere lan orren neca-garri orretan;

tan; bai-ta beste edoceñetan ere!

ORI da nic horduan, ecin neguiquen, eguitecoa. ORren ordez ni gandic zuc nai dezuna, ta nic orain daguiquedana da, orrembat neque, ta pena ni gatic zuc eraman cenuelaco damu, ta urriquia-requin nola ere bait nic horduco zure amoreari erantzutea: ta ori bera da, nic orain, ta beti, vici-nazaño eguin nai nuquen, eguitecoa. ETA eguiñen ere dut, nere JESUS maita-garria, zuc cerorrec artan laguntzen didazula. Lagun zaquizquit, bada, zuc niri didazun, amore andia gatic, bai arren, bai.

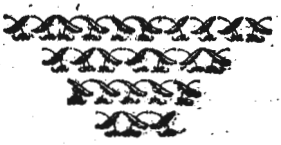

§. III.

§. III.

URRICARIZCO NEGARREZ cerraizcon, cembait emacumeri JESUSec adiracia.

I.

AMBAT gende gogor galduren artean, ba-ciran cembait emacume, JESUSen gurutze-peco ibillera, ta neque arri-garriez urricalduric, negarrez cerraizconac.

Erdi-illa ba-cirudien ere bere trance gogor necatu hartan, etzitzaion gordetzen ecer JESUS maita-ga-rriari.

BA-cequien, bai, JESUS maita-garriac, an cebiltzan-etatic batzuec berari cerraizquiola, Borreroen lan gogorra eguiteco, edo JESUS bera bere bizcarrean ceraman, gurutze berean iltzez josiric, itzen uzteco. BA-

BA-cequien, bai, JESUS maita-garriac, an cebiltzan-etatic beste cembait lembait-len JESUS bera, berac ceraman gurutze berean illic ecusi-naiez cijoa-cela; beste cembait, oi den bezala, nola iltzen zuten, ecustea gatic; eta cembait beste ceren ongui nai cioten JESUS maita-garriari; ta orietatic ciran, negarrez JESUS berari, JERUSALENdar-etatic cerraizquion, cembait emacume.

GAñEraco guciei ez-ecusi eguin cien JESUS maita-garriac, ceren cequien, etzeudela oriec JESUSen hitz onac aditzeco; baña iltzuliric, artaraco ceuden, emaztequi negarti-etara, hitz guti-requin adiraci cien oriei, berac, ongui izatecotz, eguin behar zutena, erraten ciela: JERUSALENGO Alavac, ez dira negar zucenac, ez, zuen orain-

go

go negar oriec. NERE gain dira, ta nitaz zuec urrical duric, aldi onetaco zuen negar guciac. NEGAR eguizue zuec; baña, behar den, aldera zucenduz zuec cerē negarrac: edo negar eguizue zuec ceren buruen, ta ceren humeen gain!

Nere gain, edo ni gatic negarrez zaudezte zuec, borchaz, ta ecin-beftez eriotzara daramaten, guizon baten gain ceundezqueen bezala; ta ala gaizqui: bada ni, neronec nai dudala, noa, ta obenic bat ere gabe, nere gurutzeco eriotzara; ta ara noa ni, nic ongui daquidala, beti-betico hondraz, ta gloriaz bereric utzico nautela ni, oraingo nere alque-quizunac, eta oraingo nere neque guciac, eta lotsazco nere eriotzac.

Zuec, bai, zuec zarazte, ta zuen hume gaisoac dira, anitz negarren beharrean arqui-

arquitzen zarazten, gendeac, eta aguitz urricalquiac; bada zuen oben-culpac gatic dira oraingo nere neque-flaquia, odol-issurtzea, ta ecin-ibilli gucia.

CEREN negarrez zuec, eta niri orain dariedan, odola-requin ez garbitzera ceren barrenac, edo ceren animac, ceren oben-culpaz, ta becatuz bete-loituac gueldituco zarazte zuec, orain arquitzen zarazten bezala; ta guztiz arrigarria da, zuec, era orretaco ceren egoera gaistoa gatic ceren gain laster ecusico dezuten, lana, ta nequea. ETA ecusico ere dezute, bai, zuec neque-lan gogor arri-garri hau, ceren etzaudezten orain zuec, eta zuen ERRI-tarrac orrembat negar-etaraco, edo orren negar zucenac issurtzeco.

ORREMbat nequezco egunac datoz--quitzu--enean, da-

damuz lertzen daudenen, eran egoin dira (cion JESUS, necatu maita-garriac) JERUSALENdarrac; eta ecusiric Andre gaisoac, horduco beren, ta beren humeen quezca, atsecabea, ta ecin vicia; ZOrionecoac (errain dute), humeric ez duten, ezconduac; eta zori onecoac oraindic jaio bague arquitzen diran, guciac: bada jaio-bagueac ez dituzte uquitzen, orain gu onen gaizqui garabiltzten, gure neque gogorrac; eta, humeric ez dutenac, ecusten ez dute, beren neque utsa beste nequeric bat ere: ta guc, guerenaren gain, emen daramagu gure hume gucien neque arrigarria ere; edo gu gueren nequeac ez-ecic, necatzen gaitu, gure humeac gure beguietan ecusten duten neque guciac ere.

ORI errain dute, orain

in nic diodan, necaldian zuen erri onetan arquituco diranac: baña oriec, horduco beren errateac ez ditu aterako, ez, beren nequepe-gogor-etatic; eta oriec, orien petic beren buruac atera naiez, asico zaizca deiez erioari; ta len baño, len hau etorri daquien, itzulico dira mendietara, ta errain die bein, ta berriz, ta gueiagotan ere mendi berei: ATOZte, eguiac, atozte mendiac, atozte lembaitlen, gu zuec ceren azpian arturic, lertuac, eta ortzituac emen uztera.

Hau gucia erran, edo, laburqui ba-cen ere, adiraci cien JESUS maita-garriac negarrez cerraizquion, emaztequi JERUSALENdarrei, negar eraguin naiez oriei beren becatuac gatic, becatuei cegozten, gueroco neque izu-garri-etatic oriec atera naiez.

HAU berau erraten digu Jesus maita-garriac guerozco becatari gucioi ere; bada, negar ez eguitera guc, behar den bezala, edo ciñezco damu bat ez artzera guc gueren orain-dañoco becatu guciez; ta, damu hau guc ez artzera, becatu berriric ez eguiteco asmo garbia-requiu, egun gogorren beguira gaude gu ere, gu gueroc illac gueldi-tu baño len; ta egun aguitz gogorragoen beguira ill ondoraco, ta eternidade guciguciraco.

EGUN oriec gu becatuzco era gaisto-galgarri orretan arquitzera, zori gaistoan jaioac gu, ta beti-ta beti erio gaistoren baten billan ibilli beharrac gu; ta, erio gaisto hau ecin arquituz guc, amurraturic beti, eta, gueren buruac urratzen ditugula, sulece arri--garrian ibilli beharrac gu!

ZO-

ZOri gaiſtozco ibillera ! ECUS etzaitzatela , ez arren nere beguiac egun-ta ſeculan , ez!

H.

BAI , (erran cien azquenean gure JESUS maita-garriac) negarrez cerraizcon , Andre JERUSALENdarrei , (ta erraten dit orain niri ere); bai , ezataſun utſa den , egun bat onela erretzen duen , ſuac nola erreco ote du , alde gucietatic , eta barreneco bere muñ-etaraño igarturic arquitzen den , egur bat ? EDO , obenic ez dudala nic bat ere, era onetan ba-naduca ni nere Aita maitariaren aſer-erac, nola iduquico ote ditu , zuec bezalaco , becatariac , edo, becatuz , zuec bezain , igartuac arquitzen diranac ?

CERORrec jaquin hau, gure JESUS maita-garria ! Eta daquizunac bezala , nitaz urricalduric , eza nazazu ni arren

ten nere damuzco negarrequin, ta, nere amorez d riezun, cere odola-requin; emen cerbait erreco ba nazu ere zuc ni, nequez, ta penaz, erre ez nazazun zuc, eternidade gucico cere su, ta gar arrigarri-equin!

ONTARTE berri hau ere zu gandic uste dut nic gaur, nere JESUS maita-garria. INDAZU bada zuc; bai arren, bai.

I.

SUSCEPERUNT ME SICUT LEO paratus ad prædam, & sicut catulus leonis habitans in abditis. Ps. 16. 12.

PILATOS gaistoac utzi-horduco artu zuten gure JESUS maita-garria bere Borrero gogorrac, JESUSec berac DAVIDen ezpañez erranic ceducan eran, AR-

ARTU ninduten ni, dio DAVIDen ezpañez: artu ninduten ni, gosez erdi-amurraturic arquitzen den, leoi batec bildots, edo humerri bat bere atzapar-etan artu oi duen eran; edo artu ninduten ni, bere lecean gosez dagoen, leoi cumeac bere ortzetan artu oi duen bezala, eicitic leoi gurasoac ecartzen dion, aragui zatia.

Beraz ecin gogorquiago artu cinduzten zu, gure JESUS maita-garria, cere Borrero gogorrac? Beraz erabilli cinduzten oriec zu, batac batetic, eta bestetic besteac tira, ta ucaldi; ta an bertan ill, ta urratu behar ba cinduzten, bezala?

ETA nola erabilli ote zaitut nic nere egunetan, nere JESUS maita garria? OBEQUI ote, edo aguitz gaizquiago?

ER-

ERRAN dezatela orain-dañoco nere ibillerac! ERRAN dezatela nere orain-dañoco lanac: eta erran dezatela nere orain-dañoco urrats, eta pausu guciac!

BAñA cer erran dezaquee oriec guciac?

GER? baicic, zocora tiratzen den, oial-tzar batez baño, caso gueiago eguin ez dudala nic, ascotan beintzat, nere JESUS maita-garriaz!

CER? baicic, Jongoicoric ez-pa-liz baño, gueiago ez nazala beldurtu ni nere orain dañoco ausardietan, ta nere lan ciquin galdu galgarriac eguiten nembillenen demboran; ta eguin ditudala nic, ni jaio nintzan, egunetic orain-dañoco nere demboran, nic neronec daquidan, adiña becatu; ta ala ere ni, orrembat nere becatu-requin JESUS maita-garriari eguiten nion atsec

ca-

cabeac, ecer--ez bat bai liz baño, gaciago beldurtzen ez navela!

Eta ez da hau, Leoiao bildotsa, ta Leoi-cumeac aragui zatia darabillen, bezain, gaizqui, ta gogorqui nic nere JESUS erabiltzea; ta JESUS nic era onetan erabiltzea, bein, ta berriz, ta ascotan ere?

ETA cer ote da, era onetaco nere erabill-era galgarriari gueroraco dagocana?

CER? baicic betico sulecea?

UTZIco al dut nic nere erabiller galgarri hau sulecean ni ez erortzea gatic, eta nic nere JESUS maita-garriari zor diodan amore andiari erantzuteco. Bai baldin bere, bai-

2.

OMNES NOS QUASI OVES ERravimus: unusquisque in viam suam declinavit; & posuit Dominus in eo iniquitatem omnium nostrum. Isai. 53. 6.

GURUTZE andi--izugarria cen, gure JESUSen soñean onen etsaiac Ostural Santuz ezarri zutena; baña etzen gurutze hau bacarric, ez, aldi hartan JESUSec bere gain zuen, cargueri gucia, bere gain zuen aldi hartan JESUSec gure becatu gucien cargueria ere; ta cargueri hau, Judatar gogorrac billatu cioten, zutezco gurutzea baño, aguitz astunagoa cen, ta aguitz izugarriagoa, JESUS maita-garria-rendaco.

EZ dezu hau zuc sinisten? ADI-zazu bada gauz onen

onen gain JESUSec berac ISAIASez bein esan izandu ciguna: GU gucioc (gure iceneean hitz-eguiten du aldi onetan): gu gucioc izandu gara, ardi char-errebes-galduac bezala; bada, gure Jaunaren belarti onac, eta Elizaco Sacramentu-etaco jan-edan indarti garbiac utziric, sasiz sasi ibilli izandu gara gu, ta becatu zorrotzen larrez, ta puntaz odoltuac, eta galduac: eta era orretan ibilli izandu gara gu gure JESUSi neque gueiago-ta gueiago eman naiez bezala.

EZ guembiltzan gu gucioc, ez sasi, ta lar arte batean; nor bere lar-artean guembiltzan gu, ta bacoitza cebillen, bere gogoac ematen çion, videz, ta eran.

CONTA al adina, ta aguitz gueiago dira, gueren ibillera orietaco, gure obenac;

eta guciac, gurutzeturic bazala, edo elcarri itatſiric, ezarri diozca gaur Aita eternoac bere Seme Jangoico-guizon, JESUS maita-garriari.

ORRA aldi onetan ISAIASec hitz biz, edo bidaz guri eſaten, edo adirazten diguna. ETA orra videnabar gure JESUS ongui necatuarentzat, Judatar galduen gurutze aſtunpiſu--gogorra baño, gurutze, ta cargueri aguitz aſtun-gogorragoa!

AH nere JESUS guztiz maita-garria! Ni izan ardi char galdu ſulececo otſo-tzar gogorren ortzetan guelditu beharra; ta, ni ara ez noan Judatar gogorren gurutzea-requin zu, ta nic nere becatuequin eguin dizudan, beſte aſtunago bat zuc cere ſoñean, edo BIHOTZ guztiz maitari orretan dezula, JERUSALENgo calez cale, Borreroen eſcue-

cuetan, jaiqui erori, oñacez betea, odola ta odola darie-zula, ta cere etſaiac ojuca, tiraca, ta ucaldica dagozquitzula, Galvariaco mendira!

BAÑA nola, cer moduz, edo cer eratan?

ARDI ona Araquindeguira doan eran, eta zure Borrero oriec nai duten bezala, jaquiñic ere zuc daquizun bezala, zuc cere ſoñ, [illegible] bizcar orretan daramazu[illegible] rutze berean joſiric [illegible] odolic gabe, utzi nai z[illegible] tela.

HAU ba-daquit [illegible] nere JESUS maita-garria; [illegible] ez da al-ere damuz lertzen [illegible] re bihotz char galgarri [illegible] EZ dizquitzut nic ala ere e[illegible] ten eſquerrac eurica, ta [illegible] llaca, zuc niri didazun ce[illegible] amorea gatic? ETA ala e[illegible] ez dut artzen nic aſmoa, g[illegible] ur-guero zure icenean, emo-

emequi, ta, behar den, eran eramateco nic ere nere gurutzea, edo edocein naigabe, quezca, ta lan?

NERE eroeguia! NERE centzu gabea! NERE galdua!

3.

BAIVLANS SIBI CRUCEM, Exivit in eum, qui dicitur Calvaria locum. Ioan. 9. 17.

BA-doa JESUS necatu-maita-garria bere gurutze astun arri-garria-requin; ba-doa JESUS JERUSALENdic Galvarioco mendira; ta ara doa, an Borreroen escuz illic guelditzera.

AH, JERUSALEN-darrac, JERUSALEN-darrac; eta ba-cenequie zuec, cein gaizqui guelditzen zarazten, ceren erritic zuec ceren JESUS ate-

atera ezquero ?

ZUEN arteco guci-etatic zuen Erriari gueiena beguiratu behar liqueenac dira oraingo aldian. gaiſtoenac! ORIEC dira zuen APEZAC, eta APEZ-arte berean ere eſcutic gueiena duten, guizonac. ORIEC dira zuen ESCRIBAC, zuen JAQUINSUAC, eta CARGUdunac!

ORIEC dira gaiſtoen-gaiſtoenac. Eta oriec dira zuen Erritic JESUS aurtiqui, ta bota, ta gurutze batean illeraztea gatic, bazter guciac naſten ibilli diran, guizonac.

ERDITSI dute oriec, bai, berac nai zutena; ta ara non doan JESUS bere gurutze pean, JERUSALENgo Erritic ateraric, Galvarioco mendi gañera. LASTER, ta fite utzico dute an JESUS maitagarria, daraman, gurutze berean iltzez joſiric, orretaraco,

be-

bera-requin doacen, Borrero gogor-eguiac!

BAñA zori gaiſtoen jaioac oriec, orain dauden eran oriec iltzera! bai ta gañeraco, bucaera bera duten, guciac ere!

ORAIN oriec JESUSi eguiten dioten, vide-gabea gatic, anitz luzatu gabe, etorrico dira Erroma-tierrac zuen Erri eder JERUSALEN hau artzera. ARTUco dute, bai, anitz nequeren buruan ba-dere. ILLen dituzte millaca, ta eun-millaca ere, Erri orretan or arquitzen dituzten-etatic; eta, viciric guelditzen diranac, eramain dituzte preſo, edo ſalduco diezte ecer-ez batean, eroſi nai dituztenei: ta arri pilla bat eguiñic, utzíco dute zuen erri--eder--andi--arrigarri hau.

ORRA ceren billan zabilzten, zuec, JERUSALEN-

dar-

darrac, JESUS, ceren Erritic aterarie, ill-eraci naiez zabiltzen aldian!

ETA ceren billan ote zabiltza zu, becatari charra, cere bihotz-etic cere Jangoico-maita--garria aurtiquitzen dezunean? CEREN billan ote zabiltza zu, cere gogo gaiftoari atſeguin eguitea gatic, cere JESUS maita-garria atſecabez betetzen dezun aldian? CEREN billan ote zabiltza zu, cere mihiari uztea gitic, behar ez diran, hitzac erraten, edo cere eſcuaren uquitze ciquin bate gatic, aienatzen dezunean zuc cere Animatic cere Jaunaren gracia, ta adiſquide-taſuna?

CEREN billan ote zabiltza zu, gorrotu char bat ez utzi naiez, edo gogoeta char bati cere bihotzean toqui eguitea gatic, galtzen dezunean zuc JESUSen amore bazter-

terric baguecoa, ta zuri ongui-naia? CEREN billan ibillico naz ni, nere JESUS maita-garria? NERE galtzearen billan! bada ni gandic nic zu atera ezquero, nerequin dira nere becatuac, nerequin dira nere Etsaiac, eta galdua naz ni gueroztic eternidade guciguciraco!

EZ arren, JESUS maita-garria, ez orrelacoric, ez! ITZULI zaitez zu; ta bertatic ala ere: nere bihotz onetara, arquitzen ba-zara zu, nic emendic aterea; ta etzaitecela emendic berriz atera. EGUIN uste dut nic hartaraco nere eguin ala. Maitatuco zaitut nic zu ciñez vici-nazaño; ta eguia diodalaco señaletan, leneco gaizquiez ongui damuturic, erratera noa: *NERE JESU-CHRISTO, &c.*

LXII.

LXII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSen GALVARIOCO LEMbicico nequeac, eta GURUtzeratzea.

§. I.

JESUSI EMAN CIOTE N, EDARI miña; ta SOñECOAC quentzea.

I.

GALVARIOco mendira ceneco, quendu cioten JESUS maita--garriari bere bizcarreco, edo soñeco gurutzea; baña, ecin gueiagoraño necatua ba cegoen ere, etzioten eman Borreroac atsedeteco lecuric JESUS maita-garriari. Batzuec asi ciran gurutzea

bere toquian prestatzen, lembait-len an josiric JESUS uzteco; ta besteac an cebiltzan ecinbaldanquiago JESUS bera--requin.

ORIEC lembicicoric JESUS ona-requin eguin izandu zutena cen, edaten ematea.

ANDIA cen, nai-ta-ez, JESUSen aldi hartaco egarria; bada neque anitz ecusi zuen JESUS maita-garriac leneco arratietic asi, ta hordu-rañoco dembora gucian; ta anitz cen dembora berean JESUSi atera cioten odola.

JESUSen egarri andi hau iltzeco, atera cioten JESUSi Borrero-tzarrac beren edaria. BAñA cer edari?

ARDOZ, MIrraz, ta BEAZUriez eguiñ-icacoa! ECUSten dezu cein goisoa?

ETA aguitz gaisoagoa ote da, zuc eta nic anitz aldiz, edo becaturatzen guinan gu-

gucietan JESUS berari eſcañi oi guenion, edaria? CEMbat aldiz eſcaintzen guenion guc gure JESUS maita-garriari gueren Elizaratzea, gueren an egotea, ta an guc eguiten guenuen, cer, edo cer? BAñA cer cen hau gucia?

CIRUdienaz, ardo ona, ta edari goiſoa: baña, aſcotan beintzat, gure aſmo, edo gogoeta charraren, edo eguite galduaren beazunez cena mindua, edo ciquindua!

ALDIren batzuetan eſcañi diozcat nic nere Jangoicoari nere confeſſa-comecatzeac, baña ba-ciran noſqui oriten artean damu andiric bagueco, ta ontzeco aſmoric etzuten confeſsioneac; eta oriec, eta orien ondoren cetocen, nere comecatzeac cer edariac ote ciran gure JESUS onarendaco?

IZURRIZ beteac; be-

be-

becatuaren beazunez minduac; eta Judatar, gogorren Borreroac Jesusi eman ciotena baño ere, aguitz gaistbagoac ; eta orre gatic, ezpañez ere, JESUSec uquitzen etzituenac.

II. ETA cer eguin ote zuen JESUS maita-garriac Judatar gogorren Borreroac eman cioten, edari minduaz ?

AHOAN artu, ta bota ; guri orretan adiraztea gatic, bere naiez ceramatziela JESUS maita-garriac, Judatar gogorren escu-etatic cetozquion, neque guciac ; eta etzuela nai, arin cequiozcan bat-ere (nequeac cerbait arintzeco cen edari hura) ; ta prest cegoela, mintasun gueiago, ta gueiago-requin ere bere neque guciac gure amorez artzeco.

HAU gucia JESUSec orain ni gatic ! ETA nic ecer-ez bat ere ez artu nai nere JESUS maita-garriaren icenean ; ta onen amo-

amore andiari nola ere-bait nic erantzuteco? ETA ni nere Jaunaren iceneco neque, ta naigabe gucien iguesi?

ESQUERRAren ederra! JESUSi diodan, amorearen andia!

ETA al-ere ez naz alquetzen ni? ETA al-ere, nazan bezain, lotsa-gabea ni nere JESUS ona-requico?

III Borreroac, beren edari latz hau JESUSi escañi ondoan, quendu, cioten bere soñean cecarren, guci-gucia; ta an mendi aguerian, ta JERUSALENgoac, eta ISRAEL-darretatic, norc daqui, cembat beguira cegozquiola, ar-eraci cioten JESUS maita-garriari, guizonec artu duen, alque-quizunic andiena; bai-ta oñace, ta miñ anitz ere; bada bere alcandor--ordea, edo orratzez Amac bere aur-tasunean eguin izandu cion barreneco bere tu-

ni-

nica, JESUS maita-garria-requin anditu joan izandu cena, ta egun hartaraño bein-ere JESUSeç erauntzi gabea, itsatsiric egoin cen JESUSen bizcar, ta gorputz odoltuari; ta, Borreroac hura JESUSi quentzean, urratuco cioten JESUSi bere araguia; utzico zuten JESUS odola ceriola: ta nola osoa cen, alcandor-orde, edo JESUSen barrengo tunica hau, burutic ateratzean (atera behar cioten bezala), nastuco cen JESUSen buru bereco coroa-requin, ta coro bereco arrantzac erabiltzea-requin, emain cioten Borrero gogorrac JESUS maita-garriari anitz oñace, ta min berri.

ONEMBAT oñace-requin bada, gorputz azotez, ta ucaldiz urratua-requin, ango zuloetatic, eta burucoetatic odola ceriola, ta soñecoric gabe utzi zutenean JESUS

SUS maita-garria Borrero-tzar gogorrac; eta ala uztean JESUS, egunaren erdi-ediari, ta ambat beguira cegozquiola, cer lotſac, cer nequeac JESUSen aldi hartaco neque lotſa-garriac?

Bai? bada guciac dira, zuc, eta nic JESUSi emanac, gueren lotſagabe-queriarequin, ta gueren buruei guc eman gueniezten, atſeguin-loi-lizunliquits gaiſtoequin!

EZ dugu guc alqueric bat-ere izandu gueren gauza ciquin-alque-garrietan! UTZI ditugu guc damuric bat ere bague, bein, ta berríz, ta aſcotan ere, gure Jangoicoac guri emanicaco, bere gracìaren ſoñecoa, ta virtuteen apaindura ederrac!

EGUIN ditugu guc aſcotan, eguin behar etziran, lanac, eta gauzac; eta eguin ditugu aldian, aldian baño ere,

char-

charragoac, galduagoac, eta itsusiagoac! ETA orra non orien alde quentzen diozcaten gaur gure JESUS maita-garriari (ta quentzen diozcaten, berriz ez emareco) bere soñeco guciac: eta quentzen diozcare, lenagoco quen-aldietan baño ere, aguitz alquequitzun gueiago-requin, ta neque andiagoa-requin.

ETA al-ere ez gatzaizca urricultzen gu gure JESUS maita-garriari?

AMBAT ango beguiraguin gogorren artean urricaldu citzaion norbait JESUS maita-garriari, oial zuriren bat emateco; guerritic hau lotu, ta erdizca ba-cen ere estalcezan JESUSec bere burua, edo bere larru-gorria.

§. II.

§. II.

ILTZEZ JOSTEN DIOZCATE *Borreroac JESUSI bere bi escuac gurutzearen bi besoetan.*

I.

BEREN edari miña eman, ta bere soñecoac JESUSi quendu ondoan, prestatu cioten Borrero gogortac JESUS berari bere gurutzea-

ILLUNtasunic eracutsi gabe, ta bere nai andia-requin urbildu cen JESUS maita-garria bere gurutze aldera. AN humiltasun andia-requin, ta bihotz osoz escañi cion JESUSec bere Aita eternoari, Aita beraren icenean, ta gure gncien oneraco bere vicitza, ta, guelditu citzaion, bere odol gucia.

HAU eguin-horduco, jtzuli zuèn JESUS maita-garriac bizcarra gurutzera, ta lu-

zatu ciezten Borrero gogorrei bere escuac, gurutze beraren bi besoetan iltzez josteco.

EZARtzen dute Borreroac JESUSen escu bata bere toquian. ARtzen dute iltze lodisco luce bat, an hura josteco. UQUItzen dute iltze--puntaz escu--zabala; ta martillu baten ucaldi andiac andien gain ematen diozcatela, igarotzen diote JESUSi escu gucia; ta, gurutzeari ongui josiric guelditu dedin JESUSen escu, era onetan zulatu hau, sartzen dute bururaño gurutzearen zurezco besoan lendabicico beren iltzea.

CER diozu zuc, cere oben--culpequin beren lan gogor hau Borrero oriei eraguin diezun, becatari charra? JESUSec horduan eraman izandu zuen baño, aisago aditzen dezu zuc Borrero orien lan

go-

gogor arrigarri hau! ORRATZ batec zu, edo edocein arantz puntac eſcuan uquitu horduco, AYca zaude, ta gaitz andi bat artu duen, aurraren eran, ta orra gure JESUS maita--garria gueldiric dago, iltze luce lodi bat Borrero gogorrac martil-ucaldica ondotic bururaño bere eſcuan ſartu artean!

CER? EZ ote cen, gurea bezalacoa, ta guztiz mimberea, gure JESUS maita-garriaren eſcua? BAI-ta aguitz, eta aguitz mimbereagoa ere!

BADA cembat min, eta cembat oñace ar-eracico cion iltze-tzar arri-garriac, Borreroac hura martill-ucaldica eſcuan JESUSi, ſartzean, ala ſartu ondoan, ta guero JESUS bera illic guelditu arteco bere dembora gucian?

EZ da erraz, ez hau erdizca, edo laurdenca ere guc adiraztea.

NAI,

NAI, ta ez urratu zuen iltzeac bere videco aragui gucia, bai ta, an arquitu cituen, zañ, eta gauza mimbere guciac ere: eta JESUSen escu hartaco ezurrac ere utzico cituen iltz-tzarrac, edo erdi autsiac, edo beren toquitic aldaratuac; eta utcico zuen escua odola, ta odola ceriola.

ETA gucia gatic ere issillic gure JESUS maita--garria?

BAI: issillic JESUS, ta hitz bat atera gabe onembat bere escuco urratze, oñace, ta nequeren artean!

NORC eman ote cion JESUSi onembat indar, onembat issill-era, ta onembat paciencia, onen neque, ta oñace andien artean?

BERE virtute, andiac, eta JESUSec berac niri didan, ongui-nai amoreac.

VIRTUtearen arrigarria! AMOrearen bazterric gabecoa!

HAU

Hau gucia ecusi, edo ezagutu ondoan ez ote dut maitatuco nic nere Jangoico-guizon, onen maita-garria? EZ ote da orain ba-dere, JESUS maita-garri, ni gatic onembat necatua ganaco urrical--tasunez beteric gueldituco nere bihotz char galdu, esquer-gabecoa?

ANITZ dela, deritzazu zuc, orain adirazten zaitzun, gauza bata, ta bestea?

BADA, cembat ere den, ez da oraindic, ez, JESUS onac zu gatic eraman behar duenaren laurdena-ere.

II.

ERA onetan, ta onen gogorqui bere escu bata josi-ondoan, artu cioten JESUSi Borreroac bestea ere. EZARRI cioten hau gurutze beraren bigarren beso gañean.

HAU an ezartzean, ezagutu zuten Borrero gogorrac, escu josiaren iltze-tzarra-requin

bildu

bildu cirala JESUSen alde ar-
aco zañac ; eta ecusi zuten,
etzetorrela bere toquian, JE-
SUSen, escu josi beharra; ta
aratzea gatic, asico ciran Bor-
rero gogorrac JESUSen besotic
tira ta tira; orrequin acico ci-
ran aguitz JESUSen escu josi-
co oñace arri-garriac : eta, JE-
SUSen besoetaco zañac luza-
tuz, ta aguian an bertaco ezur-
rei ere beren toquia gal-erazz-
ten ciela, eramain zuten Bor-
reroac, zulaturic ceducaten gu-
rutzearen lecura : ta, lembici-
coa bezain, iltze lodi-luce-go-
gorra-requin (ta hari baño ere
martill-ucaldi, ta golpe gueia-
go ematen ciozcatela, ceren
ura bezain ongui, ta zucen
ecin cegoquen iltze hau ; ta or-
re gatic JESUSen oñace, ne-
que ta miñ aguitz gueiago-re-
quin) utzi zuten Borreroac,
bestea bezain josi-urratua JE-
SUSen escu hau : ta guelditu
cen

cen JESUS maita-garria, lenen gain, oñace berriequin; JESUSec lenecituen, oñace guciac berritzen cituzten oñace-equin; ta orre gatic, lenac baño ere oñace aguitz, eta aguitz andiagoequin.

ETA, JESUSen leneco oñaceac baldin ba-ciran, ecusi dugun bezain arri-garriac, oraingo oñace guciac, eta lenac elcar artzen zutela, nolacoac izain ote ciran JESUSen horduco oñaceac?

EZ da erraz, ez, guc ori jaquitea, Jesusec berac bere gogargui onez ez adiraztera.

BAñA guc daquigun, apur hau ere asqui, ta sobera da, guc eguin behar dugun, lan ona guri eraguiteco.

BAñA cer lan ote da guc orain eguin behar dugun, gueren lan hau?

CER lan? GUC gueren gauzac ongui zaitzea.

CER

CER gatic, uste dezu, zuc, dauden bezain zabaldu atereac arquitzen dirala gaur gure JESUS maita--garri---aren bi besoac?

CEREN zuc cere oriec zabaldu izandu cenituen, daquizun, besarcac, edo beste cembait lan loi-ciquin eguiteco.

AH nombait orretara baño len, igartu-erreac guelditu behar zuqueen, zure beso gaistoac!

CER gatic ote daude ain urratuac, eta ain odoltuac gure JESUS maita-garriaren bi escuac?

EZ daquizu zuc cerorrec, galdu-char loi ciquin liquitsa? ETZARA oroitzen zu, araco cere uquitze ciquin, ta escuca galdu-galgarriez?

DAMU gaistoan ecusi cenuen zuc bein-ere, bein, ta berriz, ta ascotan itsatsi, ta zuc cerorrec daquizun eran,

era-

erabilli izandu cenuen, guiza-qui gaiſto hura!

CER gatic ala dauden gaur gure JESUS maita-garriaren eſcuac?

ETA zuc cere eſcu oriequin cere bacar--taſunean arturicaco atieguin gaiſtoac? ETA zuc, era orretan ceundela, utziricaco ſulececo bar-arraſtoac? Eta oriequin berequin zuc len eguinicaco artze gaiſto, ta lapur-eriac?

ORRA, bada, cer gatic dauden gaur, dauden bezala, gure JESUSen eſcuac? Eta orra, zuc gaur-guero utzi beharco dituzun, lan--guiro gaiſtoac, eguin uſte ba-dituzu zuc, cere JESUS maita-garriac aguertzen dizquitzun beſte garbiac.

§. III.

OñAC JOSI ONDOAN, UZTEN dute JESUS Borreroac, ecin adiraci ala oñace-requin.

I.

JESUS maita-garriarẽ escu biac gurutzearen bi besoetan ongui josiac utzi horduco, artu izandu cituzten Borrero gogorrac JESUS beraren bi oñac, eta josi cituzten oriec ere gurutze berean, eta josi cituzten, bacoitza bere iltzea-requin, edo iltze batequin biac, JESUS gurutzetuaren aintzura, edo imagen gueienetan ecusi oi dugun bezala.

JESUSen oin biac iltze bat-equin josteco, andia cen nai-ta-ez, Borreroac arturicaco, iltze-tzarra: ta iltzetzar onequin JESUSen oin bata bestearen gain, ta JESUSen oin biac elcar-equin josteco, anitz

anitz izandu ciran , ta andiac Borreroen martill-ucaldiac, edo golpeac.

ETA, escu bacoitza banaca, ta bere ikzea-requin josten ciotela ere, escua izana gatic, oña baño, aguitz ineagoa, ain andi-gogor-izugarriac izandu ba-ciran, ta, guc asma-al baño ere, aguitz andiagoac, JESUSen escu bacoitzeco neque-oñaceac, cer oñaceac, eta cer nequeac escusi izandu ote cituen JESUS maita-garriac, oin biac batetan, ta iltze-tzar arri-garri batez Borrero gogorrac josten, ta urratzen haritu cequiozcan dembora gucian?

ETA, ecin asmatuz ba-gaude gu, nola eraman citzaquen gure JESUS maita-garriac bi escu-etaco oñace ursac, cer erran dezaquegu guc, ecusten dugunean, neque--oñace arri-garri oriequin batean daramatziela JESUSec berac bere

oñetaco oñace-neque izu-gartiac ere; ta guciac daramatziela, ecer ez-pa-lerama bezain isfillic, eta emequi?

CEER? JANGOICOguizonaren eramatea dela, oñace-nequeen eramate guztiz arri-garri ori.

BESTEric ez-pa-dere, ecin jaquin ote guenzaque guc, cer gatic ote diran JESUSen oñen urratze izugarri oriec, eta JESUSen oñetaco orrembat neque, ta oñace?

ORI bai; ta aisa al-ere.

CER gatic bada?

NERE ibill-era arin gaistoac gatic; nere sartu-atera, ta egote, behar ez diranac gatic; eta ceren ni nembillen, etsaiac niri eracutsi-ricaco, nere jostaqueta ciquin-etan; etsaiberaren urratsetan, ta pausu galgarrietan; ta Ceruco nere videa, ta Legue guztiz garbia, aldebat utziric, etsaiac niri gaiz-

izqui naiez eguiñ-icaco videetan.

ERA onetaco nere oñen ibiller galduen alde dira, bada, JESUSec bere oñetan gaur ecusten dituen, iltzez-joste, urratze gogor, ta neque, ta oñace guci-guciac.

ZORI onecoac zu, ta ni, guc onela, edo onen necatua gure JESUS ecusi ondoan, centzatzen ba-gara gu, gaur bertatic guc uzteco orain-dañoco gueren vide galduac, pausu galgarriac, eta ibillera gaisto-ciquiñac!

II.

LENago lurrean sarturic ez-pa ceducaten gure JESUS iltzatuaren gurutze andi hau, sartuco zuten golpez Borrero tzarrac, lenic orretaraco eguiñic iduquico zuten, lurreco zuloren batean.

GOLPE onequin dardaratu cen, nai-ta-ez, gure JESUS

mai

maita--garriaren gorputz mimbrea: len ceuden baño, anitz urratuagoac guelldituco ciran JESUSen escu-oñac; eta cargatuco cen JESUSen oñ iltzatuen gain JESUS beraren gorputz gucia; ta guelldituco ciran, len arquitzen ciran-etic aguitz atereagoac JESUS maita-garriaren bi besoetaco ezurrac; eta guelldituco ciran, len baño ere aguitz luzatua-goac.

ETA, cembat JESUS maita-garriaren oñace berri-requin, guertatuco cen hau gucia? Norc hau adiraci?

JESUSec berac.

BAñA nori adiraci naico ote dio hau gucia gure JESUS maita-garriac?

ORREtaraco prestatzen diran, Anima garbiei.

NAI dezu zuc becatari charra prestatu cere Anima JESUSen aguertze eder orietaraco? BAI? QUEn zatzu bada

zuc

zuc cere beguiac, liluratu oi zaituzten, lurreco gauz-etatic. UTZI zatzu zuc, cere bihotza trabatzen dizuten, araguiaren naicunde gaiſtoac, eta gogoeta lizunac; eta beguiz, ta bihotzez beguira zagozu zuc, eta haſti-haſtiro cere JESUS maita-garriari; ta adiracico dizu zuri JESUSec, zuc adi-alean, orain berac zu gatic daraman, neque arri-garria.

III EZ dezu ecuſten, cein andia den, dembora berean JESUSec daraman, alque-quizuna? LARRU-gorrian daducate gueiena, ta liſtuz, ta ciquin-queriz dena loitua gure JESUS maita-garria! LURRAC ecin ecuſi duen, gaiſtaguin arri--garriren bat bai-liz bezala, lurretic quenduric daducate gure JESUS maita-garria Judatar gogorren Borrerotzar galduac!

GURE JESUSec eſcuoñ gaiſtoac izandu dituela, adi-

raci

raci naiez , ta lapur andi bat bai-liz bezala , bere oin-escuac josiric daduzca, bere bi bazterretan gurutzetuac daduzcan, Lapur biren eran ; ta , ISRAELdar gucien arteco gaistoac centzaraci naiez bezala , edo, horduraño gaistatu etziranac, gaista ez ditecen guerozco dembor-etan , era orretan daducate Judatar gogorrac JESUS maita-garria ; ta era orretan daducate , anitz milla guizon beguira beguira dagozquiola bere begui-etara. ECUSten dezu cer alque-quizuna , bere egoera lotsa-garri onetan JESUS onac dara mana ? IV.

ETA norañocoa den, nola ere-bait orain zuc hastiz ecusteco, era onetan dagoen, gure JESUS maita-garriaren necaera, beguira zagozu JESUS gurutzetuari bere bazter gucietara , ta bere burutic bere oñetaraco guci-gucian.

ORRA

ORRA, bere eſcu-oñac iltzez urratuac daduzca, ta milla oñace-requin arquitzen dira, oriec, bere gurutzean JESUS Borreroac joſi zutenetic; eta al-ere bere gain dute eſcu-oñ oriec gañeraco JESUS beraren ezur--zain, ta gorputz guci--gucia.

BURU gucia arantzez beteric daduca, ta, norc daqui, cembat odolezco iturri-requin gure JESUS maita-garriac; eta orre gatic daduca oñacez lertzen, ta erdi bi eguiña bezala.

ERA onetan, daducan, bere buru hau ez du non iduqui JESUS maita-garriac, gurutze gogor berean ez izatera: ta burua gurutze--ratzen ba-du, ſartuco zaizca, len baño, barrenago, buru berean daducan, coro-latzaren aranza zorrotzac; eta guelduco da, lengoen gain, oñace ber-

ri arrigarri-equin.

BURUan dena du JESUS maita-garriac bere escu-oñetan, bere bizcarrean, ta bere gorputz guci-gucian: ta JESUSen gorputz gucia dago zuloz, zauriz, ta oñacez betea.

GUELDIRIC ba-dago bere gurutzean gure JESUS maita-garria, oñace, ta oñace dago, ta atsedeteren pits bat ez duela; ta, cerbait atseden naiez, nola ere-bait iguitu ezquero, edocein iguitzec berritzen, ta anditzen diozca JESUSi bere oñace guciac; eta ez da gure JESUS maita-garria burutic oñetaraño nequea, ta nequea, miña-ta miña, ta oñaceac oñacen gain, besteric.

ETA hau cembat demboraz, uste dezu?

IRUR horduz!

ETA cer gatic?

NERE atseguin charren, ta becatu loien alde.

AH

AH nere becatu, ta atſeguin madaricatuac! ZUEC zarazte, zuec zori gaiſtoan aguertu-ricaco nere Anmaren, ta gure JESUSen galgarriac!

ETORquizunac ba-ceundezte zuec, etzenuquee nigan arquituco, ez lecuren pitſic ere: bada, orain nic ecuſten dudan, eran nere JESUS maita-garria ez ecuſtea gatic, ba-neguique nic, bai, ez daquit cer!

ETA gaur-guero ez berritzea gatic nic, nere JESUSen neque, orren arri-garriac, eguiñen dut nic, bai, JESUS maita-garriac laguntzen didala, nic eguin ala; ta ez dut eguiñen, ez gaur-guero becatu berriric bat ere.

1.

LOQUIMINI AD COR JERUSALEM, & advocate eam; quoniam completa est malitia eius. Isai. 40. 2.

HITZ-eguin bequie JERUSALEN-darrei beren bihotz-etara, erraten digu gaur guri gure Jangoico maita-garriac. DEITU bequie orain oriei, eçustera, gaur berac eguin dutena; bada eguin dute JERUSALEN-goac gaur, eguin cezaqueen, gauzaric gaistoena, edo beren gogo gaisto galgarriac eman izandu diena.

BAñA cer ote da, JERUSALENgo gendeac, eta ISRAELdar galduac eguin dutena?

CEER? ARAco gurutze hartan guc gaur ecusten duguna.

NOR ote da, gurutze har-

hartan, ain ichura charrean, ta iltzez josiric iltzen dagoen, hura?

IDURIZ, edo aintzuraz, lurrean den, guizonic gaistoena.

ETA izatez?

ETERNIDADE gucian izandu den, Jangoico-ecin obea: JAQUIunde utsa den, Jangoico guztiz maita-garria: eguin ditezqueen, gauza guciac, Ceru-lurrac eguin zituen, bezain aisa, edo hitz-batequin eguin ditzaquen, Jaun ecin altsuagoa: ta irur heri-requin, irur beatz-equin, edo bere jaquidearequin, bere ontasuna-requin, ta bere ala-requin, edo escuarequin mundu gucia, berac nai duen eran, dadurcan, ta darabillen, Jangoico-guizon maita-garria.

HAUise da, bada, haûise, Judatar gogorren, ta gure amoreac gatic guizon eguin

cen,

en, Jangoico Semea : ta haûise orain gurutze orretan irur iltzec dindilric, eta Judatar berac nai duten eran, daducatena.

AH gure JESUS maitagarria ! Judatar gogorrac, eta gure becatuac dira, zu jostiric or zaduzcaten, iltze lodien errementariac ; eta, guc eguiñicaco, gauzac ecin duquee, zu or borchaz iduquitzeco diña indar, ta escu !

ILTZE sendor-agoac dira, bai segurqui, zu burdiñezco iltze oriequin batean, or zaduzcaten, iltzeac : eta iltze oriec dira zuc *GURI ONGUI NAIA* ; zure Aita maita-garriac diona zuc *EGUIN NAIA* ; ta zure Aita berari, zor zaion, hondra eman-naiez, gure obenculpen *ZORRAC ZUC ATERANAIA.*

ESQUERRAC, eta esquerrac zuri guc, gure JESUS

SUS muita-garria, cere amoriozco, ta ongui naiezco iltzeder-equin, gure gogor ciquiñequin batean gurutze orretan gu gatic zuc darama-zunaz; ta nol-ere bait zuri guc ori eramaten laguntzeco, josi gaitzatzu gu zuc or cere amorea-requin, ta beca tu berriric eguiteco beldur andiaren iltze bortitza-requin. BAI arren, bai.

2.

USQUE AD INTERIORA VELAmenis ... præcursor pro nobis introijt JESUS, secundum ordinem Melchisedec PONTIFEX factus in æternum. Heb. 6. 2.

GOITI zatzu zuc cere beguiac, eta ecusi zazu, nor ote den; ta cer hari den, or gurutze orretan daducazun, orraco ori.

ORI da, bai, ta or da-

du-

ducazu zuc, S. PABLOc dion bezala, eternidade guciraco Apez-NAGUSI, edo AITA santu eguiñic arquitzen den, JESUS maitagarria. JESUS maita-garri Aita santu, edo Apaiz-Nagusi hau, gurutzeco Aldare orretan or hari da odolezco sacrificio, ecin andiago bat eguiten, edo or hari da, mundu galduac orain-dic ecusi duen, ta ecusi dezaquen, MEZA berriric andien andiena ematen.

IGAN da JESUS, bere odolezco MEZ andi hau ematera gurutze orretaco Aldarera; ta igan da, bere MEZ hau emateco, behar cituen, soñeco-era, ta apaintze guciequin; igan da alabaña, buruan daramala bere THIARA, edo arantz zorrotz-gogorrezco bere COROA. ESCUCO artzai--maquilla, edo BACULLOA da, lurrean sarturic daducan bere gurutzea;

be-

behatz-etaco ERAZTUNAC dira, bere escu-biac urtatzen diozcaten, iltze gogorrac; eta bere burutic oñeta-rañoco soñecoa da, bere gorputzeco aragui zuria, zuloz, urratzez, listuz, ta odolez, ecin-gueiago-raño josi bordatua.

ERA onetan igan da gaur gure JESUS maita-garria bere gurutzeco Aldarera; ta Aldare orretan JESUSec bere Aitari escaintzen dion, HOSTIA da bere burua; ta escaintzen dio, duen, odol, ta vicitza guci-gucia-requin; ta escaintzen dio, Aita beraren, ta gure gucion amoreen suz an erreric uzteco; ta gure zor guci-gucien alde.

ECUSI zazu, cein andi izu-garriac, diran zure, ta nere becatu gaistoen zorrac; bada Aita eternoac artzen du orien alde, 'zuc ecusten dezun, adiña valio duen, OFREN-

DA, ta MEZA, edo Jangoicoguizon bat, Aita beraren amorez gurutze batean illa, ta urtua.

CER izain cen zutaz, ta nitaz, nere eran, ta guztiz gaizqui zabiltzan, becatari charra, guc bioc gatic, eta munduco gucien alde JESUSec bere gurutzean ez ematéra bere odolezco, ta vicitzazco MEZandi hau?

GUc gueroc ecusi, edo ezagù dezaqueguna?

ETA cer ote da oraingo bere MEZA gatic, eta ontarte onen andi baten alde JESUS onari zor zaiona!

ESQUER garbi-garbiac; eta oriec ere guc maiz emanac. Gure bihotz, JESUS beraren amorez ascotan urtzen den, bat; eta, uts berriren loiric artzen ez duena.

EMAIN ote diozu zuc, nere eraco becatari charra?

NAI

NAI nuque beintzat; eta ciñez al-ere ! JESUSec berac didala, orretaraco behar den, laguntza, ta gracia; bai arren, bai.

3.

SEDERUNT CUM EO IN TERRA septem diebus, & septem noctibus, & nemo loquebatur ei verbum; videbant enim, dolorem esse vehementem. Job. 2. 13.

ANITZ humeren gurasoa cen JOB Santua, ta anitz ganaduren, ta ondasun andien jabe aberatsa, egun bateraño; baña egun batean galdu cituen JOB Santuac bere ondasun guciac, galdu cituen bere ganadu guciac; bai ta bere hume guciac ere; ta, gauza oriec guciac galdu, ta lasser guelditu cen JOB Santua, burutic oñeta-rañoco zauri arri-garria-requin, goroz-tegui ciquin bat

bere

bere ohatzetaco artzen zuela, ohatze berean eri etziñic; eta bere zauri izu-garritic cerion, materia, ta uſtel-taſuna quentzeco, tella zati bat baizic etzuela.

ICASten dute, JOBi guertatuaren, berri uſte--cabeco hau JOB-en irur adiſquidec; eta ba-doaz JOB Santua bere eritaſunean, ta caltedi arri--garrian ecuſtera; ta, era hartan JOB oriec ecuſi-horduco, aſten dira irurac Ayca, ta negar, ta negar; ta urratzen dituzte, beren naigabe latzac, eta triſturac hartaratzen dituela, beren ſoñecoac; eta, beren buruac autſez betetzen dituztela, guelditzen dira, arrituen eran, Cerura beguira, ta beren Jangoicoari galdez bezala, nola, edo cer gatic daducan JOB Santua, daducan eran, ta ain ichura urrical-garrian!

BEITtzen dituzte gue-

ro beren beguiac; eta, ecusten dituztenean, aldi hartaco JOBen neque oñaceac, guelditzen dira, arrituen eran, hari beguira, ta hitzic atera gabe, zazpi gau osoz, ta zazpi egunez.

ALDI hartan hau eguin izandu zuten, guizonac, cer eguiñen ote zuten, JESUS ezagutzera, JESUS oriec ecusi ezquero, orain guc ecusten dugun, ta Judatar gogorrac daducaten eran, edo arantzez guztiz urraturic daducala bere buru gucia; ta arantzac eguiñicaco, zulo-etatic odola, ta odola dariola? Azot-ucaldiz, ta golpez bere bizcar gucia erraietaraño zulatua: etzin nai badu, bizcarrez baicic ecin etzin ditequen eran; ta etziten bada, zur latz gogor batean etzin beharra?

ECUSI ba-lute bada JOBen irur adisquideac, hau gucia;

ta

ta, ecin igui citequen eran, gure JESUS maita-garria; ta ecusi ba-lute gure JESUS maita-garria gurutze batean escu-oñac iltze luce-gogorrez guztiz josiac, eta odolezco iturri-eguiñac ceduzcala; eta al-ere, nior urbil ez cequion, cerbait laguntzera, an hura zaitzen ceudela, JESUS beraren Borrero gogorrac, eta etsai erdi amurratuac, cer eguiñen ote zuten oriec berac?

AMBAT arritu ciranac, bada, beren adisquide JOB zauri batequin ecusi zutenean (ecusi ba-zuten ere beren Adisquide JOB goroztegui bera batean etziñic, eta bere escuz valia citequen, bezala), nola arrituco ote ciran, beren Jangoico guizon JESUS maitaria, berac gatic, ichura necatu-izugarri onetan ecusi ezquero?

BERtan nosqui ill otzac guelditzeco eran.

ETA

ETA ecusten dut nic gaur, era berean; ta ecusten dut nic bein, ta berriz, ta ascotan ere nere Jangoico-guizon hau; ta nere Jangoico guizon guztiz necatu hau ecusten ezpa-nu baño, guejago ez naz ni bihotzez illuntzen!

GALDU ote dut nic nere siñistea? GALDU ote dut nic nere buru hau, edo cer eguin ote zait niri oraingo aldian?

NIC cer daquit, bada, nere JESUS oneguia!

INDAZU arren zuc, orain-dañoco nere centzagabe-queria[illegible], ta eguin ditudan, becatu gucien ciñezco damua; orien queac nic nere burutic quendu-[illegible]doan, ecusi dezadan nic, ni [illegible]atic zuc or gurutze orretan daramatzuna; ta urrical naquizun ni zuri orain-dañocoan ez bezala.

ORI escatzen dizut nic ga-

gaur, nere ¡JESUS maita, garria, cin-ciñez erraten dudala: *NERE JE-CHRISTO JAUNA, &c.*

LXIII-GARREN

OTOITZ-GAIA.

JESUSec GURUTZETIC ECUsi, ta aditu zuena.

§. I.

ECUSTEN DITU JESUSEC BEre neque gogorrêtan embait gauza guztiz neca-garriac.

I.

ADIRACI ditugu, gurutzeco nequeac asqui ez dirala, ba-ditu, bai, JESUSec bere gurutze berean beste anitz neque ere; ta orien artean

tean ſar ditezque bere begi[illegible]
etatic, eta beharri-etaric JE-
SUSi ſartzen zaizcanac; edo
ſar ditezque, bere gurutzeco
demboran JESUSec izandu ci-
tuen, vide-bague, ecuſte, ta
aditze latz-gogorrac.

BAñA cein ote da lem-
bicicoric JESUSec bere guru-
tzetic ecuſi zuen, gauza latz-
gogorra?

LEMBIcicoric an JE-
SUSec ecuſi zuen ecuſcari latz-
gogorra cen, argo laur ſol-
dadu Borreroac eguin zutena.

JESUS gurutzean ſolda-
du oriec ſeguratu--horduco,
JESUSec an ceramatzien ne-
que-oñace-etara anitz beguira-
tu bague, artu cituzten be-
rac, JESUSi quendu-ricaco ſo-
ñecoac; eta alcandor--ordea,
edo barreneco tunica oſoric ut-
zi, ta gañeracoez eguin cituz-
ten laur zati, ta artu zuen ſu-
ertez norc berea.

ALCANDOR-ordea--ren, edo josterie-etzuen, JESUSen barreneco tunicaren gain bota cituzten soldadu-tzar oriec beren bota-erac, edo suerte berriac, eraman cezan osoric, eta urratu bague, bota--eraz, edo suertez ateratzen zuenac.

AH Borreroac, Borrero gogorrac; baldin ba-cenequite zuec, charschoac diruditen, ta odolez beteac dauden, JESUSen soñeco oriec valio dutena, etzenituquee, ez, darabiltz-quitzuen eran erabilico! Orien ertz bat uquitzea, asqui cen, bai, oriec berequin JESUSec cecartzien demboran, edocein eri bertan sendatzeco; ta, orien zuntzetan, edo albiñetan arquitzen den, edocein odol-tantac valio du, Cerulurrac, eta eguin ditezqueen, gauza guciac baño, aguitz, eta aguitz gueiago: odol-tant ori

ala-

alábaña Jangoico guizonaren odola da; ta odol, JESUSen zañetan ez egona gatic, JESUSen Jainco-tasunac bere gandic utzi gabea.

BAñA ez daquizue zuec soldadu-tzarrac orrelacoric. GUIZA char galdu baten odolez ciquindu-ricaco soñecoac dirala, uste dezue zuec, JESUSen soñeco oriec; eta ecerez batean daduz-quitzue JESUSen soñeco orrembat valio dutenac; eta zuec soñeco oriec artzean ere, artzen dituzue, céren buruac liquisteco, beldur andiarequin.

SOLDADU-tzarren, era onetaco erguel-queriac, eta beraren soñecoez onela oriec jabetzeac, beguitan eman behar cioten, nai-ta-ez, JESUS maita-garriari; bada etzen ori, ez, era orretaco soñeco batzuei cegoten, ibill-era; eta bere soñecoen erabill-era onec

gogoraco cion JESUS maita-garriari guero Christio, edo Christau gaistoac beren comunione ciquiñetan beraren odol escu-oñetatic, eta gorputzaren asco aldetatic hordu hartan cerionari, ta beraren gorputz-animei, ta Jangoico-tasun guciari, bein, ta berriz, ta ascotan eman behar cioten, tratu galdu esquer gabecoa.

EMAN ote diozu zucere? ETA cembat-etan?

II.

ECUSI zuen gure JESUS maita-garriac bigarren lecuan, nola Borreroac eseri, edo jarri ciran, bacoitza bere soñeco zatia-requin; ta no'a ceuden an JESUS bera zaitzen, JESUSec bere gurutzean ceraman horduco nequeaz anitz oroitzen etzirala; ta, berena baicic, gogoan etzutela.

ORIEN horduco lan han ecustean, ecusten zuen gu-

gure JESUS maita-garriac gurea ere; edo ecusten zuen, nola viciço guiñan gu, gueienoc beintzat, JESUSen horduco nequeac anitz gogora gabe, izana gatic oriec gure amorez JESUSec artuac; eta ecusico zuen, JESUSen neque oriec gogoan guenituela, eraman behar guenituqueen goiceco, arratseco, eta jaietaco hordu zatiac galduco guenituela guc berri-quetan, josta-quetan, behar ez bezalaco, jan-edanetan, ta anitz ciquin-queritan: ta ecuste onec anitz estutu zuen, nai-ta--ez, gure JESUSen BIHOTZ berach maita-garria.

ECUSI zuen JESUSec irur-garren lecuan, nola cegozcan berari beguira bere etsaiac; eta beguira cegozcala, odolez ase ondoan ezpañac lamicatzen dagoen, zacur baten eran, edo ain penaturic, eta ilzeco trancera JESUS bera

eza-

ezarri zutelaco atseguin contentuz beteac.

ECUSI zuen videnabar, beraren horduco nequeez valiatu gabez, sulececo cateetara beharco zutela (ta ori oriei gogoratu ere gabe) JESUSen etsai-tzar borac: eta dembora berean ecusi zuen, hau bera guertatuco citzaiola munduco zatiric andienari; ta onembat ecuste galdu illun macurrec gurutzeco bere neque guciac baño, gueiago, ta gueiago necatzen cion JESUS maita-garriari bere bihotz maitari urricaltia.

III.

HAU gucia JESUSec ecustean, ecusi zuen andic ez urruti bere Ama maita-garria ere; ta ecusi zuen hau, an, JESUS bera cegoen, gurutze berean iltzez josiric arquitu baliz bezain, nequez, ta naigabez betea; ta ecusi zuen an,

be-

bere Ama maite hau, milagroz ez izatera, viciric ecin iraun cezaquen eran: ambate coa cen, horduco Virgin Amaren bihotzeco illun-tasuna, tristura, ta damua.

ETA cembatecoa izandu ote cen, aldi onetaco ecuste onec JESUSen BIHOTZ mimbere maita-riari ar-eraci cion, neque-pena, ta naigabea?

ECIN ezagu dezaque hau, ezagutzen ez duenac, cembat cen JESUSec bere Amari nai ciona.

GUC erran dezaqueguna da, JESUS maita-garriari, bere Ama maitea era onetan ecusteac, gañeraco bere naigabe, ta neque guciac baño, aguitz gueiago illundu, necatu, ta prensatu ciola bere BIHOTZA; bada bere BIHOTZaren prensacio, necaera, ta illun-tasun hau, bere Amari cion, amoreari cegocana cen;

ta

ta amore hau ecin andiagoa.

JESUSec ecusi cituen, adiraci ditugun, gauzac ezecic, ongui nai cioten, beste cembaiten negarrac ere; ta orien artean ecusi cituen, bere Ama-requin an arquitzen ciran, emacume-enac. ETA, nola cen gure JESUSen BIHOTZA ecin-esquer-dunagoa, ta guztic beracha, urricaldu eequien oriei ere, ta orien nequeac ere illundu cioten, cegoenetic, anitz gueiago bere barren gucia.

ETA, hitz bitan gucia nic orain adirazteco, erran dezaquet, ecusi cituela JESUS maita ga riac, ecusi ditugun, gauzen gain, beraren BIHOTZA illuntzeco onac ciran, beste anitz ere; ta lenac, eta oriec guciac elcar arturic aguitz anditu, ta arri-garritu cituztela, JESUSen BIHOTZ-eco neque-oñaceac.

AH

AH nere JESUS, ni gatic onen necatua; ta nic zuri zor dizudan, amorea! ETA noiz ni amore oni nol-ere bait erantzuten asi! GAUR bertatic nai nuque nic, zuc cerrorec hartan laguntzen didazula.

§. II.

ECUSI CITUEN JESUSEC BEre tormentuzco Gurutzetic anitz gauza necagarri.

I.

JESUSen gu ganaco amore hau obequiseago guc ezagutzeco, ecusi behar ditugu banaca, orain batetan ecusi ditugun, JESUSen gurutzeco neque-etatic ere beste cembait. ORIetatic dira, JESUSec adituz ecusi, edo izandu cituenac; eta oriec ere, ecusiz izandu cituenen eracoac izandu ciran. ADItu cituen JESUSec gurutzean josiric egondu cen,

demboran gauza guztiz arrigarriac.

ORI-etatic batzuec aditu cituen, videz cidoacen, gende-etatic, edo joan-etorri cebiltzan--etatic. ADItu cituen, beste cembait, an arquitzen ciran, ESCRIBA-tzar, ta Fariseo gaisto-etatic.

BESTEren batzuec aditu cituen ISRAELdar-etatic; baita, bere bi aldeetan ceduzcan, gurutze-etaco Lapar-etatic ere.

ADITU cituen, videbaguecо gauza oriec guciac, oriec aditzean, guertatzen citzaiola, mundurn den, gaistoenari guerta oi ez zaion, garrz arrigarri bat: bada nor-nai urricaltzen zaio, iltzeco trance gogorrean, arquitzen den, edocein guizoni, guizon hau izana gatic, hordurañoco demboran munduco guizon gaisto-enetatic bat; eta izanic gure JESUS, cen bezala, obenic

bagueco Jangoico guizon guztiz on maita-garri bat; eta egonagatic aldi hartan, JESUS cegoen bezala, ambat, eta ambat nequeren artean, ta bere eriotzeco hordu aguitz gogorrean, gogortu ciran, beguira cegozcanac, ez urricaltzeco, JESUSen egoera mindu guztiz arri-garriaz.

ORRA, JESUSec baicic, ecuſten ez duen, guizonen gogor-taſuna! ETA orra JESUSen naigabe-etaraco videlatz guztiz arri-garria!

ETA cer cirala, deritzazu, edo nolacoac, aldi neca-garri hartan JESUSec an aditu cituen, gauzac?

ERA aſcotacoac. VIDEZ cidoacenac, edo an guti guelditzen ciranac, ecuſten zutenean gure JESUS guruzte batean iltzez joſia, beguiratu gabe, an JESUSec ceramatzien, oñace gogor-etara, ta neque

que, ta tormentu izugarrietara, asi izandu ciran histaca, edo burlaz; ta, beren begui zorrotz-equin JESUSi beguiratzen ciotela, ta beren buruac batetic bestera cerabilztela, erran izandu ciozcaten, nai cituzten, gaistaqueriac, eta blasfemia guciac; eta besteen artean, AH! zu bai, ah, zu guizona! URRAtuco cenuela zuc, cenion, gure Jangoicoaren Eliz-eder JERUSALENgo hau, eta guero irur egunez eguiñen cenuela berriro, ta utzico cenuela ederqui bucaturic!

ORREMbat escu dezun ezquero, valia zaitez zu cere escuz cere oneraco, ta gueldi zazu zuc, al ba-dezu, bucatzera doaquizun, cere vicitza: ta, zuc diozuna, bazara zu, edo zu izatera, diozun bezala, Jangoicoaren Semea, ots laster; utzazu gurutze ori, ta atoz gure ARtera.

VI-

VIDEZcoac gara gu , mundu onetan vici garanoc ; eta gueren vide hau bucatuco dugu guc , guri gueren vicitza bucatzen zaicunean. GURI guereu vide hau bucatu horduco, ſartuco gara gu , bucatzen ez den, eternidade bateco vicitzan.

GUEROco gure vicitza , oraingo gure ibiſi-erari dagocan , vici--era da. ONgui, ta zuzen gu ba-gabiltza , vici garaño, zori oneco vicitz atſeguin-dun on batean ſartu beharrac gara gu. BAñA nequezcò vicitza da , ta neque utſez betericaco vicitza gure, beguira dagoen , gueroco vicitza; emen gu macur , ta eroen eran ibiltzera.

EROen eran dabiltza , ISRAELdar JESUSen hiſtari galduen eran dabiltzan , guciac , edo ISRAELdar galduen eran, JESUSen gauzei hiſta , ta burla,

la, edo ez ecusi eguiten dietenac, eta, beren gogoac ematen diezten, gauzac eguiten dabiltzanac..

ETA nolacoac izandu ote dira, nere Anima, orain-dañoco gure ibillerac? ZUCENAC? CENtzatuac? BEHAR bezalacoac?

NOLA beguiratu ote diozu zuc, zure amorez gurutze batean nequez, ta oñacez itotzen dagoen, cere Jangoico---guizon JESUS maitagarriari? NEgarrez, urriquiz, ta damuz beteric arquitzen zarala zu..

ERA orretan zuc JESUSi beguiratu ba-diozu, vide zucenez zabiltzan, Anima zara zu; ta Cerura zoacen, Anima zara: ta ala ba-zabiltza, zabiltza zu, zabiltzan videz, ta vide orietatic oñiz atera gabe; ta zu azquenean sartuco zara billatzen dezun, cere Ceruco toquian- BA-

BAñA hiſtaca ba-zabiltza zu; edo zu ba-zabiltza, behar ez diran, ganzac erraten, ta eguiten dituzula, JESUSen hiſtaria zara zu, Judatar gaiſtoen videa daramazu zuc; eta, orain-dañoco cere gaizquiez ongui damuturic, zuc ez uztera cere vide galgarri guciac, ſulececo vicitza gogor gaiſtoan ſartzera zoaz zu, ta ſartzera, eternidade guci-guciraco.

ARAtzen ba-zara zu, zori gaiſtoan jaioa zu, ta beti, ta beti erretzen egon behar!

II.

VIDEZco gaiſtoen erranac baño, atſecabe aguitz gueiago ematen cioten JESUS maita-garriari ESCRIBA-tzarren ta FARISEO gaiſtoen erranac.

APEZIC andienac, oriec, eta JERUSALENgo guizon-jaquintſu adiñetacoac, JESUS gurutzean ecuſi horduco, aſi izandu ciran marmarioz el-

elcarren artean, baña JESUS-ec adi citzaquen bezala, ta JESUSi atsecabe, ta damu gueiago baño, gueiago eman naiez.

ORRA, cioten orrec, orra; illac vizitu ditu len guizon gurutzetu onec; eri anitzi eman die len beren osasuna, ta eguin ditu len besteen oneraco gauz on anitz andiac: daguiela bada orain, al ba-du cerbait on bere oneraco.

EZ cion guizon orrec, ISRAEL-darren, ta gure guciensErregue-taraco jaioric etorri cen, guizona cela ori?

ECUS dezagun bada: bada ala izatera, ez da ori orain gurutze otretan illen, ez; jaitsico da, bai, ori, viciric ortic. JAItsi bedi bada, ta bertatic artuco dugu guc ori gure Erreguetaco.

JANgoicoa bere alde ceducala, cion orrec; eta ascotan

tan ori guri orrec adiraciric daduca. ALA biz : baña certan ezagutuco dugu guc, orrec guri erran oi ciguna?

JANGOICOaren Semea dela ere, erran izandu digu guri bein, berriz, ta aniitz alditan ere. LEnac baño, gueiago da ori; ta aguitz al ere; ta, ala ba-da, aiſa ta laſter quen dezaque Aita Jangoicoac, berac orain or daraman neque lotſa-garritic.

ERA onelaco hitzqueta gogor gal-garri--equin beguitan ematen cioten guiza--tzar arroac gure JESUS necatu maita-garriari, guizon guezur-tiren bat bai-liz bezala: ta, ez JESUS, berac ciran guizon guezurtiac; bada guezurra cen, horduan oriec ciotena, ta JESUSen gain hordu-rañoco gucian oriec erran izandu zuten gueiena.

GUEZURrez, furruſta-

daz, ta meachuz eman-eraci cioten guiza-tzar oriec PILATOSi JESUS maita-garriaren gurutzeco sentencia; ta guezurti gaistoac, gurutze berean iltzez josiric, odol-ta odol ceriola, ta erioaren atzaparretan uzteco puntuan ceducaten gure JESUS maita--garria; ta al ere etziran asetzen: ta beguiz, buruz, ta hitzez eguiten ciozcaten, al cituzten, hista guciac.

ODOLEZ asetzen ez diran, zacurrac ciruditen guiza-tzar berac; ain gorrotu andia-requin beguiratzen cioten JESUS maita-garriari, edo ain amurratuac ceuden JESUS ona gana!

ARRItzen ote zaitu zu, nere Anima, JERUSALENgo Eliza-guizonen, guizon andien, ta Judatar jaquintsu orien gogor-tasunac, eta itsuera, onen arrigarriac?

BAI

BAY nosqui.

BAI?

ETA izanic, ascotan beintzat, guiza-tzar oriena bezain andi arri-garria, JESUS ona ganaco zure gogor-tasuna, ta itsuera, ez-pa-liz baño, gueiago ez diozu zuc cereari beguiratzen!

ATOZEA zu, becatari char esquer-gabea; ta ez dago, dagoen eran, gure JESUS maita-garria, gure becatu lizun-loi-galduac gatic? ETA cembat aldiz zuc JESUSen neque-penac arindu beharrean cere gaizquien ciñezco urriquia-requin, eguin izandu dituzu hitzez, escuz, gogoz, gorputzez, ta zuc daquizun, eratan, JESUS gurutzetu beraren neque berac berritzeco ciran, gauzac, edo becatuac?

ONGUI da; ta eguin ez dituzu zuc oriec, gure JESUS zuc cere Jaincotzat

ezaguiu ezquero?

ETA garai onetan oriec zuc eguitea ez ote da Judatar itſu-gogorrac baño ere, itſu-gogorragoa izatea zu, JESUS ona-requico? AH cer JESUSen humeac zu, ta ni bioc!

III.

AZQUEneco cer guertatu ote citzaien Apezen, Cargudunen, ta Jaquintſuen erauſiac aditzen cituz-tenei?

Oi dena. GUTI cequiten, ISRAELdar gaiſoac ſiñetſi zuten, Apez arroac, eta gañeraco Andi-mandi guezurtiac ciotena; ta, beren eracusle gaiſto-equin batean, erraten cioten oriec ere JESUS maita-garriari, mihira cetorquien, edócein gaiſtaqueri.

AH guraſoac! AH echeco Andre-Naguſiac! AH Cargu-dunac! ETA cein arrigarriac izan behar duten, zuei ceren Jangoicoac artuco dizquitzu-

quitzuten, contuac, zuec ceren echecoac, ceren humeac, edo ceren pecoac ez-ongui acitzera! BADA zuen gain izain dira, bai, zuenac ez-ecic, oriec, zuec ecusiz, zuei adituz, edo zuec gandic icasiz eguiten dituzten, charqueriac, eta becatu guciac!

GUCIAC ecusten ditu gaur gure JESUSec bere gurutze neca-garritic; eta guciac dira, JESUSecBorreroen escutic artzen dituen, neque gucien anditzalleac; eta guciac zuen oben-culpac; dira alabaña edo zuec ceroc eguiñac, edo nol-ere-bait zuec ceroc eraguiñac, edo eguiten utziac.

GAIZquiarena! AN arquitzen ciran, ERROMAtar Soldaduac ecusi zuten, ISRAELdar andi-chiquiac JESUSi eguiten ciotena; ta, oriec ere gaitzeraco ISRAELdar-equin bat eguiñic, asi izan-

du

du ciran, ISRAEL-darren eran, hiftaca, ta burlaz JESUS onareqnin; ta, JESUSen gurutze ondora urbiltzen cirala, erran izandu cioten, era orretacoac orretara ezquero, erran oi dutena; ta gañeraco gauzen artean, erran; izandu cioten: ORI: adi zazu; Judatarren Erreguea baldin ba zara zu, certan zaude or, gurutze-tzar orretan? JAITSI zaitez ortic zu; ta artu zatzu zuc, zure Erregue-tasun andiari dagozcan, ichuràc, echeac, eta soñecoac. BEGUIra zagozu zuc, cere buruari, ta ez dezazula ori or zuc utzi galtzera. GAIZqui dirudi, Erregue bat, bere buruaz ecin valiatuz, zu zauden eran, illic GUELDITZEA.

HAU gucia, ta anitz gueiago adiraci cioten aldi hartan JESUsi Soldadu tzar arroac. Eta, elcar gana gue-

ro itzuliric, aico ciran irriz, ta farraz; ta luzaro egoin ciran, JESUri, ero bati bezala, hista, ta hista eguiten ciotela.

ECUSI zuen, JESUSen bi saiets-etan gurutzeturic arquitzen ciran lapur-etatic batac, Soldadu-tzar arroac ciarduquetena; bai, ta an ceuden, Apaizac, eta Fariseoac, eta gañeraco ISRAELdar galduac, edo Judu andi-ta chiqui guciac ciotena; ta orrec ere artu izandu zuen orien hitzqueta bera, ta asi citzaion JESUS necatu maita-garriari erriertan, isquirioz, ta histaz; ta beguitan eman cion JESUS maita-garriari, an aditzen cituen, baldan-queri, ta gaizqui guci-equin.

Orra eracuste, ta exemplo gaistoarena! ECHEtic badoa auzora; auzotic erira; ta erritic ascotan erriz, erri mun-

munduco bazterric urrutienera.

AH gaiſoac zuec, orretaraco videa ematen dezutenac!

ETA eman ote dut nic ere noiz, edo noiz? AY nere JESUS maita-garria; ta cembatetan!

IV.

CER izandu ote zuen bere gogoan JESUS maita-garriac, hau gucia aditzen cegoen, demboran?

HAU aditzeco demboran, ecuſi cituen, bai, gure JESUS maita-garriac, Adanen becatutic aſi, ta azquen horduraño co becatu guciac; eta gueroco guizonen becatuac ecuſi cituen, Judatarren horduco becatu berriac bezain ongui, ta garbiro. ETA aditze, ta ecuſte onec cembat gogortu ote cituen JESUSen hordu hartaco neque arri-garriac?

NE-

NEQUE oriec berez ecin arri garriagoac ciran izatez. BADA orrembat becaturen aſtuntaſuna beren gañera citzai-enean, nolacoac gueldi-tu ote ciran, edo noraño coac?

ECUSten dezu zuc, JESUS maita garriac aldi onetan guri aguertzen digun, amorea? BADA gure amorez daramatzi orain JESUſec orrembat-neque; ta neque, gure becatuz orrembat aſtunduac: eta, behar ba-liz ori, ni nerau ba-carra gatic eramain lituque JESUSec neca-guiro oriec guciac bein ta berriz ta aſcotan ere.

HAU ba-daquit nic; eta ez naz al-ere ni nere JESUS-en amorez zoratzen?

HAU ba-daquit nic; eta vici naz ni al-ere, vici nazan eran? AH, nere JESUS maita garria! EZ nequien nic hau gucia, ez, orain daquidan be-zala: ta damuric ez dut nic

hau gucia jaquin izandu lendabicitic! Bada hau gucia hordutic nic jaquitera, hordu beretic utzico nituen nic nere eraqueriac, eta asico nintzan ni zu ciñez maitatzen!

DAQUIdan ezquero, nic hau, bertatic nai-dut asi nic nere lan onetan, niri gaurdanic vicito zuc lagunzen didazula.

LAgun zaquizquit bada, nere JESUS maitari maitagarria; bai arren, bai.

1.

ET SEDENTES SERVABANT EUM.
Matth. 27. 36.

ETZAUDE gaizqui, ez, JESUS maita-garria, gaur gurutze orretan zu zauden bezala! Zuri dagoquizun, Catadera, edo Tronua da Ait-eternoaren Tronu, edo Catadera bera, ta an ere Aita beraren escoieco-aldetic egotea; ta orra non ecusten zaitudan nic

gaur

gaur bi gaiſtaguin lapurren artean, gurutze orretan eſcuoñac iltzez joſiac daduzcatzula, ta cere buru gucia arantzazco coro batec urratzen dizula!

ZUre Guardiac dira Ceruco AINGUERU, ta CHERUBIN guciac; eta orien ordez orra non dituzun or laur Soldadu-tzar, Borrero eguiñic, gurutze orretan iltzen zaduzcatenac.

CERUço guciac zutic daude beti, edo preſt beintzat, zuc nai dezun, edocein gauza bertan eguiteco: ta Soldadu-tzar oriec ez daude ez, zuc oriei erraten diezun, gauzaric eguiteco; ta oriec orretaraco preſt egon lecuan, or dautza lurrean, edo jarriric or daude beren gogara!

AY! Ori egoera, JESUS maita-garria, Soldadu oriena; ta ori egoera dembo-

ra berean zurea! SOLDADUtzar sendorrac gau gucia, berac nai zuten, eran eraman dutenac; laur pausu eman, ta irur iltze zuri cere escu-oñetan ceren sartu dizquitzuten, anitz enoiatuac arquitzen dira; ta, zutic ecin egonez bezala, eseriric, eta jarriric daude: ta zu, gau-goiz, eranman ditezqueen, gaistoenac eraman ondoan, azotez, ucaldiz, ta nequez cere etsaiac erdi-illa zaduzcatela, zutic zaude cere guruzcean!

OñAC josten dizquitzun, iltze baten gañean daducazu zuc cere gorputz gucia; ta, cere escuz zu valiatunaia gatic, josi-urratuac daduzcatzitzu biac, eta oñace bortitz arrigari-equin oriec ere!

ORRELA zaude, zu, gure JESUS maita-garria hordu batez, hordu bidaz, ta, dezun odol gucia cere vicia-

re-

reqiun nere amorez eman artean!

NI gatic, zuc, nere JESUS, gaur daramazuna! ETA cer ote da, nic orain-dañocoan, zure amorez eraman izandu dudan, neque, ta naigabe gucia?

BATere bezala, edo ecer-ez bat, ni gatic zuc or daramazun orren aldean; bada nic zu gurutze orretan ecusia gatic, Elizan nagoenean ere, eguin oi dut Soldadu-tzar gogor oriena, edo jarriric, eta aisa ni an egotea, ta zure nequeac anitz ni penatzen ez nautela.

ETA Elizan nic hau, ta zuri ni beguira nagoquizula, eguiten dudan esquer-gabe charrac, cer eguiten ote dut, gañeraco nere ganzetan?

CEER? Nere burua nic, zure iceneco neque-equsin escura beharrean, al-ditudan,

asi

aisac, aletzeac, eta atseguiñac ematea.

AH cer, ni gatic gurutzean dagoen, JESUS maitagarriaren humea ni?

.2.

OMNES VIDENTES ME, DERISERUNT me: locuti sunt labijs, & moverunt caput. Ps. 21. 8.

DAVIdec urrutitic ecusi zuen, zuc gaur ecusten dezuna, gure JESUS maita-garria; ta, gaur zuri cere etsaiac eguiten dizquitzuten, gauza gogorrac ecustean, zure icenean dio, den gucia naigabez beteric arquitzen dela: ECUSten ninduten, guciac, histaca cegozquidan niri nere gurutze neca-garriza! ARA niri, nitaz urricaldu lecuan, erran izandu cidaten, gogo gaistoac ematen ciena, ta berac nai

zuten

zuten, guci gucia: ta, erran alac oriec niri erran ondoan, asi cequizquidan niri, urratu josi-penatuari queñuca beguiz ta buruz; ta etziran guelditu oriec, ez histaz ta burlaz berac ongui aspertu artean!

BAñA zuc, gure JESUS maita-garria, cer eguin izandu ote cenuen, orrembat videgabe, ta charqueri ecusten ceunden, demboran?

BEGUIAC bildu, ta guelditu issill-issill; cenequienac bezala, cere gain artuac cenituela zuc gure becatu guciac; eta, oriei cegozten, gauzac cirala, zuc or ecusten, ta aditzen cenituen, gauza guciac.

ETA cer eguiten dezu zuc, nere JESUS maita-garria, gueroztic nic hista berac beritzen, ta gaistoagoac ere eguiten dizquitzudan, aldietan?

CER eguiten dezu zuc,

ne-

nere JESUS maita-garria, niri nere gogoac ematen didan, charqueri hau, edo hura, ta zure Legue onaren urratzeren bat, edo beste eguiten dudan, aldietan.

CER, nic sei-garreneco, behar ez diran, hitzac, cantac, lausengac, eleac, edo eraqueriac erraten ditudan, aldietã

CER, zuc nere aserera sutuac aditzen dituzun, aldietan?

ETA cer, nic nere ibiliz, asmatuz, ta queñadaz videgabeac eguiten ditudan, aldietan?

ISSILLIC guelditu zu, ta hitzic ere atera gabe.

CER gatic, hau onela?

NIRI zuc eracustea gatic, nai ez nuquen, gauzaren bat ecusten dudan, aldietan nic neroneceguin behar dudana.

AH! icas ba neza nic

orain ba-dere, zuc gaur eracusten didazun hau, nere JESUS maita-garria! ta utz banitza nic orain, oraindañoco nere charqueriac, ta obenculpac!

ORI da, nere JESUS maita-garria, zuc oraingo cere egoera humil-issilla-requin escatzen dezuna, ta nic eguin beharra; izan nai ba-dut nic zure eracoa, ta Ceruraco dauden, zure humeetatic bat. ALA guerta dedilla; bai arren, bai.

3.

ET LINGUA EORUM GLADIUS acutus. Ps. 56. 5.

NAI ez luquen, hitz batec erdiratzen dio bati bere bihotza, aditzen duenean hitz ori anitzen artean, beintzat oriec horduan hura ontzat artu, ta hiftaz, ta irriz abiatzen ba-zaizca.

ETA cer izain lizaque, hitz orren aditzalle guciac elcar arturic, betetzen ba-lute dembora berean bera hitz gaiftoz, naigabe latzez, ta burlaz, ta irriz?

ORRA bada, orra gaur gure JESUS maita-garriari guertaturicacoa!

ITSASOAc ur-gaci, adiña neque, ta oñace duela dago gaur gure JESUS maita-garria bere gurutzean; ta oriez urricalduric, negarrez egon beharrean, JESUfi beguira dagozcanac, hiftaca dagozca guciac; eta, erraten dioten, hitz bacoitza-requin, ezpata zorrotz batequin bezala, igarotzen diotela bere BIHOZ guztiz mimbere maita-garria.

ANDIAc ciran, bai, bere ecufte, ta aditze onetatic JESUS maita-garriari cetozquion, naigabe-nequeac: baña aguitz, eta aguitz andiagoac

ci-

ciran beste ecuste batetic cetozquionac.

AN aldacan ceducan JESUSec bere AMA maitagarria. BERE Ait-eternoa ezpa-cen, etzen arquitzen, JESUSec Ama, hau bezain, maite zuen, gauzaric bat ere; ezagutzen zuen JESUS maitagarriac, bere Ama onec an aditzen cituen, gauzac, ecin gueiagoraño miñduco cioteh, bere bihotz mimbere guztiz maitaria: ta bere Amaren miñ arrigarri onec, bere min guciac baño, neque, ta oñace gueiago eman izandu cion JESUSen bihotz berach-urricalti maita-garriari; bada, bere Amari cion, amorea ecin andiagoa cen; ta, Amari cion, amorearen eracoac ciran JESUSen neque oñaceac; eta orre gatic ciran, ecin andiagoac.

ETA zuc cer diozu, JESUSen AMA maitagarria, cere se-

Seme Jangoico guizon-obenbagueco JESUS onembat oñacerequin ecusten dezuneanCER emain cenuque zuc, bere oñace orien zati bat badere JESUS necatuari orain zuc quentzea gatic? Emain ote cenuque zuc cere vicia, dezun odol-gucia-reqiun?

BAI, ta JESUSen gurutze berean iltzez josiric urratzen cinduztela, ere!

SIñISten dut, bai: badaquit alabaña, bai daquizula zuc, nor den JESUS; bai daquizula zuc JESUSi zor diozun, amorea; ta zure ezagu-er onen eracoa dela, zuc JESUS berari diozun, amorea; ta zure amore hau dela, Munducoc izan dezaquen, andiena-baño, aguitz andiagoa.

ETA nolacoa ote da, nere Anima, zuc JESUS berari; ta onen Amari diozun, amorea?

ECIN

ECIN charragoa!

ETA ori orrela zuc, Ama Semeac zu gatic daramatena ecusi ondoan?

BAI bada!

CER gatic ori zuc orrela?

CEREN nere becatuac ur egniñic daducaten nere bihotz char galdu hau; ta artu nai ez duen Ceruço amorearen su hau, era onetan arquitzen den, bihotzac!

URTU zaitez bada zu damuzco negarrez, idortu daquizun, lembaitlen cere bihotza, guero zu Ama-Semeen amorez erreric, guelditzeco: ta, orretaco, asi zaitez alic cinquiena orain erraten: NERE JESU-CHRISTO, &c.

S. LUIS

GONZAGAREN

SEI-URRUNA EGUITEN

DUTENAC

URTE ORO,

UTRE ORO IRABAZTEN

DITUZTE

SEI INDULGENCIA

PLENARIA,

EDO OSO.

SAN

S. LUIS
GONZAGAREN
BEDERATZ-URRUNA.

§. I.

NOIZ, TA NOLA EGUITEN den BEDERATZ-urrun hau.

GGARAgartzaren ogueita-bat-garrenean da San LUIS GONZAGAren eguna; ta eguin daquioque bere BEDERATZ-urruna, zortzi egunez lenagotic asi, ta egun berean bucatzen dela; edo vezperatic asi, ta egunetic zortzigarren eguneraño; bai, ta urteco beste edocein bederatz egunez ere.

Eguiten, da BEDERATZ-urrun hau, bertzeen eran, edo erranez egun oro,

orretaraco, diran, irur otoitzac, eta, bere toquian adiracico diran, gauzac.

EGUIten da, cerbait erditsi nai denean gure Jauna gandic San LUISen Artez; ta eguiten da, cembait present eguiten zaizcala San LUISi.

PRESENTAC izan ditezque MEZ-atereac, ATER-eraciac, edo ENZUNAC; izan ditezque BARURAC, SILIZ-erabiltzeac, AZOT-ucaldiac, JAN-edan laburrac, edo gorputzaren beste HILDUR-erac; bai-ta emanez behartsuen nequeac ARINTZEA, erien ECUStea, ta beste URRIcarizco lanetatic cer, edo cer-ere; ta gucien gain egun orietatic batean confesacomecatzea.

* * *

§. II.

§. II.

EGUN OROCO ASIERA.

CERE gogoa zuc, arturic, dena, edo beguira dagoquizula zuri cere JANGOIcoa; ta JANGOIcoa dagoela, dagoen bezalà, AINgueruz, ta SANtuz ingurutua, belaun-icatuco zara zu Elizan, edo guelàn: agur eguinen diozu buruz, ta bihotzez Jangoico berari: escatuco diozu cere oben-culpen barcamentua; ta, San LUIS BItarteco arturic, escatuco diozu egunean, eguneco otoitzac diotena, ta erditsi gogo dezuna.

EGUN-OROCO LEMBICICO Otoitza.

GLORIaz beteric arquitzen zaran, San LUIS GONZAGA, erditsi behar diguzu gure Jauna gandic, zure Bederatz-urrun onetan guc escatzen diogun, gucia, edo, guri hau ez-pa-dago-

qui-

quigu, JANgoico bera mai-
ratzeco, ta egun oro obeac
izateco, behar dugun, bera-
ren laguntza, ta gracia. Bai
arren, bai.

Lembiceco Eguneco Bi-garren.

Otoitza.

ZURE eran, vici nai du-
tenei çſaten diezu zuc,
gure JESUS maita-garria: BI-
HOTZ emezcoa naz ni, ta
guztiz HUmilla; ta era bere-
coac izan behar dute, nere-
quin guero Ceruan egon be-
har dutenac. ERA onetacoa
izandu cen, zure ſervitzari
on San LUIS Gonzaga; ba-
da nai-gaberic bague, ta hu-
mill-era, ta atſeguin andia-
requin artzen cituen Santu
onec, eguiten ciozcaten, vi-
degabeac, eta contraco gau-
zac. NI gatic ez-pa-da ere,
cere eracuſte eder, ta San
LUISen eguite zucen one ga-
tic, indazu niri zuc, nere
Jan-

Jangoico maita-garria, ori bera nic ere eguiteco, beharco dudan, gogarguia, ta Ceruco gracia: bai arren, bai.

ALDARECO SACRAMENtuari San LUISec izandu cion, devocione andiaren icenean irur *Aita gure* ta *Ave Maria.*

EGUN OROCO IRUR-GARREN Otoitza.

URTE gutizco vicitzarequin, igan zara zu, San LUIS Gonzaga, ALDAREetaco Santuen artera. CERE ibill-era eder garbia gatic eman oi cizutuen zurri cere vicitzan AINGUERUAren icena; ta, ceren zuc cere gazte-tasunean CONtuz, ta ZUcen eguiten cenituen cere ICASteac, eguin zaitu AITA Santuac Icasle gazteen Bitarteco. GAZTEAC, eta

eta gañeracooc Icasleac gara lurrean garanoc. ERDITsi zaguzu bada, BItarteco onac bezala, gueren LEGUEco gauzac, eta gañeraco, jaquin behar ditugunac ICASteco, icasten ditugunac EGUIteco, AINguerien eran, ta, zu bezala, VICITzeco, ta Ceruan guero zure lagun izateco, behar dugun, gure Jangoicoaren escua, ta gracia; baita orain bihotzez escatuco dugun, beste gucia ere. Bai arren, guri dagoquiguna ba-da, bai, BItarteco maitea.

ISILLICACO OTOITZEAN ESCAtzen dio bacoitzac bere Jangoicoari, erditsi gogo duena; ta erraten du ure Santuaren.

O oitza.

ANTIPHONA.

HIc vir, despiciens mundum, & terrena triumphans,

phans; divitias Cœlo condidit ore, manu.

℣. Justum deduxit Dominus per vias rectas.

℟. Et ostendit illi regnum Dei.

OREMUS.

Cœlestium donorum distributor, Deus, qui in Angelico juvene Aloysio miram vitæ innocentiam pari cum pœnitentia sociasti, eius meritis, & precibus concede, ut, innocentem non secuti, pœnitentem imitemur. Per Christuum Dominum nostrum. Amen.

Bigarren Eguneco Bi-garren.
Otoitza.

AH! gure JESUS maitegarria, guizon eguin cinanetic zu, cere ill arteco demboran izandu ciñan izatez, ta

naiez gabe, ta behartſu! ARTU cenuen zuc cere behar-taſun hau guri eracutſi-naiez Ceruraco gueren vide zucena. ICASI zuen bere vide zucen hau zure Soldadu on San LUIS Gonzagac; eta, utziric onec, Mundu onetan cituen, ONDAſunac, eta TITULO an diac, eguin cen behartſu, zure Compañiaco behartſu gucien artean. CERE behar-taſun lauda-garria gatic bada, gure JESUS maita-garria, ta, zurearen eraco, San LUISen behartaſun onaren alde, iguzu guri ere, gueren-behar, ta gabe guciac emequi ta zucen artzeco, behar dugun, zure laguntza, ta gracia; bai-ta gaur eſcatzen dizugun, guci-gucia-ere. Bai arren, gure Jangoico maitea, bai.

IRUR-

IRUR-GARREN EGUNEco Bi garren
Otoitza.

NEQUEtan beti vicitu ciñan zu, ta, gure oneraco ciran, nequez asetzen etziñala, gure Jangoico-guizon JESUS maita-garria! BA-daquizu zuc, artu cituenac baño, zure nequeen alde San LUISec artu nai izandu cituen, nequeac, aguitz andiagoac izandu cirala, orre-taraco artu cituen, hildurac, eta atera cituen, barurac izandu ba-ciran ere, nor-nai arritzeco asqui, ta sobera diranac. SANTU onec zure icenean, ta zuc cerorrec gure amorez arturicaco, pena-nequeac gatic, bada, eman behar diguzu, guc, gueren neque laburrac, behar bezala, artzeco beharco dugun, zure escua, laguntza, ta gracia; bai-ta orain escatzera goazquizun beste gu-

cia-

cia-ere. Bai arren, Jangoico maitea, bai.

LAUR-GARREN EGUNEco Bigarren Otoitza.

LIRIO ederren artean bazcatzen den, bildotsa bezala, zara zu, gure JESUS maita-garria; bada atseguin-contentuz asetzen zara zu garbiro vici diran, Animen artean. BA-daquizu zuc, cein garbi-eder zuria izandu cen, San LUIS Gonzagaren Anima: bada etzuen galdu bein ere bere BATAioco gracia; ta vicitu cen, ill arteco bere dembora gucian, gogoracio ez--garbi bat izandu gabe. SANTU onen garbiera andia gatic, eta cerc ontosunez, eman behar diguzu zuc, gure Jangoico eder garbi maita-garria, gogoracio lizunic bague, edo, agueitzen diranac, bertan aienatzen ditu-

tugula, ta garbi-garbiro vicitzeco gracia: bai ta orain escatu behar dizugun beste bat ere: BAI arren bai.

Bost-Garren Eguneco Bi-garren.
Otoitza.

AIT-eternoari cenion, amore andia gatic, eguin cenuen zuc, JESUS maita-garria, Aita eterno berac aguindu, edo adiraci cizun, gucigucia; izanic ori, ascotan beintzat, ongui icara-garria. Amore berac eraguin cion San LUIS Gonzagari ere (ta bat-ere luzatu gabe, ta guztiz emequi), manatzen cioten, edocein gauza, ta, zure gogaracoa cela, ezagutzen zuen, gucia, naiz erraza izan cedilla, ta naiz gaitza, bata, ta bestea. BItarteco on onen icenean bada, ta cere amore andia gatic, eman behar diguzu zuc, gure JESUS mai-

maita--garria, cere amore zati andi bat, eguin ditzagun guc ere, behar diran, eran, gure eguiteco erraz, ta gogor guciac: bai ta orain guc nai guenuquen, beste gucia ere. BAI arren bai.

Sei-garren Eguneco Bi-garren
Otoitza.

CEREN nai cenion zuc cere Aita eternoari, gure JESUS maita-garria, nai izandu cenion adiña, ecin gueiago-raño nai izandu cenien zuc Munduco gaisoei ere; ta Mundu berecoen zorren alde artu cenituen zuc, cere vicitza gucico nequeac, eta nequeen buruco eriotz ecin gogor-agoa. ZURE eran cebillen, S. LUIS-ec ere aguitz nai izandu cien lurreco becatariei; ta becatarien oneraco, ta Gentilac ere zucendu aniez, joan nai izandu

du zuen INDIetaraño ; ta , ori ecin zuenean , ſartu cen HOSPItal betean , izurrizco eritaſunequin an arquitzen ciran anitzi laguntzera ; ta lagundu cien ecin obequi , bera eritu , ta andic iltzeco , echera artean. SANTU onec zure amorez,bada,ta zuc gure JESUS maitagarria,gure amoreac gatic artu cenituen, neque andien, ta eriotzaren icenean , iguzu , al dugun , guciei gue ere laguntzeco , ta gueren egunac ongui bucatzeco beharco dugun , zure laguntza,ta gracia. BAI-ta orain eſcatzen dugun , hau ere. BAI arren bai.

ZAZPI-GARREN EGUNEco Bigarren Otoitza.

ZURE Aitac nai zuena zucen eguitea gatic , eman cenuen zuc , gure JESUS maitagarria, milla nequeren buruan,

ta

ta gurutze batean iltzez josiric ceundela, mundu guciac baño, gueiago, ta gueiago valio zuen, cere vicitza. AITA berari, zuri, ta ESPIRITU Santuari atseguin eguin naiez, eguin zuen San LUISec ere zure icenean, edo zure ordez adiraci cioten, guci gucia. ZUC cerorrec eguin cenuena gatic, bada, JESUS maita-garria, ta Santu onec, zuri ongui-naiez, eguin zuenaren alde, iguzu zuc, gueren gauza guciac zucen eguiteco, behar dugun, zure laguntza, ta gracia: bai ta orain escatzera goazquizun, beste gucia ere. BAI arren, bai.

ZORTZI-GARren EGUNEco Bigarren Otoitza.

GUri alderacotic lagundunaiez, ALDAreco SACRAmentuan guelditu zara zu, gure JESUS maita-garria; ta, al-

alde-ragotic zuri, SACRAmentu bereco ondasun ònen, ta gañeraco zure ontarteen esquerrac ematea gatic, urbiltzen cen maiz asqui San LUIS Gonzaga, ta ongui prestaturic al-ere, comuniatzera. SANTU onen comunione onac gatic, bada, ta cere SACRAmentu andi orretan eracusten diguzun, bazterric bagueco cere amorearen icenean, eman behar diguzu, gure JESUS maita-garria, maiz-maiz comuniatzeco gogoa, ta, comunione onac escatzen duten, vicitzaraco behar dugun, zure laguntza, ta gracia; bai-ta orain escatzen dugun, ontartea ere BAI arrea bai.

BEDERATZ-Garren eguneco bigarren Otoitza.

GURUTZEco cere neque gucien artean, iltzeco ceunden demboran, utzi cenion

zuc, gure JESUS maitea, beinicbein San JOAN EVANGElariari, ta haren buruan utzi cenigun guri gucioi gueren Amataco cere Ama maita-garria. S. LUIS Gonzagac Virgin Amaberaren Seme ona baño, obea izan naiez, artu izandu zuen haren imaguiña baten oñetan, hura bezala Virgin izateco asmoa, ta votoa; ta zure AMA Virgina beraren icenean eguin oi zuen, zuri atseguin eguiteco cela, ezagutzen zuen, gucia; ta orre gatic Virgina beraz adiraci ceniõ zuc, sar cedilla, sartu cen bezala, lurreco zure Compañian. IZAN gaitecen gu ere, San LUISen eran, zure Ama maitearen hume onac, eta Ceruco gucien lagunac, eman behar diguzu, beraren FEST-etaco confessioneac, egun-oroco Errosarioa, ta gañeraco gauzac zucen eguiteco, gracia; bai-ta orain es-

ca-

catzen dugun, ontartea ere.
BAI arren bai.

BEHAR dezun indarra
Jaincoac eman dizu;
San Luis zuc iguzu
cere laguntz escua.

1. NEquez zatoz mundura
Amaren sabeletic;
VIRGIna Arteco arturic,
Jaio ciñan vicia.
BATAioco gracia
lendanic artu dezu.
San Luis, &c.

2. CASTELLON, ta best-erriac
nai zatuzte Jauntaco;
etzaduzca-orretacò
Jaincoaren gogarguiac.
JESUSen Compañia
Jaunac eman nai dizu.
San Luis, &c.

3. AIDEZ-gurasoz etsaia
dabil zu macurtu naiez;
zu zabiltza zucen, aiez
dezula ez aditu-naia.

JE-

JESUS gatic mundua
lembaitlen utzi dezu.
San Luis, &c.
4. JESUSen ondotic zu
zucen cembiltzan beti:
Compañian obequi
lan hau zuceguin dezú.
Len ona, emen Santuâ
ecusi izan zaitugû.
San Luis, &c.
5. JESUS nequez beteà
beti dezu gogoàn;
al-ba-dezu soñean
ordañezco nequea:
barren campoz bai-zarâ
haren imagina zu.
San Luis, &c.
6. JESUS humill, humill zú
bioc Aita menecò;
onen naia harc osoró,
bai zuc er-eguin dezú.
Cere JESUS maitea
Maisutzat artu dezú.
San Luis, &c.
8. JESUS amorez urtzen
ALDAreco maican;
LUIS

LUIS comunioàn
haren amorez urtzen.
bein bata, bein beſteà
eracusle ditugu.
San Luis, &c.

8. BA-guenu guc artuá,
JESUS, zure videa,
zure amorez beteâ
gueneduque bihotza.
ONGUizuc icaſia
ibilliz, utzi duzu.
San Luis, &c.

9. VIRgin AMA maitea
onetſi dezu beti:
ſar-ba-lequit gaur niri
beraren amorea!
ERDISteco gracia
Artec ona zara zù:
San Lues, &c.

10. ZUC eſcatuz eguin du
Jaunac anitz gauz andi;
orain dago eguin-garri,
eſcatzera noan hau.
Zuc ala nai dezulá
gaur nic uſte dut artu.
San Luis, &c.

BI-

11. BItarteco izan zaitez
gaur, ta bigar, ta beti;
ez gu gabe zuc utzi,
eſcatzeco lots-alquèz.
ZUC eſcatzen dezuna
Jauna gandic ba-dezú.
Sau Luis, &c.

12. GLORIaz, ta virtutèz
beteric zu Ceruán;
beteric gu lurrean
nequez, lanez, nai-gabez.
Zure vide ber-berá
gogoz guc artu dugú:
San Luis, &c.

SAN

S. LUIS

GONZAGAREN

SEI-URRUNA.

HAU EGUITEN DUTENAC urte oro, irabatzen dituzte sei IEOULGENCIA PLENAria, edo OSO.

SAn LUIS Gonzaga canonizatu zuen Aita Santuac, canonizatu zuela, dio, izan dedin leneco bere virtute, ta vicitza zucena-requin munduco gucien, ta gucien artean gazte icasleen eracusle; ta, Jangoicoa-requico duen, bere escu andia-requin orien, ta nai duten, gucien Bitarteco.

ARTU dutén zar-gazteei etzaie eguiñaz bat ere da-

damutu ; bada guertatu zaie beren Santua Eracusle , ta Bitarteco guztiz onguille zuzena , edo aguritz ongui lagundu diena , beren icasteetan , ta , beren Jauna gandic uste cituzten , gauzac erdisten.

ORRE gatic, esquerdun onac bezala , cembaitec eguiten ciozcaten Santuari onelaco presentac , cembaitec alacoac , eta orietatic batzuec BERDERATZ-urrunac , eta besteac SEI-urrunac , nori nola bere devocioneac aguintzen , edo eraguiten cion.

ETA ecusiric , ama-bigarren CLEMENTE ceritzan, Aita Santuac , Santuaren SEI-urrun hau eguiten zutenac erdisten cituztela anitz ondasun , ta ontarte , eracutsi zuen mundu guciarentzat ontarte vide hau , eguiten zuela orretaraco , horduraño

beste

beste Santu requin Aita Santuc eguin ez duen, gauz andi bat.

Cer, uste dezu?

San LUISen icenean urte oroco sei Indulgenci osoosoac, edo plenariac bereistea.

CERI cegocala?

Santuac JESUSen Compañian igarori-caco urteen icenean.

Compañi onetan sartu cenetic ill artecó Santuaren urte guciac sei urte izandu ciran.

BETI vicitu cen onguí gure Santua; baña azqueneco bere sei urte orietan AINgueru baten eran.

NAiez bada CLEMENTE Aita Santuac, Bitartecotzat artzen dutenac San LUIS, vici ditecen onen eran, ecusiz, ta maiz gogoratzen dutela, sei urtez Santu gazte batec eguin zuena, ta guç

ere, nai ba-dugu, daguiqueguna, ematen diezte 1740. garren urteco bere Bula batean SEI INDULgenci PLENARI, edo oso, San LUIS Gonzagaren FESTA baño, lenagoco sei IGANDE-etan, edo urteco beste EDOCEIN seietan confesa-comecatzen diranei, SEI URTEZ Santuac' Compañian eguiñicaco vicitzonaren ICENEAN; ta Santu beraren icenean igande-oro eguiten dituztela devocioco cembait gauza. Orietatic dira libruetan iracurtzea, otoitz eguitea, behartsuari cerbait ematea, ta Bederatz-urrun-eraco bereci ditugun-etatic beste cembait, pag. 204.

ERRAZA da, dacusazun bezala, ta ondasun-duna San LUIS Gonzagaren Seiurrun hau, eguin dezaquezula, uzteco. Eguizu bada ur-

te oro, ta irabaz-quitzu on-
dasun oriec, eta anitz
virtute, ta Ceruco
gracia.

LVI. OTOITZ-GAIA.

JESUSen Juezez Juez-ezco ibill-era alque-garria.

§ I.

Ecustiric Pilatosec Juduac ciotena, igortzen du JESUS Herodes gaistoa gana. 7.

§. II.

Herodesen echera daramate JESUS, alquequizun andiarequin; ta andic berriz PILATOsen escuetara, aguitz andiagoa-requin. 17.

LVII. OTOIZ-GAIA.

JESUSen, ta BArrabasen berdinera, ta bereistea.

§. I.

Ematen die PILATOsec Juduei, bitatic bat, JESUS, edo BARRABAS. 40.

§. II.

Juduac, edo Juda-tarrac, JESUS vitziric, artzen dute BARRABAS. 49.

LVIII. OTOITZ-GAIA

JESUSen AZOteac.

§. I.

Ematen du PILATOsec JESUS azotatzeco sentencia. 74.

§. II.

Soñecoac quenduric, letzen dute JESUS Borreroac azot-ucadletaraco. 82.

§. III.

Urratzen dute JESUS bost milla azot-ucaldi, ta gueiago-requin. 88.

LIX.

LIX. OTOITZ-GAIA.

JESUſi irrizco, edo hiſtazco Erregueri bezala, Soldaduac eguin ciotena.

§. I.

Quentzen diotzcate JESUſi, oñace, ta alquequizun andiarerequin bere ſoñecoac. 111.

§. II.

Ezartzen diozcate JESUS maita-garriari Soñeco-tzar gorri bat, aſantzezco coroa, ta Cañaberatzco Cetroa. 119.

§. III.

Eguiten diotzcate JESUS maita-garriari Soldadu gogorrac beſte anitz hiſta, ta gauz arrigarri. 127.

LX. OTOITZ-GAIA.

Pilatoſen, ta JUDA-tarren, bi jarduqui alditan gure

JE-

JESUSec ecusten duena.

§. I.

Iguertzen die JUDAtarrei JESUS PILATOsec era guztiz galgarrian, ta hitz eguiten die onen alde; baña alferric. 148.

§ II.

Ecusten du PILATOsec berriz, ta berriz ere JESUSen obengabea; ta ez du al-ere gutzeco eriotzetic libratzen JESUS. 161

LXI. OTOITZ-GAIA.

PILATOsen sentenciatic Calvarioco Mendirañocoa.

§. I.

PILATOsen garbiera ciquiña; ta JESUSen soñecoen aldaera nequezcoa. 184.

§. II.

Bere gurutzea-requin JESUSsi Jerusalenen guertatua. 193.

§. II.

§. III.

Urricarizco negarrez cerraizcon, cembait emacumeri JESUSec adiracia. 204.

LXII. OTOITZ-GAIA.

JESUSen Calvarioco lembicico negueac, eta gurutzeratzea.

§. I.

JESUSi eman cioten edari miña, ta soñecoac qnentzea. 225.

§. II.

Iltzez josten diozcate Borreroac JESUSi bere bi escuac Gurutzearen bi besoetan. 233.

§. III.

Oñac josi ondoan uzten dute JESUS. Borreroac ecin adiraci ala oñacc-requin. 242.

LXIII. OTOITZ-GAIA.

JESUSec Gurutzetic ecusi, ta adisiu zuena.

§. I.

§. I.

Ecusten ditu JESUSec bere neque gogorretan cembait gauza guztiz neca-garriac. 264.

§. II.

Ecusi cituen JESUSec bere tormenturzco GURUtzetic anitz gauza necagarri. 273.

San Luis Gonzagaren Bederatzurruna. 303.

San Luis Gonzagaren sei-urruna. 323.

upm

upna

upload